

การสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ปริญญานิพนธ์

ของ

พนมวัน วรรณชัย

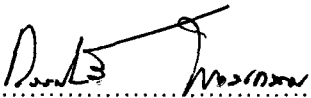
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

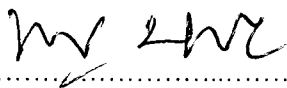
เมษายน 2542

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

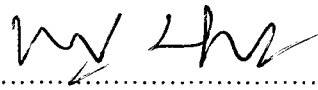
คณะกรรมการควบคุม

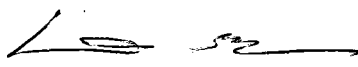

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์กรรณิการ์ พวงเกษม)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ)

คณะกรรมการสอบ

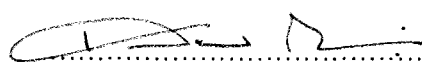

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์กรรณิการ์ พวงเกษม)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์นัยนา คณานุรักษ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่.....เดือน...../..... พ.ศ.....

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณา และความช่วยเหลือจากผู้มี
พระคุณหลายท่าน ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์กรรณิการ์ พวงเกษม ประธานกรรมการควบคุม
ปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์
รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิตและอาจารย์นัยนา คณานุรักษ์ กรรมการแต่งตั้ง
เพิ่มเติม ที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำ
ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านและรู้สึกรำลึกซึ่งในพระคุณนี้เป็นอย่างมาก

ขอขอบคุณ อาจารย์สิริ พงษ์จิตต์คน อาจารย์ฉันทิพา รอดมีบุญ อาจารย์ลักขณา อัครอด
ที่กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือในการสร้างเครื่องมือ เพื่อใช้ในการทดลอง

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ คณะครู และ นักเรียนโรงเรียนรัชฎีพิทยาศิลป์ สำนักงานการ
ประถมศึกษาอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

ขอขอบคุณอาจารย์ใหญ่ คณะครู และนักเรียนโรงเรียนวัดนาบุญ สำนักงานการ
ประถมศึกษาอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

ขอขอบคุณพี่ เพื่อน และน้องๆ วิชาเอกการประถมศึกษา (ภาคพิเศษ) ทุกท่าน ที่เป็น
กำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความรักและความห่วงใย จากครอบครัว
อันเป็นที่รักยิ่ง ที่เป็นขวัญและกำลังใจ แก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ
บิดา มารดา ครู อาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนสนับสนุนผู้วิจัย

พนมวัน วรรณลย์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	6
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	7
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของสมการศึกษาค้นคว้า.....	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทย.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสะกดคำ.....	24
ความหมายของการเขียนสะกดคำ.....	24
ความสำคัญของการเขียนสะกดคำ.....	25
วิธีสอนและ กิจกรรมการสอนการเขียนสะกดคำ.....	32
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกหัด.....	37
ความหมายของแบบฝึกหัด.....	37
ความสำคัญของแบบฝึกหัด.....	38
ประโยชน์ของแบบฝึกหัด.....	38
หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกหัด.....	40
ลักษณะของแบบฝึกหัด.....	42
หลักการสร้างแบบฝึกหัด.....	44
หลักการฝึกทักษะทางภาษา.....	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกหัดและการเขียนสะกดคำ.....	51
งานวิจัยในประเทศ.....	51
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	53
กรอบความคิดในการวิจัย.....	54

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	58
ประชากร.....	58
กลุ่มตัวอย่าง	59
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	59
วิธีดำเนินการทดลอง.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	66
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	75
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	75
สมมุติฐานในการศึกษาวิจัย.....	75
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	75
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	76
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	76
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	78
ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งนี้.....	80
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	
ตารางวิเคราะห์ค่าที่ใช้สอน.....	93
ภาคผนวก ข	
แผนการสอนกลุ่มทดลอง.....	95

ภาคผนวก ก

ค่าความเชื่อมั่น และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์..... 149

ภาคผนวก ง

การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ..... 151

ภาคผนวก จ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำ..... 157

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์..... 167

ประวัติย่อของผู้วิจัย

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำตามเกณฑ์ ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) โดยเฉลี่ยเท่ากับ 80/80.....	72
2	แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำ ก่อนและหลังได้รับการสอน ด้วยแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำของนักเรียนกลุ่มทดลอง.....	74
3	แสดงผลการสอบแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การเขียนสะกดคำของนักเรียนกลุ่มทดลอง	151
4	แสดงผลการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำก่อนเรียนและ หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง.....	152
5	แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำก่อนและหลังทดลองของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง.....	154

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

มนุษย์ต้องมีการสื่อสาร เพื่อทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน ในการดำเนินชีวิตให้เป็นสุขมีการสื่อสารและสื่อรับสาร ที่ใช้เสียงและตัวอักษรเป็นสื่อส่ง คือ การเขียน การพูด สื่อรับ คือ การฟังและการอ่าน เมื่อสื่อส่งและสื่อรับเข้าใจสารตรงกัน การสื่อสารก็จะสมบูรณ์ ด้วยเหตุที่สื่อส่งสื่อรับเป็นมนุษย์ สารก็เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น (ผะอบ โปษกฤษณะ. 2538 : 15) ภาษาจึงเป็นเครื่องมือสื่อความคิดและความเข้าใจที่มนุษย์ติดต่อสื่อสารกันและกัน ชนิดหนึ่งๆ อาจมีภาษาเดียวหรือหลายภาษาก็ได้ แต่ทุกคนแต่ละชาติใช้ภาษาในการสื่อความหมาย ภาษาพูดและภาษาเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและความเข้าใจเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ ซึ่งในการเรียนการสอนเกือบทุกวิชาต้องอาศัยการเขียนเพื่อบันทึกและตอบปัญหา (วรวรรณ โสภประยูร. 2539 : 3) ในภาษาเขียนจะให้เข้าใจความหมายกันได้ ต้องกำหนดอักษรเป็นหลักเพราะตัวอักษรเป็นเครื่องหมายแทนคำพูด (กำชัย ทองหล่อ. 2537:160) /ซึ่งภาษาพูดกำเนิดขึ้นก่อนต่อมาจึงมีการคิดบันทึกถ้อยคำเพื่อเป็นหลักฐานสื่อสารต่อกันในระยะทางไกลหรือแม้แต่ในช่วงเวลาที่อยู่ห่างไกลกันหลายร้อยปี (ศรียา และประภัสสร นิยมธรรม. 2525 : 148) การเขียนมีลักษณะการสื่อสารที่ถาวร สามารถคงอยู่ได้นาน ตรวจสอบได้ เป็นหลักฐานอ้างอิงนานนับพันหมื่นปี ถ้ามีการเก็บรักษาให้คงสภาพเดิมไว้ได้ (นพดล จันทร์เพ็ญ. 2535 : 91)

สำหรับประเทศไทยใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสื่อความหมาย ฉะนั้นภาษาไทยจึงมีความสำคัญมาก เพราะเป็นภาษาประจำชาติที่แสดงความเป็นไทย ซึ่งมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน นับตั้งแต่คนไทยรวมตัวกันเป็นชาติที่มีความเป็นปึกแผ่นมั่นคง ก็ได้ใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารระหว่างคนไทยทั้งชาติตลอดมา ทำให้เกิดความสะลวมี่ความเข้าใจตรงกัน การมีภาษาร่วมกันในระหว่างคนหมู่มากทำให้เกิดพลัง เกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ภาษาไทยนับว่าเป็นเครื่องหมายแสดงความเป็นชาติไทย เป็นเอกลักษณ์ของชาติที่ควรแก่การรักษาไว้ (สุจริต เพ็ชรชอบ. 2531 : 2) นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และสามารถ ใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้เรื่องต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อัจฉรา ชิวพันธ์. 2531 : 1) ดังนั้น ในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ที่ได้กำหนดให้ภาษาไทยเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทักษะเพราะภาษาไทยมีความสำคัญในฐานะที่เป็น

ภาษาประจำชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ การเรียนการสอนมุ่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้าน ฟัง พูด อ่าน และเขียนตามควรแก่วัย เห็นคุณค่าทางภาษาสามารถใช้เป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ และมีเหตุผล ซึ่งได้กำหนดค่าของแต่ละระดับชั้นเพื่อให้มีทักษะในการเขียนได้ถูกต้อง สวยงาม สื่อความได้ สามารถคิดลำดับเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน มีนิสัยที่ดีในการเขียน รักการเขียน และนำการเขียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและคำพื้นฐาน ที่ทางกระทรวงศึกษาธิการได้ กำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)นั้นในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 จะต้องเรียน 800 คำ ในการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ ตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) นั้น ผู้สอนต้องสอนให้ผู้เขียน สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ถูกต้องสอนให้ผู้เรียนมีทักษะทั้ง 4 ด้าน คือการฟัง พูด อ่านและ เขียนอย่างสัมพันธ์กัน(อัจฉรา ชิวพันธ์.2531 : 1) ทักษะทั้งสี่ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน เป็นการ ถ่ายทอดความรู้สึกรู้จักคิด ความเข้าใจของตนเองออกมาเป็นอักษรเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ ในการเรียนการสอนเกือบทุกวิชาต้องอาศัยการเรียนเพื่อบันทึกและตอบปัญหาจึงนับว่าการเขียน เป็นรากฐานที่สำคัญในการเรียนวิชาต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่คงทนและปรากฏ หลักฐานได้ชัดเจนกว่าทักษะอื่น ๆ ในการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากจะต้องคำนึงถึงเพื่อ ตรงตามวัตถุประสงค์ จำนวนสละสลวยและถูกต้องตามหลักภาษาแล้ว ยังต้องคำนึงถึงการเขียน สะกดคำด้วย (สาลินี ภูติกนิษฐ์. 2530 : 1) ดังนั้น การเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง นับว่าเป็นสิ่งสำคัญ มากในการเขียน เด็กควรเขียนสะกดคำให้ถูกต้องเสียแต่เริ่มเรียนคำ เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักคำต่าง ๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน และช่วยให้เด็กใช้คำต่างๆ ได้ถูกต้องและกว้างขวาง

✘ ในปีการศึกษา 2537 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้สำรวจ จุดประสงค์การเรียนรู้ในป.02 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์เรียงลำดับมากที่สุด 3 อันดับ ดังนี้ จุดประสงค์ที่ 14 เขียนสะกดคำโดยใช้คำพื้นฐานที่กำหนดให้ร้อยละ 5.77 จุดประสงค์ที่ 8 มีความรู้หลักเกณฑ์การอ่านเกี่ยวกับรูปและเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ การแจกถูก แจกคำ การผันอักษร ฯลฯ ร้อยละ 5.66 จุดประสงค์ที่ 16 เขียนอธิบายภาพ เล่าเรื่อง แสดงความนึกคิด โดยลำดับความคิดและเหตุการณ์ ร้อยละ 5.41 จากการสำรวจจุดประสงค์ดังกล่าว พบว่า จุดประสงค์ ที่นักเรียนไม่ผ่านในอันดับแรกอยู่ในทักษะการเขียนสะกดคำซึ่งสอดคล้องกับ รายงานสถิติการเข้าชั้นและการไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ของฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2539 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมี นักเรียนไม่ผ่านจุดประสงค์ที่ 14 เป็นการเขียนสะกดคำโดยใช้คำพื้นฐานที่กำหนดให้อยู่ ในช่วง ร้อยละ 5.03 (เอกสาร สปจ.ที่14/2540. ฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา สำนักงานการ

ประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี :15-16) ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจาก
 หลักสูตร แบบเรียน อุปกรณ์การสอน กระบวนการเรียนการสอน ตัวนักเรียน ตัวครู การวัดผลและ
 การประเมินผลประกอบกัน แต่ในทางปฏิบัติมีปัญหาครูผู้สอนและกระบวนการสอนของครูก็เป็น
 ปัจจัยที่มีความสำคัญมากประการหนึ่ง เพราะครูส่วนมากให้นักเรียนเขียนสะกดคำในรูปของการ
 เขียนตามคำบอก (ชิน โปธิ์อ่อน. 2526 : 4) การที่ได้รับการฝึกเขียนสะกดคำโดยไม่เข้าใจความ
 หมายอย่างแท้จริงทำให้นักเรียนเขียนสะกดคำผิด (มาสวิล รักบ้านเกิด. 2526 : 96) และคำเหล่า
 นั้นมากเกินไปสำหรับนักเรียนทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน นักเรียนขาดความสนใจ
 ตลอดจนขาดการฝึกฝนในการเขียนอย่างเพียงพอ และไม่มีแบบฝึกเขียนสะกดคำยากโดยเฉพาะ
 (รุจี สุขเสมอ. 2526 : 96) ซึ่งครูจะอาศัยเฉพาะแบบเรียนและแบบฝึกหัดในแบบเรียนเพียงอย่างเดียว
 นับว่าน้อยเกินไป โดยเฉพาะคำยากต้องอาศัยการฝึกเขียนมาก ๆ เนื่องจากการเขียนเป็นทักษะ
 จำเป็นต้องฝึกบ่อย ๆ ให้มากพอจึงจะเกิดทักษะ (อมรรัตน์ คงสมบูรณ์. 2536 : 2) นอกจากนี้
 ลักษณะของคำไทยมีลักษณะเป็นการประสมคำหลายรูปแบบ ทำให้จดจำยาก การใช้ภาษามักมีกฎเกณฑ์ไม่
 ตายตัว นักเรียนขาดการฝึกฝนในการเขียนก็จะเขียนไม่ถูกต้อง ดังที่ นวลใย หนูมี (2529:3) ได้
 กล่าวว่า คำในภาษาไทยมีหลายลักษณะ ทั้งที่เป็นคำไทยแท้และคำไทยที่ยืมมาจากภาษาอื่น ลักษณะ
 ของคำไทยแท้ เช่น เป็นคำพยางค์เดียว มีตัวสะกดตามมาตราตัวสะกด มีสระวางไว้หลายตำแหน่ง
 เป็นคำคำเดียวแต่อาจมีความหมายได้หลายอย่าง มีคำพ้องรูป พ้องเสียง เป็นต้น ซึ่งมีกฎเกณฑ์ใน
 การเขียน และการใช้คำต่าง ๆ อยู่มากมาย นอกจากนี้ เอกฉัท จารุเมธีธร (2537 :141-156) ได้กล่าว
 ถึงคำที่ยืมมาจากภาษาอื่นอีกมากซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการเขียนและ การใช้คำแตกต่างกันออกไปอีก
 ฉะนั้นจึงมีคำบางคำที่นักเรียน ส่วนใหญ่มักเขียนผิดบ่อยๆ เพราะอยู่นอกเหนือกฎเกณฑ์ทางภาษาที่
 กำหนดเป็นคำที่มีหลายพยางค์หรือมีตัวสะกดการันต์ต่าง ๆ ยากแก่การจดจำ จึงมักมีการเขียนผิดอยู่
 บ่อย ๆ นักเรียนได้รับการฝึกการเขียนสะกดคำ โดยไม่เข้าใจความหมายของคำที่เขียน และ
 คำเหล่านั้นยากเกินไปสำหรับนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย นักเรียนขาดความสนใจ
 ตลอดจนขาดการฝึกฝนในการเขียนอย่างเพียงพอจนเป็นผลให้เขียนสะกดคำผิด ซึ่งความสำคัญของ
 การเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจึงจำเป็นต้องใช้กลวิธีการสอนและการจัด
 กิจกรรมการเรียนการสอนหลายรูปแบบ รวมทั้งชี้แจงให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเขียน
 สะกดคำ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรวิชาภาษาไทย (สุภาพ ดวงเพชร. 2533 : 3) คำบางคำมี
 ลักษณะพิเศษ เมื่อประสมกับสระและมีตัวสะกด สระจะลดรูปไปจากเดิม เช่น บรวบ มาจาก
 พยัญชนะ บ. ประสมสระ อัว มี บ สะกด เขียนเป็นคำ “ ~ ” หายไป หรือคำว่า เป็น มาจาก
 พยัญชนะ ป ประสม สระ เอะ มี น สะกด เขียนเป็นคำ “-ะ” หายไปมี ี เพิ่มขึ้นบน ป ฯลฯ

จากตัวอย่างดังกล่าวเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเขียนคำผิด และเกิดความสับสนในการเขียนคำเหล่านี้ (เพียวี่ ศรีบัว. 2535:2)

จากปัญหาและสาเหตุดังกล่าวจึงก่อให้เกิดปัญหาและส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น ในการเรียนการสอนการเขียนสะกดคำ เพื่อฝึกทักษะในการเขียนสะกดคำจึงควรฝึกบ่อย ๆ ครูควรหาแบบฝึกให้นักเรียนได้ฝึกหัดอย่างเพียงพอ การใช้สื่อและกิจกรรมการสอนจะเป็นการช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจ และเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้นักเรียนในชั้นเล็ก ๆ ได้เพลิดเพลิน สนุกสนาน ครูควรเปลี่ยนแปลงวิธีสอนและกิจกรรมอยู่เสมอ (สนิท สัตโยภาส. 2532:92) วิธีการสอนของครูโดยการจัดกิจกรรมต่างๆ จะทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายต่อการเขียนสะกดคำวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นวิชาทักษะโดยเฉพาะเรื่องการเขียนสะกดคำต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ จึงจะสามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องและเกิดความชำนาญจนพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้มากยิ่งขึ้นการฝึกบ่อยๆทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ผลเร็วยิ่งขึ้น

ธอร์นไคค์ (Thorndike) ได้ให้ความเห็นว่าการทำซ้ำ ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น วิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ การฝึกฝนบ่อย ๆ จะทำให้เกิดความแม่นยำในเนื้อหาดีขึ้น โดยเฉพาะ ในเรื่องการใช้ภาษา การเขียน การอ่านต่าง ๆ ถ้าได้ทำบ่อย ความชำนาญจะเกิดขึ้น เขียนคำผิดน้อยลง ออกเสียงได้ชัดเจน (กรรณิการ์ พวงเกษม. 2535:37) ครูผู้สอนต้องมีส่วนสำคัญโดยตรง ที่จะช่วยแก้ไขข้อบกพร่องให้แก่นักเรียน แต่โดยสภาพทั่วไป ครูส่วนใหญ่ฝึกการเขียนสะกดคำ โดยที่นักเรียนไม่เข้าใจว่า ผิดเพราะอะไร คำนั้นมีความหมายอย่างไร ทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายและไม่เห็นความสำคัญของการฝึก เมื่อนักเรียนเรียนต่อในชั้นสูงขึ้นไปก็ยังเขียนสะกดคำผิด ดังนั้นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูจึงมีความสำคัญ ครูควรหาวิธีสอนและจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน เลือกลำมาสอนและฝึกทักษะการเขียนตามระดับความยากง่าย จะอาศัยเฉพาะแบบเรียน และแบบฝึกหัดในแบบเรียนเพียงอย่างเดียว นับว่ายังไม่เพียงพอ การสร้างแบบฝึกทักษะเพื่อใช้ฝึกเสริมหลังจากเรียนเนื้อหาไปแล้วจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะแบบฝึกทักษะการสะกดคำ จะช่วยให้ครูสามารถแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนสะกดคำผิดของนักเรียนได้ดังที่ ทวีศรี จันทร์เอี่ยม (2532 : 4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะว่า “เครื่องมือที่จะช่วยในการสอนให้ได้ผลดีนั้น ได้แก่ แบบฝึกเพราะว่าวิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการสะกดคำซึ่งต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ผู้เรียนจึงจะสามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องและเกิดความชำนาญ จนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองให้มากยิ่งขึ้น”

การใช้แบบฝึกหัดเพื่อเป็นเครื่องมือในการฝึกฝนทักษะการเขียนสะกดคำจึงเป็นวิธีที่ดีและเหมาะสมวิธีหนึ่งเพราะจากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เกี่ยวกับการสอนเขียนสะกดคำ พบว่าครูมักสอนเขียนสะกดคำโดยการเขียนตามคำบอก ไม่ค่อยใช้สื่อหรืออุปกรณ์ประกอบในการสอน และแบบฝึกหัดภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีอยู่ในปัจจุบันพบว่าไม่เพียงพอที่จะใช้ฝึกเพื่อให้เกิดทักษะทางภาษาได้ดีเท่าที่ควร ทางด้านรูปแบบของแบบฝึกหัดไม่น่าสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของรุจิ สุขเสมอ (2526:33) เฉพาะแบบเรียนและแบบฝึกหัดในแบบเรียนเพียงอย่างเดียวมันน่าจะน้อยเกินไป ทั้งจะไม่ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในทักษะทางภาษาได้เพียงพอ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ครูจะต้องสร้างแบบฝึกหัดเฉพาะเรื่องขึ้นสำหรับฝึกเพิ่มเติม เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความคล่องแคล่วในทักษะทางภาษาไทย ด้านการเขียนสะกดคำยาก ดังนั้น การฝึกทักษะการใช้คำพื้นฐานในการใช้ภาษาโดยใช้แบบฝึกหัดเพื่อเป็นเครื่องมือในการฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ เป็นการแก้ปัญหาที่เหมาะสมวิธีหนึ่ง เพราะครูส่วนใหญ่ฝึกการเขียนสะกดคำ โดยวิธีให้เขียนตามคำบอก เมื่อนักเรียนเขียนผิดก็ให้แก้คำผิดซ้ำๆ หลายๆ ครั้ง ซึ่งการฝึกทำซ้ำๆ อาจทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายได้ จำเป็นต้องมีแบบฝึกหลายรูปแบบมีวิธีการที่เร้าความสนใจและต้องพึงระลึกไว้เสมอว่าต้องพยายามหากิจกรรมใหม่ๆ มาใช้อย่างไรก็ตาม ในการฝึกผู้สอนควรใช้หลักในการฝึกดังนี้ คือ ฝึกน้อยๆ ฝึกบ่อยๆ ฝึกอย่างเข้าใจฝึกซ้ำในรูปแบบใหม่ ๆ ทดสอบ และทบทวนเป็นประจำ (ทัศนีย์ สุขเมธิ. 2537 : 32-34) ซึ่งบุญมา สังข์โพธิ์ (2523 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำยาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนมีความสามารถในการเขียนสะกดคำยากได้ดีขึ้นหลังจากที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยาก และมาสวิตล รักบ้านเกิด (2526 : 79) ยังได้ทำการศึกษาวิจัยพบว่าแบบฝึกการเขียนสะกดคำยากมีผลทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนสะกดคำสูงขึ้น และการสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่าผลสัมฤทธิ์ของการเขียนสะกดคำของนักเรียนดีขึ้น หลังจากได้รับการสอน โดยการใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำ (อรทัย นุตรศิษฐ์. 2540 : บทคัดย่อ) สอดคล้องกับการสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่ใช้แบบฝึกหัดภาษาไทยของกรมวิชาการ (สรวดี เฟิงศรีโคตร. 2540 : บทคัดย่อ)

ดังนั้นในปี 2540 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับการปฏิรูปการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยมุ่งเน้นให้นักเรียนอ่านคล่อง เขียนคล่องเป็นสำคัญ โดยได้นำกระบวนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยพิจารณาเห็นว่า เป็นกระบวนการพัฒนาภาษาที่มีลำดับขั้นตอนการสอนชัดเจนต่อเนื่อง เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ มี

ทักษะการทำงานกลุ่มใฝ่รู้ใฝ่เรียนและมีนิสัยรักการอ่าน ในปี 2540 จึงได้ขยายห้องเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาโดยเริ่มจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั่วประเทศและในปีการศึกษา 2541 ได้ดำเนินการต่อเนื่องในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (เอกสาร สน. 101/2540 กระทรวงศึกษาธิการ : คำนำ) จากกรณีพิเศษและติดตามผลการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา พบว่าครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมเสริมทักษะทางภาษา (ชั้นที่ 5) (เอกสารสน. ลำดับที่ 84/2540 กระทรวงศึกษาธิการ : คำนำ) สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี จึงได้รวบรวมปัญหาต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอนพร้อมทั้งคิดหาวิธีการต่างๆ ที่จะพัฒนาครู ผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาได้มีอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการจัดทำเอกสารเสริมความรู้การสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาไทยในชั้นที่ 5 นักเรียนฝึกทักษะทางภาษาเพื่อให้ความรู้ความสามารถตามจุดประสงค์ที่ 3 การแจกลูกประสมคำไปสู่คำใหม่ โดยเสนอแนะวิธีการวิเคราะห์คำจากหนังสือเล่มใหญ่ไปสู่คำใหม่ (เอกสาร สปจ.ปทุมธานี ที่ 8/2541:คำชี้แจง)

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยสาเหตุและปัญหาต่าง ๆ ของการเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ และพบว่าวิธีการแก้ไขปัญหานั้นที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำมีความสำคัญและสามารถช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสะกดคำสูงขึ้น ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้เข้ารับการอบรมและสนใจศึกษาค้นคว้าการสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แบบฝึกหัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวความคิดทางการศึกษา ซึ่งมีลักษณะการสร้างโดยเรียงลำดับความรู้จากง่ายไปยาก มีรูปภาพประกอบเพื่อสร้างความสนใจของนักเรียน และช่วยสร้างความเข้าใจจากสิ่งที่เป็นรูปธรรม ตามทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจท์ (Piaget) และมีรูปแบบที่หลากหลายเพื่อใช้แบบฝึกหัดในการฝึกฝนหรือกระทำซ้ำ ๆ แบบฝึกหัดซึ่งสร้างขึ้นโดยยึดกฎแห่งการฝึกฝน (Law of Exercise) ของธอร์นไดค์ (Thorndike) และใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ของ ออสซูเบล (Ausubel) เพื่อเป็นแนวทางให้นำไปใช้ในการฝึกทักษะการเขียนสะกดคำแก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสมและช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกหัดเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้แบบฝึกหัดเขียนสะกดคำที่เหมาะสม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ สำหรับครูผู้สอนเพื่อใช้ฝึกทักษะเขียนสะกดคำและสร้างแบบฝึกหัดสำหรับนักเรียนชั้นอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ของโรงเรียนวัดนาบุญ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 3 ห้องเรียน นักเรียน 90 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ของโรงเรียนวัดนาบุญ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กลุ่มทดลองใช้จำนวน 30 คน เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 3 คาบ (คาบละ 20 นาที) ทำการสอนในเวลาเรียนปกติ ทุกวันตั้งแต่วันจันทร์ ถึงวันศุกร์ เวลา 9.30 - 10.30 น.

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ผู้วิจัยใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 15 คาบ คาบละ 20 นาที รวมเวลาที่ใช้ในการทดลอง 60 คาบ โดยทดลองสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 ขั้นตอนที่ 5 ทำการสอนในเวลาเรียนปกติทุกวัน ตั้งแต่วันจันทร์-ศุกร์ เวลา 9.30-10.30 น.

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

คำที่ใช้ในการทดลองคือคำจากเนื้อหาในหนังสือประกอบการเรียนการสอนภาษาไทย แบบมุ่งประสบการณ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่องไปทะเล และเรื่องบ้านของผม ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) จำนวน 109 คำ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเขียนสะกดคำ หมายถึง การเขียนโดยเรียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด ให้เป็นคำได้อย่างถูกต้องหลักเกณฑ์และถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 เพื่อให้สามารถออกเสียงได้ชัดเจน และสื่อความหมายได้ถูกต้อง

2. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ หมายถึง สื่อการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อให้ฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่เป็นคำใหม่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยนำคำ จากหนังสือเรียนประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่องไปทะเล และเรื่องบ้านของผม จำนวน 109 คำ มาสร้างเป็นแบบฝึกหัด ซึ่งประกอบด้วยรูปแบบต่างๆ เช่น แบบฝึกหัดเติมสระ พยัญชนะ ตัวสะกด ให้เป็นคำที่มีความหมาย แบบฝึกหัดเรียงพยัญชนะให้เป็นคำที่มีความหมาย เป็นต้น

3. ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำ หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกด้วยการเขียนคำโดยเรียงลำดับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด เป็นคำได้ถูกต้องตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 ซึ่งวัดได้จากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากคำในหนังสือประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่องไปทะเลและเรื่องบ้านของผมจำนวน 109 คำ

4. ประสิทธิภาพของแบบฝึกหัด หมายถึง แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์กำหนด 80/80 และเกณฑ์มาตรฐานของ เมกยูแกน (Meguigan) ซึ่งมีสูตรการหาประสิทธิภาพดังนี้

$$E_1 = \frac{\left(\frac{\sum X}{N} \right)}{A} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\left(\frac{\sum F}{N} \right)}{B} \times 100$$

E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในบทเรียน คิดเป็นร้อยละจากการตอบคำถามในทุกกรอบ (แบบฝึกหัด) ของบทเรียนได้ถูกต้อง

E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน บทเรียนนั้นได้ถูกต้อง

$\sum X$	คือ	คะแนนรวมของผู้เรียนจากแบบฝึกหัด
$\sum F$	คือ	คะแนนรวมของการทดสอบหลังเรียน
N	คือ	จำนวนผู้เรียน
A	คือ	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัด
B	คือ	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

$$\text{Meguigans ratio} = \frac{M_2 - M_1}{P - M_1}$$

เมื่อ M_1 คือ ผลของคะแนนเฉลี่ยจากการสอบก่อนการเรียน (Pretest)

M_2 คือ ผลของคะแนนเฉลี่ยจากการสอบหลังการเรียน (Posttest)

P คือ คะแนนเต็มของแบบทดสอบ

โดยค่าของอัตราส่วน จะมีช่วงอยู่ระหว่าง 0-1 ถ้าค่าที่หาออกมาได้มากกว่า .5 ถือว่าแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528: 284-285)

5. การสอนโดยใช้การฝึกการเขียนสะกดคำ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็นหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า
  - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทย
  - 1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสะกดคำ
    - 1.2.1 ความหมายของการเขียนสะกดคำ
    - 1.2.2 สาเหตุและปัญหาการเขียนสะกดคำ
    - 1.2.3 วิธีสอนและกิจกรรมการสอนการเขียนสะกดคำ
  - 1.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกหัด
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกหัดและการเขียนสะกดคำ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย

การศึกษาวิชาภาษาไทยเป็นสิ่งสำคัญสำหรับคนในชาติของเราซึ่งวรรณิ โสมประยูร (2539 : 28) ได้สรุปความสำคัญของการสอนวิชาภาษาไทยไว้ตอนหนึ่งว่า มนุษย์ได้ใช้ทักษะการฟัง อ่าน และเขียน เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้เพื่อประกอบอาชีพ พัฒนาบุคลิกภาพและสร้างเสริมคุณภาพชีวิตในด้านอื่น ๆ เพราะคนเราทุกคนได้รับความรู้ ความคิดต่าง ๆ จากการฟัง การอ่าน แล้วเขียนบันทึกไว้เพื่อถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจอีกทอดหนึ่ง การเรียนของนักเรียนที่อ่อนภาษา จึงทำให้อ่อนวิชาอื่น ๆ ไปด้วย ดังรายงานการสัมมนาปัญหานักเรียนประถมศึกษาฯ ชั้นในปี พ.ศ. 2529 มีข้อหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า การที่นักเรียนสอบตกกันมากนั้นเกี่ยวกับนักเรียนอ่อนภาษาไทย มาก

วิมลศิริ ร่วมสุข (2522 : 77) ได้ให้ความเห็นว่าในการสอนวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติให้แก่แก่นักเรียนนั้น ครูผู้สอนมักพบว่า นักเรียนให้ความสนใจวิชานี้น้อยและบางคนที่ทำท่าเบื่อหน่ายไม่เห็นความสำคัญของวิชานี้ เพราะถือว่าถึงไม่สนใจเรียนวิชาภาษาไทย ตนก็สามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจในชีวิตประจำวันได้อยู่แล้ว การที่นักเรียนมีความคิดที่ไม่สนใจวิชาภาษาไทย ไม่ศึกษาเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ทำให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยน้อย มีการใช้ภาษาผิด ๆ ทั้งพูดผิดและเขียนผิดอยู่เสมอ ปัญหาการสอนการใช้ภาษาไม่สัมพันธ์กับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียนวิชาภาษาไทย ดังนั้นครูผู้สอนภาษาไทยควรจะได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวพยายามให้เด็กเห็นความสำคัญและทำความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาไทย จนเกิดความรู้สึกรักและหวงแหน และพยายามใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องกระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทยในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ จึงกำหนดให้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) ได้บรรจุวิชาภาษาไทยให้อยู่ในกลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และได้มีการกำหนดจุดประสงค์ของการสอนภาษาไทยไว้ดังนี้

1. มีทักษะในการฟัง พูด อ่านและเขียน โดยมีความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์อันเป็นพื้นฐานของการเรียนภาษา
2. สามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสาร ทั้งการรับรู้และถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล
3. สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล ตลอดจนสามารถใช้ภาษาในเชิงสร้างสรรค์ได้

4. มีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่านและใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ สื่อมวลชน และแหล่งความรู้อื่น ๆ

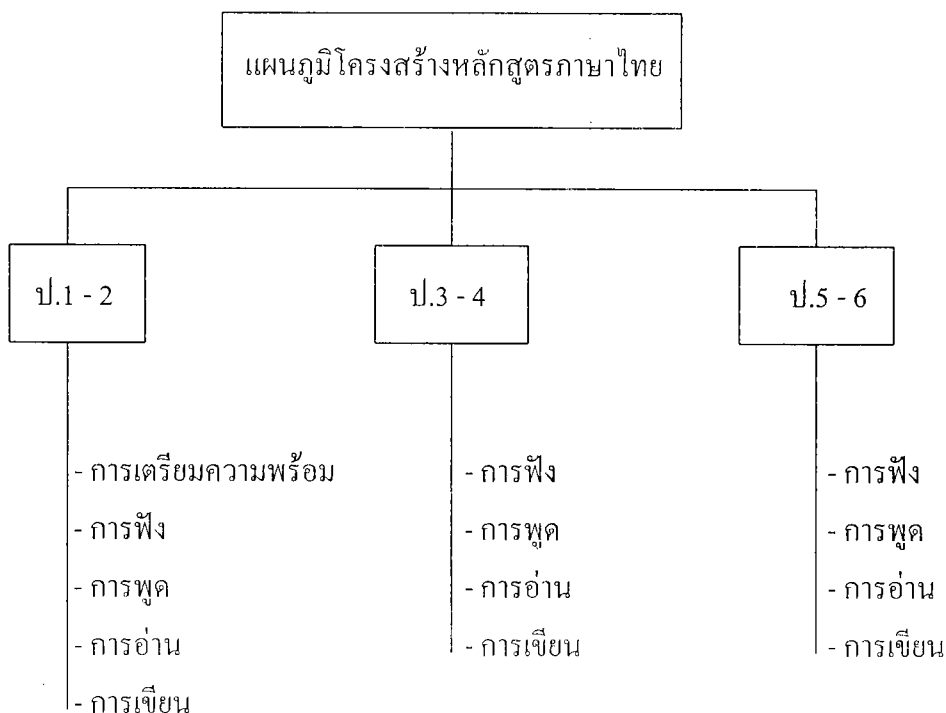
5. สามารถใช้ประสบการณ์จากการเรียนภาษาไทยมาช่วยในการคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหาและวินิจฉัยเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

6. มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ถูกต้องต่อการเรียนภาษาไทย และวรรณคดีทั้งในด้านวัฒนธรรมประจำชาติ และการสร้างเสริมความงามในชีวิต

จากจุดประสงค์ของหลักสูตรจะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนภาษาไทยมุ่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษา ทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน ตามควรแก่วัย เห็นคุณค่าของภาษาสามารถใช้เป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ ซึ่งสำหรับการเขียนนั้น ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 หลักสูตรกำหนดจุดประสงค์ไว้ว่า เพื่อให้มีทักษะในด้านการเขียน เขียนได้ถูกต้อง สวยงาม สื่อความได้ สามารถคิดลำดับเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน มีนิสัยที่ดีในการเขียน รักการเขียน และนำการเขียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยให้ฝึกคัดลายมือ เขียนสะกดคำ ประสมอักษร เขียนคำวลี ประโยคตามที่กำหนดให้โดยใช้คำพื้นฐาน ประมาณ 450 คำ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 10)

โครงสร้างหลักสูตรภาษาไทย

หลักสูตรภาษาไทย ได้กำหนดโครงสร้างเนื้อหาและกิจกรรมตามทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทั้งนี้เพื่อให้เห็นเนื้อหาและกิจกรรมของแต่ละทักษะอย่างชัดเจน ส่วนในการสอนภาษานั้น ควรสอนทักษะทั้ง 4 ให้สัมพันธ์กัน ดังนั้นการทำการสอนเพื่อนำไปใช้ในห้องเรียน จึงต้องให้นักเรียนฝึกทักษะทั้ง 4 อย่างผสมผสานสัมพันธ์ต่อเนื่องไปพร้อม ๆ กัน

(กรมวิชาการ. 2534 : 10)

ในเมื่อหลักสูตรมุ่งเน้นให้สอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะ ทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนแล้ว ฉะนั้น ในการเรียนการสอนภาษาไทยทุกครั้งครูจะต้องสอนให้ทักษะทั้งสี่ด้าน สัมพันธ์กัน เพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กให้ดีขึ้น ซึ่งสุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรหม (2523 : 71) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยว่า วิชาภาษาไทยเป็น วิชาทักษะ ฉะนั้นในการสอนภาษาไทยจะสอนเพียงทักษะใดทักษะหนึ่งย่อมเป็นไปได้จะต้อง สอนให้ครบทั้งสี่ทักษะและสอนให้ทักษะทั้งสี่มีความสัมพันธ์กัน เพื่อให้ลักษณะของการใช้ภาษา เป็นไปตามธรรมชาติ และประคินันท์ อุปรมัย (2529 : 25) กล่าวว่า การสอนภาษาไทยจะไม่มุ่ง สอนทักษะใดทักษะหนึ่งเพียงทักษะเดียวเท่านั้น แต่จะสอนให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาทักษะทาง ภาษาทั้งสี่ด้านไปพร้อมๆกัน โดยอาจเน้นทักษะใดทักษะหนึ่งในการสอนครั้งหนึ่งๆ มากกว่าทักษะ อื่นๆ ได้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2535:ก-จ) ยังได้แนะแนวทางการสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษาไว้หลายวิธีดังนี้

1. การสอนภาษาไทยโดยใช้ประสบการณ์ทางภาษา การสอนวิธีนี้ เป็นลักษณะของ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยสร้างประสบการณ์ทางภาษาให้แก่เด็ก ให้เด็กได้คิด ฟัง พูด อ่าน และเขียนเป็นหลัก มีขั้นตอนในการสอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างประสบการณ์ร่วม โดยครูอาจใช้รูปภาพให้นักเรียนดู สนทนาเกี่ยวกับภาพ อ่าน หรือเล่าเรื่องให้ฟัง

ขั้นที่ 2 กระตุ้นให้คิด หลังจากฟังเรื่องและดูภาพแล้ว ครูซักถามโดยใช้คำถาม นำให้นักเรียนคิดและอภิปรายร่วมกัน

ขั้นที่ 3 บันทึกข้อความ เมื่อนักเรียนเข้าใจและคิดเรื่องที่ฟังตรงกันแล้ว ก็ให้นักเรียนเล่าเรื่องที่ฟัง ครูบันทึกข้อความบนกระดาน ถ้านักเรียนใช้คำพูดหรือภาษาผิดครูแก้ไขให้

ขั้นที่ 4 อ่านข้อความที่บันทึก ครูให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความที่บันทึกเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม จนคล่อง

ขั้นที่ 5 จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเขียน เช่น ฝึกอ่านบัตรคำหรือ แถบประโยค เขียนเรื่องราวจากประสบการณ์ หรือจากการอ่านหนังสือร่วมกัน

2. การสอนภาษาไทยโดยใช้หนังสือเรียน วิธีสอนนี้ใช้หนังสือเรียนเป็นหลัก โดยมีขั้นตอนในการสอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียนและทบทวนประสบการณ์พื้นฐานการเรียนรู้แก่นักเรียนด้วย เพื่อเชื่อมโยงสถานการณ์เก่ากับสถานการณ์ใหม่ในบทเรียน

ขั้นที่ 2 สอนคำใหม่ทบทวนคำเก่า

ขั้นที่ 3 บอกจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบ เช่น อ่านเพื่อตอบคำถาม อ่านเพื่อเขียนเล่าเรื่อง

ขั้นที่ 4 อ่านในใจและอ่านออกเสียง โดยครูแนะนำวิธีการอ่าน และให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงเป็นกลุ่มและรายบุคคล ครูแก้ไขข้อบกพร่องในการอ่าน

ขั้นที่ 5 จัดกิจกรรมฝึกฝนทักษะทางภาษา เช่น เกมทางภาษา ทำแบบฝึกหัด และกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดในคู่มือครู

3. การสอนภาษาไทย โดยใช้วิธีการทางหลักภาษา เป็นการสอนสะกดคำ แจกลูกผันอักษร โดยเริ่มจากให้เด็กรู้จักเสียงพยัญชนะ สระ และจํารูปพยัญชนะ สระ ให้ได้เสียก่อน จึงนำมาสะกดคำ และแจกลูกมีขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ฝึกสะกดคำให้คล่อง

ขั้นที่ 2 สังเกตการวางพยัญชนะ สระของคำ แล้วฝึกสะกด

ขั้นที่ 3 สอนความหมายของคำโดยใช้ภาพ หรือทำท่าประกอบ

ขั้นที่ 4 นำคำที่สะกดแล้วมาอ่านเป็นคำโดยไม่ต้องสะกด คำใดอ่านไม่ได้ให้ใช้การสะกดช่วย โดยให้คัดหรือเขียนตามคำบอกจนจำได้

ขั้นที่ 5 นำคำที่อ่านได้แล้วมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน โดยเน้นการอ่านและเขียนบ่อย ๆ

4. การสอนภาษาไทยโดยอ่านหนังสือเป็นรายบุคคล มีขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือกหนังสือ โดยให้นักเรียนเลือกหนังสือตามความสนใจและความสามารถของแต่ละคน

ขั้นที่ 2 ตั้งจุดมุ่งหมายและวางแผน คือ ให้นักเรียนตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน เช่น อ่านแล้วทำกิจกรรมอะไร จะใช้เวลาอ่านเท่าใด เป็นต้น

ขั้นที่ 3 ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ และนำเสนอผลการอ่านให้ครูฟัง

ขั้นที่ 4 ทำกิจกรรมหลังการอ่าน เช่น เขียนชื่อย่อ เขียนข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน วาดภาพในเรื่อง และเขียนคำบรรยายประกอบภาพ เป็นต้น

ขั้นที่ 5 เสนอผลงานและประเมินผล

เพื่อให้การสอนภาษาไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงได้ประสมประสานการสอนทั้ง 4 วิธีเข้าด้วยกัน เป็นการสอนภาษาไทยแบบประสมประสาน โดยจัดลำดับการสอนไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสอนโดยใช้ประสบการณ์ทางภาษาจากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 2 การสอนอ่านในใจจากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 3 การสอนสะกดคำจากแบบฝึกในหนังสือเรียน

ขั้นที่ 4 การสอนออกเสียงจากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 5 การฝึกการใช้ภาษา

ขั้นที่ 6 การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษาและการอ่านเป็นรายบุคคล

ขั้นที่ 7 การสอนซ่อมเสริม

ขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (เอกสาร ศน. ที่ 101/2540 กระทรวงศึกษาธิการ 2540:7-11)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มี 5 ขั้นดังนี้

1. ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง
2. นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับ
3. ครูและนักเรียนเขียนเรื่องร่วมกัน
4. นักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่
5. นักเรียนเสริมทักษะทางภาษา

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 1 มี 2 แบบ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ที่ใช้หนังสือที่มีเนื้อเรื่องประเภทจินตนาการและเรื่องเล่าจากประสบการณ์
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ที่ใช้หนังสือที่มีเนื้อเรื่องประเภทวิธีการ

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ใช้หนังสือที่มีเนื้อเรื่องประเภทจินตนาการ มีขอบข่ายกิจกรรมแต่ละชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง

จุดมุ่งหมาย

นักเรียนเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่อง กิจกรรมในชั้นนี้ครูเป็นผู้อ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง โดยใช้เทคนิคการอ่านเชิงเล่าเรื่องอย่างมีชีวิตชีวาเพื่อสร้างความสนใจ ไม่ใช่อ่านตามตัวหนังสือไปเรื่อย ๆ ซึ่งอาจแสดงท่าทางประกอบการอ่านก็ได้แต่ไม่ต้องขยายความในขณะที่อ่าน การอ่านเชิงเล่าเรื่องต้องเล่าให้จบในคราวเดียวกันและให้นักเรียนช่วยกันสรุปและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดยกระตุ้นด้วยคำถามหรือให้รูปภาพประกอบเพื่อให้นักเรียนคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้เน้นการใช้ประสบการณ์เดิมในชั้นนี้นักเรียนจะเริ่มพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความหมายของคำสำหรับคำที่เป็นคำนามธรรมและคำอธิบายเป็นภาษาไทยง่าย ๆ ไม่ได้ ครูอาจอธิบายเป็นภาษาถิ่นได้

ชั้นนี้เป็นขั้นเตรียมความพร้อมการฟังและพูดเน้นการฝึกสมาธิการฟังเพื่อจับใจความเรื่องที่ฟัง การเคลื่อนไหวสายตาสายไปขวาจะทำให้เด็กเกิดความเพลิดเพลินและได้รับการเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ทางภาษาจากการฟัง

ข้อเสนอแนะ

การจับหนังสือควรจับให้ถูกต้องไม่ควรพับหนังสือหน้าใดไม่ต้องการให้นักเรียนเห็นก็ใช้กระดาษปิดและไม่ต้องชี้ตามตัวอักษรขณะที่อ่าน

ขั้นที่ 2 นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับ

จุดมุ่งหมาย

นักเรียนฝึกระลึกเรื่องที่ฟังและเข้าใจความหมายรายละเอียดของเรื่อง กิจกรรมในขั้นนี้ นักเรียนเป็นผู้เล่าเรื่องที่ฟัง ถ้านักเรียนเล่าไม่ได้ครูอาจกระตุ้น โดยการใช้คำถามหรือรูปภาพประกอบ สำหรับการแสดงบทบาทสมมติควรให้นักเรียนทุกคน ได้แสดงบทบาทสมมติและเป็นผู้บอกบท

ข้อเสนอแนะ

การจัดกิจกรรมในขั้นนี้สามารถจัดได้ต่อเนื่องกับขั้นที่ 1 ถ้ายังมีเวลาและนักเรียนมีความพร้อมที่จะเรียนต่อ การเล่าเรื่องควรฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำและการเว้นวรรคตอนได้ถูกต้องชัดเจน

ขั้นที่ 3 ครูและนักเรียนเขียนเรื่องร่วมกัน

จุดมุ่งหมาย

1. นักเรียนรู้จักตัวอักษร วิธีเขียนตัวอักษร ความสัมพันธ์ของเสียงกับตัวอักษร
2. นักเรียนสื่อความหมายของภาษาพูดเป็นภาษาเขียน
3. นักเรียนแสดงความคิดสร้างสรรค์และใช้จินตนาการในการสื่อความหมาย

กิจกรรมในขั้นนี้นักเรียนเป็นผู้บอกเรื่องให้ครูเขียน โดยให้นักเรียนตกลงกันว่า จะเริ่มเรื่องอย่างไร ให้ครูเขียนประโยคตรงไหนของแผนภูมิ ครูควรเน้นให้นักเรียนบอกคำ ประโยคให้ถูกต้องชัดเจนครูควรทวนคำขณะที่เขียนคำ การเขียนไม่ควรบังแผนภูมิเพื่อให้นักเรียนเห็นลีลาการเขียนอักษรทีละตัวและให้นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์ของเสียงกับอักษรที่เขียนในช่วงนี้ควรให้นักเรียนฝึกเขียนในอากาศด้วยเมื่อเขียนจบประโยค ควรให้นักเรียนอ่านตามครูทวนซ้ำการวาดภาพแต่ละหน้าต้องสัมพันธ์กับข้อความที่เขียน

ข้อเสนอแนะ

1. ถ้านักเรียนจำเรื่องไม่ได้ควรกระตุ้น โดยการใช้คำถามหรือรูปภาพประกอบเรื่อง
2. ควรให้ความรู้เรื่องการเว้นวรรคตอน การย่อหน้า และเครื่องหมายเว้นวรรคตอนที่พบ

ในเรื่อง

ขั้นที่ 4 นักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่

จุดมุ่งหมาย

นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงและเข้าใจความหมายของคำและประโยคเรื่องที่อ่าน กิจกรรมขั้นนี้ให้นักเรียนลอกข้อความจากแผนภูมิขั้นที่ 3 แล้วฝึกอ่านออกเสียงเพื่อช่วยกำหนดภาพและวาดภาพประกอบแผนภูมิตั้งละ 1 แผ่นตามลำดับเรื่องจนจบและเขียนชื่อสมาชิก กลุ่มในปกหลังพร้อมกับจัดทำรูปเล่มให้เรียบร้อยและนำเสนอผลงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม การเป็นผู้นำ ผู้ตาม ความรับผิดชอบ เป็นต้น
2. กรณีที่นักเรียนเขียนหนังสือไม่ได้ ครูควรเป็นผู้คัดลอกข้อความในแผนภูมิให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม
3. ควรตรวจสอบและแนะนำวิธีเขียนอักษรให้ถูกต้อง

ขั้นที่ 5 นักเรียนฝึกทักษะทางภาษา

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้เรื่องหลักเกณฑ์ทางภาษาและทักษะการใช้ภาษาขั้นนี้ให้นักเรียนใช้หนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่มเป็นแหล่งการเรียนรู้ตั้งแต่การใช้ประสบการณ์การจำคำเรียน รู้สัญลักษณ์ อักษรให้สัมพันธ์กับเสียงอักษร ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะภาษาไปสู่ทักษะการอ่าน การเขียนคำ การเล่าเรื่องที่อ่านและฟังตลอดจนการเขียนเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนขั้นที่ 5 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีจุดประสงค์ดังนี้

1. จำคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้
2. อ่านคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้
3. เขียนคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้
4. นำคำในหนังสือเล่มใหญ่มาแต่งประโยคปากเปล่าได้
5. อ่านและเขียนประโยคที่แต่งปากเปล่าได้
6. แจกลูกประสมคำในหนังสือเล่มใหญ่ไปสู่คำใหม่และผันอักษรตามเสียงวรรณยุกต์ได้
7. นำคำใหม่มาแต่งประโยคใหม่ได้
8. อ่านและเขียนประโยคใหม่ได้
9. อ่านเรื่องจากเรื่องใหม่ได้
10. เล่าเรื่องหรือบอกรายละเอียดจากสิ่งที่อ่านที่ฟังและพบในชีวิตประจำวันได้

11. พูดโต้ตอบและสนทนาเรื่องใหม่ได้
12. เขียนเรื่องสั้น ๆ ได้

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ใช้หนังสือที่มีเนื้อเรื่องประเภทวิธีการ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ใช้หนังสือที่มีเนื้อเรื่องประเภทวิธีการกับประเภทจินตนาการ มีความแตกต่างกันบ้างในชั้นที่ 1 และ 2

สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ใช้หนังสือที่มีเนื้อเรื่องประเภทวิธีการมีขอบข่ายกิจกรรมแต่ละชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง

จุดมุ่งหมาย

นักเรียนเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่อง

กิจกรรมในชั้นนี้ครูเป็นผู้อ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง โดยใช้เทคนิคการอ่านเชิงเล่าเรื่องอย่างมีชีวิตชีวาจนจบเรื่อง แล้วแนะนำและนำอุปกรณที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามหนังสือให้นักเรียนดูแล้วสาธิตการทำสิ่งนั้นทีละขั้นอย่างช้า ๆ และชัดเจนในกรณีที่ไม่มีหนังสือครูก็สามารถแนะนำอุปกรณและสาธิตการทำสิ่งนั้นได้เลย

ชั้นนี้เป็นขั้นเตรียมความพร้อมการฟังและพูด เน้นการฝึกสมาธิการฟังเพื่อจับใจความเรื่องที่ฟัง การเคลื่อนสายตาจากซ้ายไปขวาซึ่งนักเรียนจะเกิดความเพลิดเพลินและได้รับการเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ทางภาษาโดยการฟัง

ข้อเสนอแนะ

การจับหนังสือควรจับให้ถูกต้อง ไม่ควรพับหนังสือ หน้าใดไม่ต้องการให้นักเรียนเห็นก็ใช้กระดาษปิดและไม่ต้องชี้ไล่ตามตัวอักษรขณะที่อ่าน

ชั้นที่ 2 นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับ

จุดมุ่งหมาย

นักเรียนระลึกเรื่องที่ฟัง

กิจกรรมในชั้นนี้นักเรียนระลึกเรื่องด้วยการแนะนำอุปกรณที่จะทำสิ่งนั้นมีอะไรบ้างและเล่าวิธีการทำสิ่งนั้นทีละขั้นอย่างชัดเจน ในกรณีที่นักเรียนเล่าไม่ได้ ครูอาจใช้คำถามกระตุ้น

นักเรียนลองทำสิ่งนั้นทีละขั้นหรือทีละข้อจนเสร็จ จากนั้นก็ให้นักเรียนช่วยกันเก็บอุปกรณ์และทำความสะอาดบริเวณนั้นให้เรียบร้อย

ขั้นที่ 3 ครูและนักเรียนเขียนเรื่องร่วมกัน

จุดมุ่งหมาย

1. นักเรียนรู้จักตัวอักษร วิธีเขียนตัวอักษรความสัมพันธ์ของเสียงกับตัวอักษร
2. นักเรียนสื่อความหมายของภาษาพูดเป็นภาษาเขียน
3. นักเรียนแสดงความคิดสร้างสรรค์และใช้จินตนาการในการสื่อความหมาย

กิจกรรมในขั้นนี้ นักเรียนเป็นผู้บอกอุปกรณ์ที่ใช้ทำสิ่งนั้นพร้อมกับการบอกวิธีการทำสิ่งนั้น ๆ ทีละขั้นหรือทีละข้อให้ครูเขียนแผนภูมิ ครูควรทวนคำที่นักเรียนบอกขณะที่เขียนคำการเขียนไม่ควรบังแผนภูมิเพื่อให้นักเรียนเห็นถึงลีลาการเขียนอักษรทีละตัวและเข้าใจความสัมพันธ์ของเสียงกับตัวอักษร ถ้านักเรียนจำเรื่องไม่ได้ควรกระตุ้นด้วยการใช้คำถาม

ข้อเสนอแนะ

ควรให้ความรู้เรื่องการเว้นวรรคตอน การย่อหน้าและเครื่องหมายวรรคตอนที่พบในเรื่อง

ขั้นที่ 4 นักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่

จุดมุ่งหมาย

นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงและเข้าใจความหมายของคำและประโยคเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมขั้นนี้ นักเรียนลอกข้อความจากแผนภูมิขั้นที่ 3 แล้วฝึกอ่านออกเสียงเพื่อช่วยกำหนดภาพและวาดภาพประกอบแผนภูมิขั้นที่ 3 ทีละแผ่นตามลำดับขั้นจนจบเรื่องและเขียนชื่อสมาชิกกลุ่มในปก พร้อมกับจัดทำรูปเล่มให้เรียบร้อยและนำเสนอผลงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อฝึกการทำงานกลุ่มการเป็นผู้นำตามความรับผิดชอบเป็นต้น
2. กรณีที่นักเรียนยังเขียนหนังสือไม่ได้ ครูควรเป็นผู้คัดลอกข้อความในแผนภูมิให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม
3. ควรตรวจสอบและแนะนำวิธีเขียนตัวอักษรให้ถูกต้อง

ขั้นที่ 5 นักเรียนฝึกทักษะทางภาษา

การดำเนินการ เช่นเดียวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย
แบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ใช้หนังสือที่มีเรื่องประเภทจินตนาการ

สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนมีพื้นฐานการรู้จักคำอ่านและเขียนคำมาบ้างใน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และจากการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบ
มุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนให้สัมพันธ์ทักษะ ครูสามารถรวมจุดประสงค์ในการจัดกิจกรรมได้ดังนี้

การสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

จุดประสงค์เดิม	จุดประสงค์ใหม่
1. จำคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้	1. อ่านและเขียนคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้
2. อ่านคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้	
3. เขียนคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้	
4. แต่งประโยคปากเปล่าจากคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้	2. แต่งประโยคจากคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้
5. อ่านและเขียนประโยคใหม่ได้	
6. แยกลูกประสมคำในหนังสือเล่มใหญ่ไปสู่คำใหม่และผันอักษรได้	3. แยกลูกประสมคำจากคำในหนังสือเล่มใหญ่ไปสู่คำใหม่และผันอักษรได้
7. นำคำใหม่มาแต่งประโยคปากเปล่าได้	4. แต่งประโยคจากคำใหม่ได้
8. อ่านและเขียนประโยคใหม่ได้	
9. อ่านเรื่องจากเรื่องใหม่ได้	5. เขียนเรื่องสั้น ๆ ได้
10. เล่าเรื่องหรือบอกรายละเอียดจากสิ่งที่อ่าน ฟัง และพบในชีวิตประจำวันได้	6. เล่าเรื่องหรือบอกรายละเอียดจากสิ่งที่อ่าน ฟัง และพบในชีวิตประจำวัน
11. พุดและสนทนาเรื่องต่างๆ ได้	7. พุดและสนทนาเรื่องต่าง ๆ ได้
12. เขียนเรื่องสั้น ๆ ได้	8. เขียนเรื่องสั้น ๆ ได้

จากความเห็นดังกล่าว สรุปได้ว่า การสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ครูควรที่จะฝึกทักษะการฟัง พุด อ่าน เขียน ให้สัมพันธ์กัน และไม่ควรถอนแยกเป็นทักษะใดทักษะหนึ่ง โดยเฉพาะ เพราะการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันของนักเรียนจำเป็นต้องใช้ทักษะทั้งสี่อยู่ตลอดเวลา

ในการเรียนการสอนครู จึงควรให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะเหล่านี้ให้ดีที่สุด เพราะนอกจากทักษะ ทั้งสี่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดแล้ว ยังเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนวิชาต่าง ๆ ด้วย สามารถนำ ทักษะการใช้ภาษาดังกล่าวติดต่อกสื่อสารในสังคมไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

แบบของการสอนเขียน

บันลือ พฤษะวัน ได้จำแนกการสอนเขียนไว้ 5 แบบด้วยกันคือ

1. การสอนเขียนแบบใช้เสียงพาไป การสอนเขียนแบบนี้มุ่งใช้ความดีเด่นของภาษาไทยที่มี เสียงคงที่ และใช้ความสัมพันธ์ของการฝึกอ่านแบบสะกดตัวกับการเขียนมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ตัวอย่าง เช่น ครูบอกคำที่จะให้เขียน มานี เด็กได้สะกดคำพร้อมกัน มออา-มา-นออี-นี มานี การสอนเขียน แบบนี้จะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการเขียนให้เป็นประโยชน์เพราะเสียงพา ไปอย่างกลมกลืนกันดี

2. การสอนเขียนแบบให้เห็นรูปคำก่อน การสอนเขียนแบบนี้มุ่งให้เด็กฝึกเขียนคำใหม่ในบทเรียน ได้ เม่นยั้งขึ้น และยังมุ่งให้เข้าใจความหมายของคำในรูปประโยค ซึ่งจะช่วยให้เกิดประโยชน์ที่เด็กผู้เรียนได้เห็นรูป แบบของประโยคในการใช้คำนั้นๆ นอกเหนือจากการแปลความหมายเฉพาะคำนั้นเท่านั้น โดยมีวิธีสอนดังนี้ ครูเขียนเป็นประโยคแล้ววงเล็บคำใหม่ในบทเรียนดังนี้ “นายอำเภอเป็น (ข้าราชการ) ในอำเภอ” ให้นักเรียนอ่านเป็น ประโยคก่อนแล้วจึงให้อ่านคำในวงเล็บแบบสะกดตัว แล้วลบบวงเล็บออกเป็นบางส่วนหรือออกทั้งหมดแล้วให้ นักเรียนอ่าน แล้วจึงให้นักเรียนคัดลอกข้อความในวงเล็บให้ถูกต้อง

3. การฝึกได้สะกดคำในขณะที่ครูเขียนหรือให้นักเรียนเขียนข้อความบนกระดานคำหรือทำแผนภูมิ ประสิทธิภาพ โดยครูเขียนข้อความลงบนกระดานหรือแผนภูมิ นักเรียนก็ไล่สะกดตัวไปที่ละคำๆ โดยที่ครู เขียนไปตามที่นักเรียนไล่ตัวสะกด เสร็จแล้วจึงให้นักเรียนอ่านแล้วจึงคัดลอกลงในสมุด

4. การเขียนโดยใช้บันทึกแบบอย่าง วิธีสอน โดยครูทำแถบประโยคที่เลื่อนได้ โดย ให้นักเรียนอ่านประโยค แล้วค่อยๆ ปิดประโยคจนมืด นักเรียนจึงเขียนประโยคนั้นลงไป วิธี การสอนเขียนแบบนี้เป็นการฝึกทักษะการอ่านเร็ว สัมพันธ์กับการกวาดสายตาไปด้วย

5. การเขียนตามคำบอก เป็นวิธีเขียนที่นิยมใช้กันมานานและยังใช้ได้ตราบปัจจุบัน ซึ่งจำเป็นต้องฝึกเสมอๆ ใช้เป็นกิจกรรมในการสอนเขียนสลับกันไปกับแบบอื่น ๆ เพื่อล่อใจไม่ให้ เด็กเบื่อ การสอนเขียนตามคำบอกจึงเป็นการฝึกสมาธิ และความจำจากการฟัง พร้อมทั้งฝึกเขียน ข้อความตามคำสั่ง (บันลือ พฤษะวัน. 2522 : 170 - 174)

หลักการสอนภาษาไทย

สนธิ สัตโยภาส (2526 : 58 - 60) กล่าวว่า ครูภาษาไทยควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. สอนภาษาไทยให้สอดคล้องกับธรรมชาติ เพราะในชีวิตประจำวันของมนุษย์ จะใช้ทักษะทางภาษาราวละไม่น้อยกว่าสองทักษะเป็นแน่ เพราะฉะนั้นการสอนภาษา ควรให้ สัมพันธ์ทักษะไปในการสอนแต่ละครั้งด้วย
  2. ควรสอนแทรกทักษะทางภาษาขณะที่มีการเรียนการสอน เพราะเราถือว่า ภาษาไทยเป็นปัจจัยของการเรียนทุกวิชา ถ้าพบข้อบกพร่องเกี่ยวกับทักษะทางภาษาไทย ขณะเรียนวิชาใดควรแก้ไขทันที
  3. สอนภาษาไทยให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ขณะสอนภาษาไทยถ้าเนื้อหาขึ้นไป เกี่ยวข้องกับวิชาใดควรสอนสัมพันธ์ได้เลย
  4. สอนภาษาไทยเมื่อผู้เรียนมีความพร้อม การสอนแต่ละครั้งควรเริ่มด้วยการมี ความพร้อมทั้งกายและใจที่จะเรียนก่อน
  5. เรื่องที่นำมาสอนควรมีความหมายต่อผู้เรียน โดยเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวเด็ก เป็นรูปธรรมและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
  6. ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ เพราะฉะนั้นควรฝึกบ่อย ๆ ครูควรรหาแบบฝึกหัด อย่างเพียงพอ
  7. การสอนภาษาไทยโดยใช้สื่อการสอน เพื่อให้เกิดความสนใจและความเข้าใจ บทเรียนยิ่งขึ้น
  8. สอนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมการสอนครูควรเปลี่ยนแปลงวิธีสอนและกิจกรรม อยู่เสมอ
  9. สอนภาษาไทยโดยฝึกให้ผู้เรียนรู้จักใช้ความคิด ครูควรให้เด็กคิดเป็น มีเหตุผล มีวิจารณญาณ
  10. สอนภาษาไทยควรมีการเสริมแรงและการจูงใจอยู่เสมอ
- หลักการสอนภาษาไทยนั้น เป็นสิ่งที่ผู้สอนจะต้องยึดไว้ และศึกษาให้เข้าใจอย่าง ถ่องแท้ก่อนที่จะทำการสอนภาษาไทย เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง โดยเฉพาะการสอน ให้สอดคล้องกับธรรมชาติ คำนึงถึงการสอนแทรกทักษะทางภาษาทุกครั้งที่มีโอกาส และ เรื่องที่สอนให้มีประโยชน์ต่อนักเรียน นักเรียนก็จะเกิดความสนใจยิ่งขึ้น ถ้าครูใช้สื่อที่น่าสนใจ ความสนใจก็จะเพิ่มขึ้นอันจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่แท้จริง สุดท้ายเด็กก็จะสามารถนำไปใช้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

การเตรียมการสอนวิชาภาษาไทย

สุปรียา มาลากาญจน์ (2527 : 87 - 90) ได้กล่าวถึงการเตรียมการสอนวิชาภาษาไทยไว้ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร

ครูจะต้องรู้ว่าหลักสูตรได้กำหนดจุดประสงค์ทั่วไป ในการเรียนการสอนภาษาไทยไว้อย่างไร มีขอบข่ายเนื้อหาวิชาในระดับนั้นอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

2. ศึกษาเอกสารหลักสูตร

2.1 คู่มือการใช้หลักสูตร

2.2 คู่มือการสอน ซึ่งได้แนะนำกระบวนการเรียนการสอนให้ทุกอย่าง เพียงแต่ครูจะเลือกปฏิบัติ

2.3 หนังสือเรียน วิชาภาษาไทยนั้น ใช้หนังสือเรียนสำหรับฝึกทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ไม่ใช่ให้ครูยึดหนังสือเรียนเป็นหลัก หนังสือเรียนอเนกมีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน เช่น หนังสือเรียน แบบเรียน แบบสอนอ่าน หนังสือประกอบการเรียน เป็นต้น

2.4 แบบฝึกหัด แบบฝึกหัดวิชาภาษาไทยเป็นเอกสารเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการใช้ภาษาให้ถูกต้อง คล่องแคล่ว และชำนาญขึ้น

2.5 หนังสือส่งเสริมการอ่าน และหนังสืออ่านเพิ่มเติม เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องให้นักเรียนอ่านด้วย

หลักสูตรเป็นหลักของการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น ก่อนที่จะจัดเตรียมการสอนครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจเสียก่อน นอกจากหลักสูตรแล้ว ยังต้องคำนึงถึงการเตรียมการสอนวิชาภาษาไทยด้วย

1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสะกดคำ

1.2.1 ความหมายของการเขียนสะกดคำ

นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาศาสตร์ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำไว้ดังนี้

เว็บสเตอร์ (Webster. 1966:8) กล่าวว่าไว้ว่า การเขียนสะกดคำ คือ ศิลปะหรือเทคนิคในการสร้างคำโดยใช้ตัวอักษรตามแบบที่คนยอมรับ

การเขียนสะกดคำ

เฮนนา และคณะ (Hanna. 1971:15) ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับการสะกดคำว่าการสะกดคำ คือการถ่ายทอดภาษา เมื่อใดก็ตามที่ต้องการจะถ่ายทอดความคิด และความรู้สึกเป็นภาษาเขียนจะต้องเกี่ยวข้องกับการสะกดคำ โดยเขียนเป็นตัวอักษรลงบนวัสดุให้ผู้อื่นมองเห็นและเข้าใจได้

สมบูรณ์ สุภจริยวัตร (2523 : 12) กล่าวไว้ว่า การเขียนสะกดคำ หมายถึง การเรียงลำดับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ให้ถูกต้องตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน และตามอักขรวิธี

อรพรรณ ภิญโญภาพ (2529 : 14) อธิบายไว้ว่า การสะกดคำเป็นการฝึกทักษะการเขียนให้ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานแก่ผู้เรียน และจะต้องให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการประสมคำ รู้หลักเกณฑ์ที่จะเรียบเรียงอักษรในคำหนึ่งๆ ให้ได้ความหมายตามที่ต้องการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการสื่อสาร

วรรณิ โสมประยูร(2529 : 542) ได้ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำไว้ว่า การเขียนสะกดคำ หมายถึง วิธีเขียนคำโดยเรียงลำดับอักษรภายในคำหนึ่ง ๆ เพื่อออกเสียงได้ชัดเจน และสื่อความหมายได้ถูกต้องตามที่ผู้เขียนต้องการ

จากความหมายของการเขียนสะกดคำที่กล่าวมาแล้วข้างต้น พอสรุปได้ว่าการเขียนสะกดคำ หมายถึง ความสามารถในการเขียนคำ โดยเรียงลำดับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดการันต์ได้ถูกต้องตามหลักภาษา เป็นคำที่มีความหมายและตรงตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525

ความสำคัญของการเขียนสะกดคำ

การเขียนสะกดคำได้ถูกต้องทำให้สื่อความหมายได้ถูกต้อง ช่วยรักษาภาษาของชาติ และเป็นประโยชน์ต่อผู้เขียน มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนสะกดคำไว้ดังนี้

ฮอร์น (Horn. 1960 : 254) กล่าวว่า การเขียนสะกดคำผิดนั้นทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกว่าคุณเขียนไม่มีความสามารถ

พะอบ โปษะกฤษณะ (2508 : 38) กล่าวไว้ว่า ขณะนี้คนไทยส่วนมากรู้สึกว่าการภาษาไทยกำลังอยู่ในอันตรายทั้งการออกเสียงคำ การใช้คำ และการเขียนตัวอักษร วิธีหนึ่งที่จะรักษาความเป็นไทยของชาติก็คือ ศึกษาภาษาของเราและใช้ภาษาให้ถูกต้อง คนไทยส่วนมากเขียนหนังสือไม่ค่อยถูก ไม่ระมัดระวังในการเขียนพยัญชนะ สระ ตลอดจนการวางรูปวรรณยุกต์

กำชัย ทองหล่อ (2509 : 190) ได้กล่าวว่า ตัวอักษรเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียงพูดเพราะฉะนั้น การเขียนคำ จึงนับเป็นความสำคัญส่วนหนึ่งของการใช้ภาษา การเขียนสะกดผิดความหมายก็จะแปรเปลี่ยนไป หรืออาจจะไม่มีความหมายเลยก็ได้

บุปผา ชังพุก (2524 : 4) ให้ความสำคัญของการเขียนสะกดคำไว้ตอนหนึ่งว่า การเขียนสะกดคำเป็นทักษะที่จำเป็นในการวางพื้นฐานของการเรียนด้านอื่นๆ เพราะนักเรียนสามารถนำประโยชน์จากการเขียนสะกดคำไปใช้กับวิชาอื่น ๆ อีก ถ้าเขียนสะกดคำได้ถูกต้องรวดเร็วก็สามารถเข้าใจและเรียนวิชาอื่นได้ดีอีกด้วย แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าผู้เขียนสะกดคำผิดก็จะก่อให้เกิดผลเสียหายหลายประการ เช่น ผู้อ่านตีความหมายผิด ทำให้ไม่เข้าใจข้อความที่เขียนในที่สุดการสื่อสารก็ล้มเหลว งานเขียนของตนก็ด้อยคุณค่าไป และวรรณิ โสมประยูร (2526 : 503) กล่าวว่า การเขียนสะกดคำเป็นพื้นฐานที่จำเป็นของการเรียนอย่างหนึ่ง เพราะเด็กต้องรู้จักสะกดคำได้ถูกต้องก่อนจึงสามารถเขียนประโยคและเรื่องราวได้ ถ้าเด็กเขียนสะกดคำผิดเสมอจะไม่สามารถแสดงให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนเอง ดังนั้น การเขียนสะกดคำให้ถูกต้องนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเขียนเป็นอย่างยิ่ง เด็กควรเขียนสะกดคำให้ถูกต้องเสียแต่เมื่อเริ่มเรียนคำ เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักคำต่าง ๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ช่วยให้เด็กใช้คำต่างๆ ได้ถูกต้อง กว้างขวาง ครูจึงต้องฝึกฝนนักเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกระดับชั้น

การเขียนสะกดคำ นับว่าเป็นทักษะการเขียนที่สำคัญมาก ครูผู้สอนภาษาไทยทุกคนควรจะได้ฝึกฝนให้นักเรียนเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง เพราะเป็นพื้นฐานของการเขียนด้านอื่น ๆ ถ้าเด็กอ่านออกเขียนได้ถูกต้อง เด็กก็จะสามารถนำประโยชน์จากการเขียนไปใช้ในวิชาอื่น ๆ ได้ อย่างดีมีประสิทธิภาพ

หลักการเขียนสะกดคำ

วิมลศิริ ร่วมสุข (2522 : 106) ให้ความเห็นว่า การสอนเขียนสะกดคำยากควรจัดให้มีการแข่งขันเขียนสะกดคำยาก และพยายามสอนให้สัมพันธ์กับทักษะการฟัง พูด อ่าน และทรง จิตประสาท (2526 : 60) ได้ให้ความเห็นว่า การสอนสะกดคำให้ได้ผลดีควรให้เด็กอ่านออกเสียงให้ถูกต้องและให้เห็นคำนั้นอย่างชัดเจน และรู้ความหมายของคำ สามารถใช้คำนั้นได้ในการแต่งประโยค และให้เด็กหัดเขียนคำและทบทวนการเขียน การอ่าน การพูดคำนั้นเสมอ นอกจากนี้ อดุลย์ ไทรเล็กทิม (2528 : 73) กล่าวว่า การสอนเขียนสะกดคำยากควรสอนโดยการฝึกทักษะทางภาษาทั้งสี่ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้สัมพันธ์กันเพราะทักษะทั้งสี่ด้านต้องอาศัยซึ่งกันและกัน จะขาดทักษะใดทักษะหนึ่งไม่ได้ และทักษะแต่ละทักษะจะช่วยเหลือเสริมกันและกัน สอดคล้องกับ วรรณิ โสมประยูร (2529 : 590) ที่กล่าวว่า การสอนเขียนคำ

การสอนแบบทักษะสัมพันธ์ คือ การสอน ฟัง พูด อ่าน และเขียนให้สัมพันธ์กัน

การสอนอ่านคำ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ(2535 : ก) ได้เสนอแนะแนวทางในการสอนอ่านคำไว้ดังนี้

1. อ่านจากแผนภูมิคำ มีวิธีการสอนดังนี้
  - (1) รูปภาพ
  - (2) นักเรียนบอกคำในภาพ
  - (3) ครูเขียนคำที่นักเรียนบอก
  - (4) นักเรียนอ่านคำ
  - (5) นักเรียนช่วยกันวาดภาพประกอบคำ
2. อ่านบัตรคำประกอบภาพ
  - (1) รูปภาพ
  - (2) อ่านคำประกอบภาพ
3. การจำตัวพยัญชนะและสระ
  - (1) อ่านคำจากบัตรคำ แล้วหาพยัญชนะเหมือนกันหรือสระเหมือนกัน
  - (2) โยงพยัญชนะหรือสระที่เหมือนกัน
  - (3) คัดพยัญชนะหรือสระแล้วอ่าน

จากเอกสารดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การสอนให้นักเรียนสามารถเขียนสะกดคำได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ ครูจะต้องคำนึงถึงหลักในการสอนสะกดคำ ได้แก่ การให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำ ให้คุ้นเคยกับคำนั้น ๆ สามารถนำคำนั้นไปใช้ประโยชน์ได้ ฟังออกเสียงให้ถูกต้อง แล้วจึงให้ฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ และที่สำคัญควรฝึกเขียนสะกดคำให้มีทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน ให้สัมพันธ์กันด้วย เพื่อให้ นักเรียนนำ การเขียน ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.2 สาเหตุและปัญหาการเขียนสะกดคำผิด

สาเหตุของการเขียนสะกดคำผิดมีหลายประการ ดังที่นักการศึกษาได้กล่าวถึงสาเหตุต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ฮิมเมอร์ (Hymer . 1963 : 573-A) ได้ทำการวิเคราะห์และศึกษาเหตุผลในการเขียนสะกดคำผิดของนักเรียนเกรดสี่และเกรดห้า พบว่าคำที่นักเรียนเขียนสะกดคำผิดเป็นคำที่นักเรียนไม่เคยเห็นมาก่อน ซึ่งมีทั้งคำพยางค์เดียวและสองพยางค์

จอห์นสัน (Johhson. 1979 : 6217-A) ได้ศึกษาการเขียนสะกดและเหตุผลที่นักเรียนเกรดห้าเคยเขียนคำที่ใช้เสมอ พบว่านักเรียนเขียนสะกดคำผิดเพราะออกเสียงผิด และเขียนผิดเพราะมีประสบการณ์

เกรย์ (Gray. 1949 : 403) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการอ่านกับการเขียนสะกดคำ พบว่าการอ่านกับการเขียนสะกดคำมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดผู้ที่มีความสามารถทางการอ่านสูง จะมีความสามารถทางการเขียนสะกดคำสูง และในทางตรงกันข้ามผู้ที่มีความสามารถในการอ่านไม่ดี ย่อมมีความสามารถทางการเขียนสะกดคำไม่ดีตามไปด้วย

วรรณิ โสมประยูร (2539 : 156) จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับลักษณะคำที่เขียนยากตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 ปรากฏผลสอดคล้องกันทั้ง 4 ระดับชั้น ลักษณะคำที่เด็กเขียนสะกดคำได้ยากมีดังนี้

1. คำที่มีหลายพยางค์ เช่น สนุกสนาน ประเพณี พฤษศยปี ตะลึงพรึงเพริด
2. คำที่ประและไม่ประวิสรรชนีย์ เช่น สะอาด สะดวก สบาย ประณีต
3. คำที่มีรูปวรรณยุกต์ไม่ตรงกับคำออกเสียง เช่น เหล้า หุ่น ล้อกลิ้ง

เลนเล่อ เย็นเยื่อ

4. คำที่ใช้ ไอ ใ อัย อำ อัม จาระไน เหงื่อไหล ไคลย้อย อัยการ สัมภาษณ์
5. คำที่มีสระผสม เช่น เลี้ยง เคี้ยว เพื่อน เหมือน
6. คำที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับ เช่น ประโยชน์ สัตว์ เสาร์ พิสูจน์

หลักเกณฑ์

7. คำพ้องเสียง เช่น หน้า-น้ำ หล้า-ย่า โจทย์-โจทก์ แส้-แซ่
8. คำลดรูปหรือเปลี่ยนรูปสระเมื่อมีตัวสะกด เช่น ชวน โขยจัน
9. คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา เช่น รูป โคร โทษ
10. คำที่มีอักษรนำ เช่น ขนม ตลาด ขมูบขมิบ
11. คำที่มี ห นำ และ อ นำ หย่า หลาย อย่า อยาก
12. การใช้ ร ล ว ควบกล้ำ เช่น กล้วย มะพร้าว กลับ กวาด
13. คำที่ใช้ รร (รหัน) เช่น บรรทัด รูปพรรณ อุปสรรค
14. คำที่มีความหมายเป็นนามธรรม เช่น ความสุข ความซื่อสัตย์ วิทยาศาสตร์
15. คำราชาศัพท์ เช่น เศษฐา เถลิงพระชนมพรรษา พระบรมฉายาลักษณ์
16. คำศัพท์ใช้ในบทประพันธ์ประเภทร้อยกรอง เช่น บทมอลย์ จันทาล อารมย์
17. คำที่มาจากภาษาอังกฤษ เช่น ไนลอน เต็นท์ แท็งก์ เชื้อด พิล์ม แอลกอฮอล์
18. คำพิเศษและคำที่มีกฎยกเว้น เช่น ซาดิ จริง สัปดาห์ สังเกต ศีรษะ

โอกาส อากาศ อนุญาต

จากการศึกษาลักษณะคำยาก ซึ่งเป็นคำที่นักเรียนส่วนมากเขียนผิดนั้นพอจะสรุปสาเหตุได้ดังนี้

1. นักเรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับคำผิด โดยเห็นแบบอย่างที่จะกคคคำผิด
  2. นักเรียนไม่รู้หลักภาษา เช่น ไม่รู้จักการประวิสรรชนีย์ หลักการใช้ ศ ษ ส หลักสะกดการันต์ หลักการผันวรรณยุกต์ หลักมาตราตัวสะกด และอื่น ๆ
  3. นักเรียนไม่ทราบความหมาย เพราะคำไทยมีคำพ้องเสียง ทำให้ความหมายสับสน เช่น กัณฑ์-กรรม จันท์-จรรค์
  4. นักเรียนฟังไม่ชัด เพราะคำไทยมีคำควบกล้ำ เช่น คราว คลอง กรอง เกลี่ยกล่อม กลอง กรอง สรวล
  5. นักเรียนไม่สามารถถ่ายทอดคำตามเสียงคำที่มาจากภาษาอังกฤษ ซึ่งเขียนแตกต่างจากเสียงได้ เช่น ซอลัก ดอกเตอร์ แจ็กกี้
  6. นักเรียนใช้คำที่มี ร ล ไม่ถูก เช่น ราว-ลาว ราค-ลาด
- วิเคราะห์ข้อบกพร่องคำที่นักเรียนเขียนผิด (เอกสาร สน.ที่ 101/2540 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ : 46)

1. เขียนพยัญชนะต้นผิด เช่น พ่อ เขียนเป็น ท่อ
2. ไม่เขียนพยัญชนะต้นหรืออักษรนำ เช่น ลูกหมา เขียนเป็น ลูกมา
3. เขียนพยัญชนะตัวตามผิดหรือตัวควบผิด เช่น ลูกหมา เขียนเป็น ลูกหมา
4. ไม่เขียนพยัญชนะตัวตามหรือตัวควบ เช่น ลูกหมา เขียนเป็น ลูกหา
5. วางตำแหน่งสระผิด เช่น ฟัก เขียนเป็น ฟะก
6. เขียนสระผิด เช่น ครู เขียนเป็น ครุ
7. ไม่เขียนสระ เช่น แม่วัน เขียนเป็น แม่ว
8. วางตำแหน่งสะกดผิด เช่น เทียว เขียนเป็น เที้ยว
9. เขียนตัวสะกดผิด เช่น ความสุข เขียนเป็น ความสุก
10. ไม่เขียนตัวสะกด เช่น เสียง เขียนเป็น เสี่ยง
11. วางตำแหน่งวรรณยุกต์ผิด เช่น ช่วย เขียนเป็น ชว๋ย
12. เขียนวรรณยุกต์ผิด เช่น แด้ม เขียนเป็น แด่ม
13. เขียนตัวการันต์ผิด เช่น ชื่อสัตว์ เขียนเป็น ชื่อสัตว์
14. ไม่เขียนตัวการันต์ เช่น วันเสาร์ เขียนเป็น วันเสา

สุธีวงศ์ พงษ์ไพบูลย์ (2531:290-298) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการเขียนหนังสือผิดไว้ดังนี้

1. เขียนผิดเพราะไม่ทราบความหมายของคำ เช่น เบญจเพส มักเขียนผิด เป็นเบญจเพศ
2. เขียนผิดเพราะใช้แนวเทียบผิด เช่น “สังวาล” ผิดเป็น “สังวาลย์” เพราะเทียบกับคำว่า “มาลัย”
3. เขียนผิดเพราะออกเสียงผิด เช่น “ผมหยักศก” เขียนเป็น “ผมหยักโศก”
4. เขียนผิดเพราะมีประสบการณ์ผิด เช่น “ประณีต” เขียนเป็น “ปราณีต”
5. เขียนผิดเพราะไม่รู้หลักภาษา “มรณภาพ” เขียนเป็น “มรณะภาพ”

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู (2514 : 193) ได้รวบรวมเหตุผลในการเขียนสะกดคำผิดของนักเรียนไว้ 7 ประการคือ

1. ใช้แนวเทียบผิด เช่น เคยเห็นคำว่า “รมย์” ใช้ “ย” การันต์ ก็คิดว่า “อารมณ” ต้องใช้ “ย” ด้วย หรือเห็นคำว่า “สัณฐาน” “พระยามาร” ก็คิดว่า “ปฏิสันถาร” และ “ทรมาน” เขียนเช่นเดียวกันตามลำดับ เพราะเสียงสะกดเป็นเช่นเดียวกัน
2. ไม่สนใจในการเขียนว่าจะถูกหรือผิด บางคนก็สะเพร่าเดินเล่น หรือเคยชินมานานไม่ได้แก้ไข
3. ไม่ศึกษาว่าคำใดเขียนอย่างไรจึงจะถูก เช่น “บัณฑิต” กับ “บัณฑิตย์” ทั้งเวลาสงสัยก็ไม่เคยใช้พจนานุกรม จึงไม่มีโอกาสได้จำคำที่สะกดถูกต้องตามพจนานุกรมไว้ใช้
4. มีการแก้ไขภาษาและพจนานุกรมที่ทำให้นักเรียนกำหนดแบบอย่าง ที่ถูกต้องได้ยาก
5. ขาดการฝึกฝน โดยเฉพาะในการเขียนตามคำบอก
6. เห็นแต่แบบแผนที่ไม่ถูกต้องตลอดเวลา เช่น หนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณาต่างๆ แม้แต่ในหนังสือแบบเรียนบางเล่มก็ยังพิมพ์ผิดอยู่
7. ขาดความรู้ในเรื่องรูปศัพท์เดิม เช่น คำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต นพดล จันทรเพ็ญ และคนอื่น ๆ (2519 : 547 - 548) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่เด็กสะกดผิดไว้ดังนี้

1. ครูมีความรู้ไม่ดีพอ เขียนหนังสือไม่ถูกต้อง
2. สิ่งตีพิมพ์ต่างๆ ใช้ภาษาผิด มีหนังสือพิมพ์ ตำรับตำรา ในโฆษณา ป้ายประกาศ ชื่อห้างร้าน แม้กระทั่งตัวหนังสือในรถโดยสาร เป็นต้น
3. โทรทัศน์ สะกดตัวหนังสือผิด เด็กคิดว่าเป็นสิ่งถูกต้องก็เลยเอาอย่าง

4. ผู้ปกครองและคนในบ้านของเด็กเขียนหนังสือผิด
5. โรงเรียนจัดครูภาษาไม่เหมาะสมนำบุคคลที่ไม่สนใจไม่ถนัดในวิชาภาษาไทย

มาสอน

6. ครูอื่นๆ ในโรงเรียนไม่สนใจว่าจะสะกดคำผิดหรือถูก ไม่มีการแก้ไขปล่อยให้คำผิดปรากฏในสายตาเด็กเสมอ ๆ

7. เด็กไม่สนใจ ไม่มีความระมัดระวังในการเขียน
8. พื้นฐานของเด็กก่อนเรียนมาไม่ดีพอ เด็กไม่มีความรู้หลักภาษา

ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสสร นิยมธรรม (2525 : 160 - 161) ได้ให้ความเห็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับสาเหตุการเขียนสะกดคำผิด โดยคำนึงถึงตัวเด็กเป็นประเด็นสำคัญ พร้อมทั้งได้เสนอแนะการฝึกสะกดคำโดยพิจารณาจากสาเหตุของการเขียนสะกดคำผิดของนักเรียนดังนี้

1. สะกดผิดเพราะความเลินเล่อ

1.1 เด็กที่เขียนเลินเล่อและอ่านไม่เก่ง ครูควรฝึกด้านการอ่านให้ก่อน แล้วค่อยมาฝึกหัดเขียน โดยให้เขียนสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน

1.2 เลินเล่อแต่อ่านเก่ง ครูจึงจำเป็นต้องให้เด็กเข้าใจว่าการสื่อความคิดจะมีประสิทธิภาพดีเพียงใด ขึ้นอยู่กับความถูกต้องในการเขียนสะกดคำด้วย

2. สะกดผิดเพราะไม่ชอบอ่าน เด็กที่ไม่ชอบอ่านมักจะขาดความสังเกต ขาดประสบการณ์ ควรแก้ไขด้วยการหาหนังสือดี ๆ ที่นอกเหนือจากตำราเรียนมาอ่าน หรือฝึกให้ใช้พจนานุกรมเมื่อสงสัยการสะกดคำ

3. สะกดผิดเพราะแยกเสียงได้ไม่ดี อาจมีความบกพร่องทางด้านการฟัง ควรแก้ไขด้วยการเน้นทักษะการฟัง

4. สะกดผิดเพราะสายตาไม่ดีเนื่องจากเป็นคำคล้ายคลึงกัน เช่น กาน, กานต์ ควรแก้ไขด้วยการฝึกจำแนกคำ ฝึกสังเกตตัวสะกดการันต์อย่างละเอียด หากไม่ดีขึ้นอาจใช้วิธีใช้นิ้วลากหรือสัมผัสไปตามตัวอักษร จนกระทั่งจำตัวสะกดได้ และให้เขียนคำในรูปประโยคหรือเล่าเรื่องเมื่อคล่องขึ้นก็ตัดขั้นแรกออก คือ เขียนสะกดโดยไม่ต้องใช้การสัมผัส แต่ให้มองด้วยสายตา

5. สะกดผิดเพราะขาดหลักเกณฑ์ แก้ไขด้วยการให้เข้าใจหลักเกณฑ์นั้น ๆ เช่น หลักการใช้สระโอไม่มีวรรณ “ใ” เป็นต้น

✓ 1.2.3 วิธีสอนและกิจกรรมการสอนการเขียนสะกดคำ

การเขียนสะกดคำเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ของนักเรียนในการเริ่มต้นฝึกหัดการเขียนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องฝึกฝน ให้แก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น นักการศึกษาได้เสนอแนะวิธีสอนและกิจกรรมการสอนเขียนสะกดคำ ซึ่งจะสามารถนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำได้ดังนี้

รองรัตน์ อิศรภักดี และ เทือก กุสุมา ณ อยุธยา (2516 : 102) ได้เสนอไว้ว่า

1. สอนคำที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียนและสิ่งที่ได้พบเห็นในชีวิตประจำวัน
2. สอนคำที่นักเรียนสนใจและเข้าใจความหมาย
3. ทุกครั้งที่สอนคำใหม่เพิ่มเติมจะต้องทบทวนคำเก่าที่เคยเรียนมาแล้ว
4. ช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อนเป็นพิเศษ โดยให้รู้จักสระ พยัญชนะ ก่อนพร้อมกันนั้นเมื่อพบคำเหล่านั้นในวิชาอื่น ต้องทบทวนให้นักเรียนได้นึกถึงคำที่เคยเรียนแล้ว
5. การทดสอบต้องทำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีความสามารถในการสะกดคำมากน้อยเพียงใด
6. บันทึกผลงานของนักเรียนแต่ละคนว่า ตั้งแต่เริ่มเรียนมีพัฒนาการไปมากน้อยเพียงใด จะได้ช่วยเหลือและส่งเสริมนักเรียนแต่ละคนได้ถูกต้อง
7. ดำเนินวิธีการสอนอย่างถูกต้องให้แก่นักเรียน โดยช่วยเหลือนักเรียนเป็นขั้น ๆ ดังนี้

7.1 ให้นักเรียนได้ยินคำที่จะสะกดอย่างชัดเจน

7.2 ให้นักเรียนเขียนสะกดอย่างระมัดระวัง

7.3 ให้นักเรียนอ่านคำต่าง ๆ นั้นได้

7.4 ทบทวนคำที่สะกดนั้นว่าถูกต้องเพียงใด

8. ถ้าครูเขียนคำใหม่บนกระดานดำแล้วให้นักเรียนลอกตาม ครูต้องเขียนให้ชัดเจนและอ่านง่าย

9. ครูต้องตรวจสอบที่นักเรียนจดคำใหม่ทุกครั้ง เพื่อป้องกันความผิดพลาด

10. เมื่อสอนสะกดคำไปแล้ว ถ้านักเรียนคนใดสะกดผิด ครูต้องแก้บนกระดานดำให้ชัดเจน หรือจะแก้ไขเป็นรายบุคคลก็ได้

ภาควิชาภาษาไทย วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาเขต (2519 : 145) กล่าวถึงวิธีสอนเขียนสะกดคำว่าควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ก่อนเขียนให้เด็กรู้และเข้าใจข้อความนั้นเสียก่อน เมื่อนักเรียนชำนาญขึ้นจึงหาข้อความที่ไม่เคยเขียนมาให้เขียน

2. สอนให้สัมพันธ์กับการฟัง พูด อ่าน
 3. ให้รวบรวมคำที่มีเขียนติดบ่อย ๆ พร้อมทั้งคำที่เขียนถูกเขียนอย่างไร
 4. ให้แข่งขันกันเขียนสะกดคำบนกระดานดำ
 5. จัดแบ่งรวบรวมคำยากในหนังสือเรียน เขียนใส่แผนภูมิติดหน้าห้องให้
 ท่องจำ และเขียน

6. ส่งเสริมให้รู้จักใช้พจนานุกรมอยู่เสมอ
 7. ให้รวบรวมคำพ้องรูป พ้องเสียง ซึ่งให้เห็นความแตกต่างกัน เช่น การ
 ภาพ กาล-การณ์

8. ให้หาคำแปลของศัพท์ ที่มีความหมายเหมือนกันหลาย ๆ คำ เช่น
 พระพุทธเจ้า พระสมณโคตม พระตถาคต พระสัพพัญญู

สามารถ ศักดิ์เจริญ (2517: 90 - 91) เสนอแนวคิดที่ ครูควรมีความเกี่ยวข้อง
 สัมพันธ์กับการเสริมทักษะการเขียนสะกดคำตามลำดับดังนี้

1. เห็นความสำคัญโดยพยายามชี้ให้นักเรียนมีความรู้สึว่าการเขียนคำไทย
 ผิดเป็นเรื่องบกพร่องน่าอวดสู เป็นสิ่งที่พึงหลีกเลี่ยงเป็นที่สุด

2. หมั่นชี้แจง คือพยายามบอกคำที่เป็นตัวอย่างที่ผิด จากที่ได้ทำตามแล้วชี้แจง
 ให้นักเรียนรู้เข้าใจ สอนให้เขียนให้ถูกต้องทุกครั้ง

3. แสดงแบบอย่าง คือ ต้องใช้ภาษาให้ถูกต้อง ทั้งการพูดและการเขียน

4. ช่างฝึกฝน หมายถึง พยายามหากิจกรรมที่จะนำมาฝึกให้นักเรียนเกิด
 ความสนุก สนใจ ถ้อยหลัก “ฝึกคำเพียงน้อย ๆ แต่บ่อย ๆ จะแม่นยำ”

5. ค้นความหมาย คือ ต้องสอนความหมายของคำควบกันไปด้วย หัดให้
 นักเรียนสังเกตความหมายของคำจากบริบท

6. ใช้อุปกรณ์ คือ เลือกอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและตัวเด็ก โดยใช้
 อุปกรณ์ เช่น ป้ายประกาศ แผนภูมิ บัตรคำ ให้เด็กเห็นคำยาก ๆ บ่อย ๆ จนจำได้

7. สอนแบบฝึกหัด จะต้องทำสม่ำเสมอ การแก้คำผิดเป็นเรื่องหนึ่งที่สำคัญ
 ครูต้องไม่ละเลยการแก้คำผิด ควรทำในลักษณะไม่เหมือนกับการเขียนสะกดคำธรรมดา เช่น แก้ลงใน
 ในบัตรคำหรือเป็นตัวอักษรประดิษฐ์ สามารถคิดไว้ให้ดูได้ง่าย เห็นได้เสมอ ๆ ในห้องเรียน

8. พัฒนาผลจะต้องวัดผลจากการเขียนสะกดคำของเด็กทั้งกลุ่มและบุคคล
 และต้องหาวิธีช่วยผู้เด็กได้พยายามพัฒนาการเขียนสะกดคำ

9. ทุกคนร่วมมือ ครูที่สอนวิชาอื่นควรให้ความร่วมมือ ในการแก้ไขข้อ
 บกพร่องในการเขียนสะกดคำไม่ยกหน้าที่แก้ไขข้อบกพร่องให้แก่ครูภาษาไทยเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น

ไพฑูรย์ ธรรมแสง (2519 : 23 - 24) เสนอความเห็นว่ วิธีที่จะฝึกทักษะการเขียนตามคำบอก ควรใช้กิจกรรมหลาย ๆ อย่างปนกัน ดังนี้

1. ก่อนอื่นต้องให้ได้รู้จุดมุ่งหมายว่ให้เขียนตามคำบอกนั้นก็เพื่อให้สะกดคำได้ถูกต้อง ถูกรรคตอน และลายมือเป็นระเบียบเรียบร้อย

2. ให้ได้กรวบรวมคำที่เขียนบ่อย ๆ จากหนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณา พร้อมทั้งอธิบายได้ว่าผิดตรงไหน

3. ให้มีการเขียนสะกดตัวบนกระดานคำ

4. ให้ช่วยกันเขียนคำยากด้วยตัวอักษรงาม ๆ ปิดแผ่นป้ายประกาศใน

ห้องเรียน

5. ผูกคำยากเป็นร้อยกรองให้ท่องจำ

6. ส่งเสริมให้เปิดพจนานุกรมเมื่อสงสัย และจัดให้มีการแข่งขันเปิด

พจนานุกรม

7. กำหนดศัพท์ให้เขียนเป็นประโยคหรือเป็นเรื่องราวเพื่อให้มีหลายวิธี และให้เขียนบ่อย ๆ

8. ให้กิจกรรมการเขียนประกาศโฆษณา ซึ่งแจ้งการเขียนรายงานเป็นกิจกรรมร่วมกับการเขียนคำบอก

9. ถ้าบอกให้เขียนเป็นเรื่องราวต้องให้เด็กทำความเข้าใจเรื่องที่จะเขียนได้อีกด้วยก่อน รวมทั้งศัพท์ที่ยากด้วย

10. เมื่อเขียนผิด ซึ่งแจ้งให้เด็กทราบว่ผิดอย่างไร แล้วให้แก้ไข

สุจริต เพียรชอบ (2531 : 120 - 121) เสนอแนะกิจกรรมเกี่ยวกับการสะกดคำไว้ดังนี้

1. ครูทำบัญชีคำยากแจกให้นักเรียนศึกษาแต่ละสัปดาห์ครูก็จะนำคำเหล่านี้มาให้นักเรียนเขียนเป็นคำ ๆ ให้นักเรียนตรวจคำตอบเองหรือแลกกันตรวจ แล้วนักเรียนแต่ละคนบันทึกผลการสะกดคำยากของตนไว้เพื่อพัฒนาการของตนเอง

2. ครูแต่งประโยค ซึ่งประกอบไปด้วยคำที่มักจะสะกดผิด แล้วบอกให้นักเรียนเขียนหรือครูอาจจะมอบหมายให้นักเรียนแต่งประโยคทำนองเดียวกัน แล้วบอกเพื่อนเขียนแล้วเฉลยคำตอบที่ถูกต้องได้ด้วย

3. แบ่งนักเรียนออกเป็นหมู่ ๆ หรือเป็นแถวแข่งขันกันเรียงคำ หรือข้อความที่ยาก ๆ

4. ครูแจกบัญชีคำซึ่งมีทั้งคำที่สะกดผิด และสะกดถูกปนกัน ให้นักเรียนทำเครื่องหมายถูกผิดหน้าคำเหล่านี้

5. ครูอาจจะนำคำยากมาแต่งเป็นข้อทดสอบแบบเลือกให้ตอบ ให้นักเรียนทำเครื่องหมายหน้าคำที่สะกดถูก

6. ครูแจกบัญชีคำซึ่งมีคำที่สะกดถูก และสะกดผิดปน ๆ กัน ให้นักเรียนตรวจดูกันเอง ถ้าคำใดผิดให้นักเรียนแก้ไขใหม่ให้ถูกต้อง จากนั้นให้นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจจากบัตรคำที่ครูนำมาใช้เฉลย

7. ให้นักเรียนรวบรวมคำยากต่าง ๆ ที่เคยเรียนมาแล้ว ทำเป็นบัญชีคำเรียงลำดับตามตัวอักษร

8. ครูแจกข้อความซึ่งมีความยาวประมาณ 10 - 15 บรรทัด ในข้อความนั้นมีคำที่สะกด ถูกและผิดปนกัน ให้นักเรียนหาคำที่สะกดผิดและแก้ไขให้ถูกต้อง ในกรณีไม่แน่ใจให้นักเรียนเปิดพจนานุกรมช่วยด้วย

9. แบ่งนักเรียนเป็นหมู่ ๆ แข่งขันกันหาคำพ้องเสียงจากพจนานุกรม เช่น คำที่ออกเสียง กัน จัน กาน สัน แล้วเขียนลงในบัตรคำ นำเสนอในชั้นเรียน

10. ให้นักเรียนแต่งคำจาก สระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ ที่ครูกำหนด ให้หรือจากข้อความคำประพันธ์ต่าง ๆ คำที่แต่งขึ้นนั้นควรจะเป็นคำศัพท์หรือคำยาก ไม่ควรจะเป็นคำโดดๆ

ประกาศรี สีหอำไพ (2524 : 349) กล่าวถึงวิธีการสอนเขียนสะกดคำว่าครูควรฝึกการเขียนสะกดคำดังนี้

1. แบ่งกลุ่มให้ค้นหาคำในเรื่องที่เรียนนำมาแลกเปลี่ยนกัน บอกและเฉลย พร้อมทั้งเก็บคะแนนไว้

2. รวบรวมคำศัพท์ไว้ในสมุด เรียบเรียงไว้เป็นหมวดหมู่ เช่น เรียงลำดับตามพยัญชนะ เรียงลำดับตามความหมาย ฯลฯ

3. ครูบอกให้เขียนแล้วให้ตรวจโดยใช้บัตรคำและพจนานุกรมประกอบการสอน

4. แข่งขันการสะกดคำยากบนกระดานดำ

5. ใช้เอกสารประกอบให้เลือกคำที่สะกดถูก

6. นำเกณฑ์การเขียนตัวสะกดมาแต่งเป็นคำประพันธ์เพื่อให้จำได้ง่ายขึ้น

7. ฝึกให้เขียนเรียงความแล้วให้ใช้พจนานุกรมตรวจ

8. หาประโยคหรือข้อความสั้น ๆ มาให้เติมศัพท์

9. เขียนรายงานคำที่มักสะกดผิด
10. นำเนื้อหาลงจากหลักภาษาไทยเช่นคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต คำสมาส คำสนธิ คำควบกล้ำ ฯลฯ มาแต่งประโยครวมไว้
11. กำหนดคำศัพท์ให้นำมาเขียนในรูปประโยคหรือเรื่องราวต่าง ๆ
12. ควรตรวจแก้ไขการเขียนตัวสะกดในการฝึกเขียนทุกครั้ง ไม่ปล่อยให้ นักเรียนสะกดผิด โดยไม่ได้แก้ไข

เอกสาร สน. 84/2540 กระทรวงศึกษาธิการ (2540:31) ได้เสนอแนวคิดในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องคำดังต่อไปนี้

1. นักเรียนรู้จักประสบการณ์เดิม ไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนด
  2. นักเรียน ฟัง พูด อ่าน เขียน และรู้ความหมายของคำไปพร้อม ๆ กัน
  3. นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติ
  4. นักเรียนตรวจสอบการปฏิบัติด้วยตนเอง
  5. นักเรียนพบคำซ้ำ ๆ ในรูปแบบต่างๆ
- จากแนวคิดจึงได้กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องคำดังนี้
1. เลือกคำจากประมวลคำในหนังสือประกอบการเรียนมาเป็นหลักในการฝึก
  2. เลือกคำที่นักเรียนพบและใช้ในชีวิตประจำวัน ฟัง พูด อ่าน เขียน ไปพร้อม ๆ กัน
  3. เลือกฝึกคำที่มีในประมวลคำอ่านในหนังสือประกอบการเขียน ค้าง่าย ๆ ที่สะกดในมาตรา แม่ ก กา มาฝึกก่อน
  4. ใช้ของจริง กิริยาท่าทาง ภาพ และคำอธิบายเพื่อให้รู้ความหมาย
  5. เล่นปริศนาคำทาย
  6. เรียนรู้คำใหม่โดยใช้คำเก่าเป็นพื้นฐาน
  7. ฝึกต่อคำ เติมคำ เพื่อให้ได้คำใหม่
  8. ให้ฟัง พูด อ่าน เขียนคำ ด้วยการฝึกด้วยตนเอง
  9. ให้คิดหาคำเพิ่มจากคำที่กำหนดให้ด้วยตนเอง
  10. หาคำตอบไว้ด้วยตนเองเมื่อปฏิบัติครบขั้นตอน โดยอาจใช้
    - การบอก
    - การแสดงกิริยาท่าทาง
    - การเขียน
    - การตั้งคำถาม

11. กิจกรรมเน้นจากรูปแบบง่าย ๆ ไปหายาก โดยเร้าความสนใจ ปฏิบัติด้วยตนเองด้วยความสนุกสนานและใช้วิธีหลากหลายไม่ซ้ำวิธีการเดิมในรูปแบบเดียวกัน

กิจกรรมในการสอนเขียนสะกดคำนั้น มีวิธีการหลายแบบโดยเฉพาะการฝึกทักษะพื้นฐานอื่น ๆ ก่อนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เช่น ฝึกการออกเสียงคำให้ถูกต้อง การคัดลอกข้อความ เป็นต้น การจัดกิจกรรมให้สนุกสนานก็เป็นสิ่งจำเป็นซึ่งจะช่วยให้นักเรียนพอใจการเรียน การเขียนสะกดคำ และไม่เกิดความเบื่อหน่าย อีกทั้งควรใช้อุปกรณ์การสอนประกอบด้วย ได้แก่ บัตรคำและแบบฝึก เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการสอนสะกดคำของนักการศึกษาหลายท่าน ดังกล่าว จะเห็นว่า มีวิธีการสอนที่ครูสามารถเลือกให้เหมาะสมกับเด็กหลายวิธี โดยครูอาจใช้เพียงวิธีการสอนวิธีใดวิธีหนึ่ง หรือใช้วิธีการสอนและกิจกรรมหลาย ๆ อย่างประกอบกัน ก็ย่อมทำได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมซึ่งครูเป็นผู้พิจารณา จุดประสงค์ก็เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจ และสนุกสนาน มีความสามารถในการเขียนสะกดคำสูงขึ้น

1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกหัด

ความหมายของแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดในภาษาไทยมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป เช่น แบบฝึก แบบฝึกทักษะ แบบฝึกหัด ฝึกทักษะ เป็นต้น (โสภา พรหมรักษ์. 2526 : 8)

สมศักดิ์ สินธุรเวชญ์ (2524 : 106) กล่าวว่า แบบฝึก (Drill and Approach) คือ การจัดประสบการณ์การฝึกหัด เพื่อให้เกิดความจำจนกระทั่งสามารถปฏิบัติได้โดยอัตโนมัติ ขั้นตอนในการสอนก็มักจะเริ่มด้วยการบอกหรือทำให้ดูเป็นตัวอย่างแล้วให้ผู้เรียนทำตาม และฝึกหัด เรื่อยไปจนกระทั่งจำและทำได้โดยอัตโนมัติ

วาสนา สุพัฒน์ (2530 : 11) กล่าวว่า แบบฝึกหัด หมายถึง งานหรือกิจกรรมที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำเพื่อทบทวนความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปแล้ว ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะและเพิ่มทักษะ ซึ่งสามารถนำไปแก้ปัญหาได้

อัจฉรา ชิวพันธ์ และคนอื่น ๆ (2532 : 102) ได้กล่าวว่า แบบฝึกหัด หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมความเข้าใจ และเสริมเพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วน ที่ช่วยให้นักเรียนได้ปฏิบัติและนำเอาความรู้ไปใช้ได้ อย่างแม่นยำ ถูกต้อง คล่องแคล่ว

จากนิยามที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่าแบบฝึกหัด หมายถึง งาน กิจกรรมหรือประสบการณ์ ที่ครูจัดให้นักเรียนได้ฝึกหัดกระทำ เพื่อทบทวน ฝึกฝนเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปแล้วให้เกิดเป็นความจำ จนสามารถปฏิบัติได้ด้วยความชำนาญและให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ความสำคัญของแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดเป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติได้ด้วยตนเองได้ฝึกทักษะเพิ่มเติมจากเนื้อหา โดยมีครูเป็นผู้แนะนำช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้เรียน การฝึกทักษะทางภาษานั้นจะอาศัยเฉพาะแบบเรียนและแบบฝึกหัดในแบบเรียนเพียงอย่างเดียว นับว่ายังไม่เพียงพอ ทั้งจะไม่ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในทักษะทางภาษาได้เพียงพอ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ครูจะต้องสร้างแบบฝึกหัดเฉพาะเรื่องขึ้น สำหรับฝึกเพิ่มเติมเพื่อช่วยให้นักเรียนมีความคล่องแคล่วในทักษะทางภาษาไทย โดยเฉพาะในด้านการเขียนสะกดคำ

(รุจิ สุขเสมอ. 2526 : 23) นอกจากนี้ แดคคาเนย์ และ โบเวน (ศศิธร สุทธิแพทย์. 2517 : 28; อ้างอิงมาจาก Daccanay and Bowen. 1963) ยังได้กล่าวว่า หนังสือแบบเรียนเพียงอย่างเดียวยังไม่เป็นการเพียงพอที่จะก่อให้เกิดสภาพการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพได้ โดยเฉพาะทางด้านการเรียนภาษาครูจะต้องมีศิลปะในการสอนและเตรียมบทเรียนพร้อมด้วยแบบฝึกเพิ่มเติมหลายๆแบบ เนื่องจากนักเรียนแต่ละกลุ่มแต่ละชั้นมีความแตกต่างกันในเรื่องพื้นฐาน แรงจูงใจและความสามารถ ฉะนั้นครูจึงต้องคำนึงถึงวิธีสอน การเตรียมบทเรียนพร้อมด้วยแบบฝึกเพิ่มเติมหลาย ๆ แบบ เนื่องจากนักเรียนแต่ละกลุ่มแต่ละชั้นมีความแตกต่างกันในเรื่องพื้นฐาน แรงจูงใจและความสามารถ ฉะนั้นครูจึงต้องคำนึงถึงวิธีสอน การเตรียมบทเรียนและการเลือกแบบฝึกประกอบนอกเหนือจากที่ปรากฏในบทเรียน เพื่อที่จะทำให้การสอนของครูประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นและ จีร์ตัน หงษ์ประสงค์ (2519 : 13) ได้กล่าวว่าในการฝึกทักษะ จำเป็นต้องอาศัยแบบฝึก เพื่อทบทวนความเข้าใจและฝึกในเรื่องที่ได้เรียนไปแล้วครูส่วนมากจะใช้แบบฝึกที่มีอยู่ในหนังสือแบบเรียน ให้นักเรียนฝึกหัดหลังจากเรียนแล้ว แต่หนังสือแบบฝึกบางเล่มมีแบบฝึกเพียงเล็กน้อยหรือไม่มีเลย จึงเป็นหน้าที่ของครูโดยตรงที่จะต้องสร้างแบบฝึกให้เหมาะสมกับเรื่องที่สอน เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ

สรุปได้ว่า แบบฝึกหัดเป็นส่วนสำคัญในการเรียนการสอนเพราะถ้าขาดแบบฝึกหัด เพื่อใช้ในการฝึกฝน ทักษะความรู้ต่าง ๆ หลังจากที่ยังเรียนไปแล้วเด็กก็อาจจะลืมเลือนความรู้ที่เรียนไปได้ อันจะส่งผลให้การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

✓ ประโยชน์ของแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดมีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาทักษะมากดังที่เพ็ตตี (Petty. 1963 : 469-472) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูได้มาก เพราะแบบฝึกเป็นสิ่งจัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบ
2. ช่วยเสริมทักษะทางการใช้ภาษา แบบฝึกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กฝึกทักษะการใช้ภาษาได้ดีขึ้น แต่ต้องอาศัยการส่งเสริมและเอาใจใส่จากครูผู้สอนด้วย

3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากเด็กมีความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน การให้เด็กทำแบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น

4. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน โดยกระทำดังนี้

4.1 ฝึกทันทีหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้เรื่องนั้น ๆ

4.2 ฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง

4.3 เน้นเฉพาะเรื่องที่ต้องการฝึก

5. แบบฝึกที่ใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้หลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง

6. แบบฝึกที่จัดทำขึ้นเป็นรูปเล่ม เด็กสามารถเก็บรักษาไว้เพื่อเป็นแนวทางและทบทวนด้วยตัวเองได้ต่อไป

7. การให้เด็กทำแบบฝึก ช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่น หรือปัญหาต่าง ๆ ของเด็กได้ชัดเจนซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้ทันเวลาที่

8. แบบฝึกที่จัดทำขึ้นนอกเหนือจากที่มีอยู่ในหนังสือเรียน จะช่วยให้เด็กได้ฝึกฝนอย่างเต็มที่

9. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อย จะช่วยให้ครูประหยัดทั้งแรงงานและเวลาในการที่จะต้องจัดเตรียมสร้างแบบฝึกอยู่เสมอ ในด้านผู้เรียนก็ไม่ต้องเสียเวลาลอกแบบฝึกจากตำราเรียน ทำให้มีโอกาสฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ได้มากขึ้น

10. แบบฝึกหัดช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย เพราะการจัดพิมพ์ขึ้นเป็นรูปเล่มเน้นอนยอมลงทุนต่ำกว่าที่จะพิมพ์ลงกระดาษใบทุกครั้ง และผู้เรียนสามารถบันทึกและมองเห็นความก้าวหน้าของตนเองได้อย่างมีระบบระเบียบ

รัชณี ศรีไพรวรรณ (2527 : 56) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะทางภาษาว่า

1. ทำให้เด็กเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น เพราะแบบฝึกทักษะจะเป็นเครื่องมือทบทวนความรู้ที่เด็กได้เรียน และทำให้เกิดความชำนาญ คล่องแคล่วในเนื้อหาวิชาเหล่านั้นยิ่งขึ้น

2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงเนื้อหา วิธีสอนและกิจกรรมในแต่ละบทเรียน ตลอดจนสามารถช่วยเด็กให้เรียนได้ดีที่สุดตามความสามารถ

3. ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่น และสามารถประเมินผลงานของตนเองได้

4. ฝึกให้เด็กได้ทำงานตามลำพัง โดยมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

ประโยชน์ของแบบฝึกเสริมทักษะ เอกสาร ศน. 84/2540 กระทรวงศึกษาธิการ (2540:147) กล่าวถึง ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ แบบฝึกเสริมทักษะเป็นสื่อการเรียนที่อำนวยความสะดวกต่อการเรียนภาษาไทย ดังนี้

1. เป็นส่วนช่วยเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียน
2. ช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น แต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยการส่งเสริมและความเอาใจใส่จากครูผู้สอนด้วย
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะการที่ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับความสามารถของเขาจะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จ
4. แบบฝึกหัดช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน
5. การให้นักเรียนทำแบบฝึก ช่วยให้ผู้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือจุดบกพร่องของนักเรียนได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุง แก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้ทันที่
6. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้ว จะช่วยให้ครูประหยัดแรงงานและเวลาในการที่จะเตรียมการสร้างแบบฝึก นักเรียนก็ไม่ต้องเสียเวลาในการคัดลอกแบบฝึก ทำให้มีเวลาและโอกาสได้ฝึกฝนมากขึ้น

หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกหัด

ในการสร้างแบบฝึกหัดเพื่อใช้ฝึกทักษะอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องใช้หลักการทางจิตวิทยาประกอบเพื่อให้แบบฝึกหัดนั้นมีความสมบูรณ์ เหมาะที่จะนำไปใช้กับนักเรียนให้เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจของนักเรียน ดังที่สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย (2523 : 52-62) ได้ศึกษาหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการสร้างแบบฝึกหัดได้ดังต่อไปนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) ต้องคำนึงถึงอยู่เสมอว่า นักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัด ความสามารถ ความสนใจแตกต่างกัน ในการสร้างแบบฝึกหัดจึงควรพิจารณาให้เหมาะสม ไม่ง่ายเกินไปสำหรับเด็กเก่ง และไม่ยากเกินไปสำหรับเด็กอ่อน ในการฝึกแบบฝึกหัดควรมีทั้งที่ฝึกเป็นรายบุคคลและฝึกเป็นกลุ่ม การฝึกเป็นกลุ่มควรให้เด็กเก่งคล่องกับเด็กอ่อน เพื่อให้เด็กเก่งช่วยเหลือเด็กอ่อน

2. การเรียนรู้โดยการฝึกฝน (Law of Exercise) ธอร์นไดค์ (Thorndike) ได้กล่าวไว้ว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อได้มีการฝึกฝนหรือกระทำซ้ำ ๆ ฉะนั้นในการสร้างแบบฝึกหัดจึงควรสร้างแบบฝึกหัดเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนในเรื่องหนึ่งๆ ซ้ำ ๆ กันหลายครั้งโดยแบบฝึกหัดมีลักษณะ

หลายรูปแบบเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย อันจะส่งผลทำให้ความสนใจในการฝึก ลดลง และจะไม่เกิดการเรียนรู้เท่าที่ควร

3. กฎแห่งผล (Law of Effect) เมื่อนักเรียนได้เรียนไปแล้ว นักเรียนย่อมต้องการทราบผลการเรียนของตนว่าเป็นอย่างไร เมื่อให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหรือให้ทำงานใด ๆ จึงควรเฉลยหรือตรวจเพื่อให้นักเรียนทราบผลโดยเร็ว ฉะนั้นแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นจึงควรมีค่าเฉลยเพื่อให้นักเรียนสามารถทราบผลโดยเร็ว หรือนักเรียนสามารถตรวจคำตอบได้เองเพื่อจะได้รู้ข้อบกพร่องของตนเอง

4. แรงจูงใจ (Motivation) ในการจะสร้างแบบฝึกหัดที่น่าสนใจเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เด็กอยากทำจึงควรจัดทำแบบฝึกหัดจากง่ายไปหายาก เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนพบกับความสำเร็จและอยากที่จะทำแบบฝึกหัดต่อไป นอกจากนี้แบบฝึกหัดควรเป็นแบบสั้น ๆ เพื่อไม่ให้นักเรียนเบื่อหน่าย ควรมีแบบฝึกหัดหลายรูปแบบไม่ซ้ำซากเช่น อาจจัดแบบฝึกหัดในลักษณะของเกม กิจกรรมในสถานการณ์ที่ต่าง ๆ ที่แปลกใหม่ น่าสนใจ และสนุกสนานเหมาะสมกับวัย และความต้องการของเด็ก

เบอร์นาร์ด (ประสาธ อิศรปริดา. 2522 : 111 ; อ้างอิงมาจาก Bernard. n.d.) ได้เสนอแนะหลักการนำกฎแห่งการฝึกหัดไปใช้ในการเรียนการสอนดังนี้

1. ครูจะต้องหาโอกาส หรือพยายามเปิดโอกาสที่จะให้นักเรียนได้ใช้ความรู้ ใ้บว่าจะเป็นการกิจกรรมในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนก็ตาม
2. การทดสอบที่ดี การทำแบบฝึกหัดที่ดี นับเป็นกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ทั้งสิ้น จึงน่าจะหมั่นทดสอบหรือถามคำถามต่าง ๆ ให้มาก
3. ให้นักเรียนได้พบปัญหา หรือสถานการณ์ใหม่ ๆ หรือกิจกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอเพื่อเปิดโอกาสให้เขาได้ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่
4. การให้เด็กกระทำซ้ำ ๆ จำเป็นต้องให้เด็กเข้าใจหรือรู้ความมุ่งหมายตามไปด้วย และพยายามเน้นให้เด็กเรียนรู้การประยุกต์ใช้ความรู้ในปัญหาต่าง ๆ

ฉะนั้น ในการจัดการเรียนการสอนและการสร้างแบบฝึกหัดของครู จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาทฤษฎีทางจิตวิทยาต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย ความสนใจระดับวุฒิภาวะ ความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะของแบบฝึกหัด

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกหัดไว้หลายท่าน เช่น บิลโลว์ (Billow. 1962 : 87) ได้กล่าวว่า หนังสือแบบฝึกหัดมีมากก็จริง แต่มักเป็นประเภทผสมปนเปกัน ทำให้ความคิดกระจัดกระจายไม่รวมอยู่ในเรื่องเดียวกัน ครูจึงควรสร้างแบบฝึกหัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งขึ้นฝึกเด็กโดยเฉพาะจะช่วยให้เด็กกระตือรือร้นและสนใจที่จะทำมากกว่า ควรใช้ภาษาที่สื่อความหมายและเหมาะสมกับวัย วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิหลังทางภาษาของเด็ก

เอมเมอร์ล (Emerald. 1964 : 133-135) ได้ให้ความเห็นว่า ควรแนะนำให้นักเรียนรู้ความหมายของคำโดยใช้รูปภาพ หนังสือสำหรับนักเรียนควรมีรูปภาพ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีประสบการณ์ในเรื่องความหมายของคำ ดังนั้นแบบฝึกหัดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาจึงควรมีรูปภาพ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์พร้อมกับความหมายของคำ

ลอเรนซ์ และเฮเดน (Lawrence and Hayden. 1972 : 62-72) เสนอแนะว่าควรใช้ภาพที่เป็นสิ่งของหรือภาพที่นักเรียนเคยเห็น เพื่อนำไปสู่พยัญชนะ นอกจากจะใช้รูปภาพช่วยในการสอนเขียนสะกดคำแล้ว ครูควรใช้การทายปัญหาเข้ามาช่วยในการเขียนสะกดคำ เช่น ให้นักเรียนทายสิ่งทีครูปอกลักษณะให้ ทายปัญหาเกี่ยวกับคำ ทายตัวพยัญชนะ สระต่าง ๆ

และศศิธร สุทธิแพทย์ (2517 : 72) ได้ศึกษาพบว่า แบบฝึกหัดที่นักเรียนสนใจ และกระตือรือร้นที่จะทำเป็นแบบฝึกหัดที่มีลักษณะดังนี้

1. ใช้หลักจิตวิทยา
2. จำนวนภาษาง่าย
3. ให้ความหมายต่อชีวิต
4. คิดได้เร็วและสนุก
5. ปลุกความสนใจ
6. เหมาะสมกับวัยและความสามารถ
7. อาจศึกษาด้วยตนเอง

นอกจากนี้ ดวงเดือน อ่อนน่วม และคนอื่น ๆ (2536 : 37) ยังได้เสนอแนะลักษณะของแบบฝึกหัดที่ดีดังนี้

1. แบบฝึกหัดที่ดี ควรมีความชัดเจนทั้งคำสั่ง และวิธีทำ คำสั่งหรือตัวอย่าง ไม่ควรยาวจนเกินไป เพราะจะทำให้เข้าใจยาก ควรปรับให้ง่ายเหมาะสมกับผู้ใช้ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองถ้าต้องการ

2. แบบฝึกหัดที่ดีควรมีความหมายต่อผู้เรียนและตรงตามจุดมุ่งหมายของการฝึก ลงทุนน้อย ใช้ได้นาน และทันสมัยอยู่เสมอ

3. ภาษาและภาพที่ใช้ในแบบฝึกหัด ควรเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน
4. แบบฝึกหัดที่ดี ควรแยกฝึกเป็นเรื่อง ๆ แต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกินไป แต่ควรมีกิจกรรมเพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจ และไม่เบื่อหน่ายในการทำ และเพื่อฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งจนเกิดความชำนาญ
5. แบบฝึกหัดที่ดี ควรมีทั้งที่กำหนดคำตอบให้ และแบบให้ตอบโดยเสรี การเลือกใช้คำข้อความหรือรูปภาพในแบบฝึกหัด ควรเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยและตรงกับความสนใจของนักเรียน เพื่อว่าแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นจะได้ออกให้เกิดความเพลิดเพลินและความพอใจแก่ผู้ใช้ซึ่งตรงกับหลักการเรียนรู้ที่ว่า เด็กมักจะเรียนรู้ได้เร็ว ในการกระทำที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ
6. แบบฝึกหัดที่ดี ควรเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้ศึกษาได้ด้วยตนเอง ให้รู้จักค้นคว้ารวบรวมสิ่งที่พบเห็นบ่อย ๆ หรือที่ตัวเองเคยใช้ จะทำให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น และจะรู้จักนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง มีหลักเกณฑ์ และมองเห็นว่าสิ่งที่เขาได้ฝึกฝนนั้นมีความหมายต่อเขาตลอดไป
7. แบบฝึกหัดที่มีผลตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความต้องการ ความสนใจ ความพร้อม ระดับสติปัญญาและประสบการณ์ ฉะนั้น การจัดทำแบบฝึกหัดแต่ละเรื่องควรจัดให้มากพอ และมีทุกระดับตั้งแต่ง่ายปานกลาง จนถึงระดับค่อนข้างยาก เพื่อที่ว่าทั้งเด็กเก่ง ปานกลาง และเด็กอ่อน จะทำได้ทำตามความสามารถ ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กทุกคนได้ประสบความสำเร็จในการทำแบบฝึกหัด
8. แบบฝึกหัดที่ดี ควรเร้าความสนใจของนักเรียนตั้งแต่กิจกรรมแรกจนถึงกิจกรรมสุดท้าย
9. แบบฝึกหัดที่ดี ควรได้รับการปรับปรุงควบคู่ไปกับหนังสือแบบเรียนอยู่เสมอและควรใช้ได้ดีทั้งในและนอกห้องเรียน
10. แบบฝึกหัดที่ดี ควรเป็นแบบฝึกหัดที่สามารถประเมิน และจำแนกความเจริญงอกงามของเด็กได้ด้วย

ลักษณะของแบบฝึกหัดที่ดี เอกสาร สน. 84/2540 กระทรวงศึกษาธิการ (2540:146) ควรมีลักษณะดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัยหรือความสามารถของนักเรียน
3. มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
4. ใช้เวลาที่เหมาะสม
5. มีสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ

6. ควรมีข้อเสนอแนะในการใช้
  7. มีให้เลือกรูปแบบตอบอย่างจำกัดและตอบอย่างเสรี
  8. ถ้าเป็นแบบฝึกที่ต้องการให้ผู้ทำศึกษาด้วยตนเอง แบบฝึกนั้นควรมีหลายรูปแบบและให้ความหมายแก่ผู้ฝึกทำด้วย
  9. ควรใช้สำนวนภาษาง่าย ๆ ฝึกให้คิดได้เร็วและสนุก
  10. ปลุกความสนใจและใช้หลักจิตวิทยา
- ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงพอสรุปได้ว่า ลักษณะของแบบฝึกหัดที่ดี คือ แบบฝึกหัดที่เรียงลำดับจากง่ายไปยาก มีรูปภาพประกอบ มีรูปแบบน่าสนใจ หลากหลายรูปแบบ โดยอาศัยหลักจิตวิทยาในการจัดกิจกรรมหรือจัดแบบฝึกหัดให้สนุก ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียน มีคำสั่ง คำชี้แจงสั้น ชัดเจน เข้าใจง่าย มีตัวอย่างประกอบ มีการจัดกิจกรรมการฝึกที่เร้าความสนใจ และแบบฝึกหัดนั้นควรทันสมัยอยู่เสมอ

✓ หลักการสร้างแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือสำคัญ ซึ่งครูจำเป็นต้องใช้ในการฝึกทักษะทางภาษาไทย ดังนั้นครูจึงต้องมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกหัดพอสมควร เพื่อที่จะสามารถสร้างแบบฝึกหัดที่ดีมีประสิทธิภาพสูง เหมาะกับระดับความสามารถของผู้เรียนมากที่สุด ในเรื่องนี้ ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงหลักการสร้างแบบฝึกหัดที่ไว้ในลักษณะต่าง ๆ กันดังนี้

ทักเกอร์ (Tucker. 1969 : 10) มีความเห็นว่า การสร้างแบบฝึกหัด ควรมีรูปแบบและโครงสร้างที่จะฝึกอย่างเพียงพอ ทุกแบบฝึกต้องมีความหมายเหมาะสมตามจุดมุ่งหมาย แบบฝึกที่มีประโยคคำสั่งยาวเกินไป และจำนวนข้อมากเกินไปจะก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายต่อนักเรียน

ก้อ สวัสดิ์พานิชย์ (2514 :1-2) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ว่า ครูผู้สอน ต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ครูต้องเตรียมแบบฝึกให้รอบคอบว่า จะต้องการให้เกิดทักษะใด ใช้แบบฝึกแบบไหน ใช้อย่างไร จะต้องพิจารณาด้วยว่า แบบฝึกนั้นไปช่วยให้เกิดทักษะนั้น ๆ จนนำไปใช้ได้หรือไม่
2. ใช้แบบฝึกสั้น ๆ แต่หลายแบบ เพื่อฝึกทักษะอันเดียวกันนั้นจนเกิดความแม่นยำ แบบฝึกควรมีหลายแบบ เด็กจะได้ไม่เบื่อ
3. ให้ฝึกในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน เช่น คัดบนกระดานดำ คัดบนกระดานมาปิดไว้อ่าน
4. ประเมินผล การประเมินผลตอนฝึกนั้น ต้องประเมินเพื่อดูว่า เด็กเกิดความชำนาญในทักษะนั้นเพียงใด อาจให้เด็กออกมาพูดว่าทำอะไรไม่ได้ในแบบฝึกนั้น หรืออาจใช้วิธีอื่น ๆ เพื่อค้น

ดูว่าเด็กทำแบบฝึกนั้นๆ ไม่ได้เพราะอะไรถ้าเราไม่ประเมินผลเราจะไม่มีโอกาสฝึกเด็กให้เกิดทักษะที่ต้องการได้

นอกจากนี้ รัชนี้ ศรีไพรวรรณ (2517 : 412 - 413) ยังได้กล่าวถึงหลักในการจัดทำแบบฝึกหัดสำหรับนักเรียนไว้ดังนี้

1. ให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาและพัฒนาการของเด็กและลำดับขั้นการเรียนรู้แบบฝึกหัดต้องอาศัยรูปภาพของนักเรียน และเป็นไปตามลำดับความยากง่ายเพื่อให้เด็กได้มีกำลังใจทำ
2. มีจุดมุ่งหมายว่าจะฝึกทักษะใด แล้วจัดเนื้อหาให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้
3. ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน ถ้าสามารถแบ่งนักเรียนตามความสามารถแล้วจัดทำแบบฝึกหัด เพื่อส่งเสริมนักเรียนแต่ละกลุ่มได้ดียิ่งขึ้น
4. ในแบบฝึกหัดต้องมีคำชี้แจงง่าย ๆ สั้น ๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย
5. แบบฝึกหัดต้องมีความถูกต้อง ครูต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนดี อย่าให้มีข้อผิดพลาด
6. การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดแต่ละครั้ง ต้องให้เหมาะสมกับเวลา และความสนใจของนักเรียน

7. ควรทำแบบฝึกหัดหลาย ๆ แบบ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวางและส่งเสริมให้เกิดความคิด

8. กระดาษที่ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดต้องเหนียวและทนทานพอสมควร

วรนาถ พ่วงสุวรรณ (2518 : 34-37) กล่าวถึงหลักในการสร้างและวางแผนการสร้างแบบฝึกสรุปได้ดังนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์
2. ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา
3. ชั้นต่าง ๆ ในการสร้างแบบฝึก
  - 3.1 ศึกษาปัญหาในการเรียนการสอน
  - 3.2 ศึกษาจิตวิทยาของเด็ก และจิตวิทยาการเรียนการสอน
  - 3.3 ศึกษาเนื้อหาวิชา
  - 3.4 ศึกษาลักษณะของแบบฝึก
  - 3.5 วางโครงเรื่องและกำหนดรูปแบบแบบฝึกให้สัมพันธ์กับ โครงสร้างเรื่อง
  - 3.6 เลือกเนื้อหาต่าง ๆ ที่เหมาะสม มาบรรจุในแบบฝึกให้ครบตามที่กำหนด

วรินทร์า วัชรสิงห์ (2537 : 11-92) ยังได้เสนอแนะเทคนิคในการสร้างแบบฝึกหัดให้นำฝึกไว้ดังนี้

1. เทคนิคการยกตัวอย่าง คือ ผู้สอนควรยกตัวอย่างง่าย ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจได้รวดเร็ว และถูกต้อง ครูควรยกตัวอย่างประกอบหลาย ๆ แบบ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจและเข้าใจมากยิ่งขึ้น โดยอาจยกตัวอย่างคำจากสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน

2. เทคนิคการใช้วัสดุประกอบการทำแบบฝึกหัด

2.1 ให้ผู้เรียนช่วยทำวัสดุประกอบการเรียนในการทำแบบฝึกหัดผู้สอนควรจะให้ผู้เรียนช่วยทำวัสดุประกอบการเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง พัฒนาทักษะทางกาย และทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2.2 ผู้สอนควรรู้จักเลือกใช้วัสดุจากสิ่งแวดล้อม ซึ่งหาได้ไม่ยากนักและควรเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหา

2.3 ผู้สอนรู้จักเลือกใช้วัสดุประกอบการเรียนที่หาง่ายและประหยัด เพื่อให้เข้ากับสภาพเศรษฐกิจและสังคม วัสดุที่ใช้ไม่จำเป็นต้องเป็นวัสดุที่หายากและราคาแพงเพราะเราใช้วัสดุประกอบการเรียนก็เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดมโนคติ (Concept) ดีขึ้น เช่น ใช้ผ้าเบียร์ แทนเหรียญสตางค์ เป็นต้น

3. เทคนิคการสร้างและใช้ภาพประกอบการเรียน

3.1 การใช้ภาพลายเส้นง่าย ๆ ผู้สอนควรจะฝึกการเขียนลายเส้นง่าย ๆ เพราะเมื่อเรียนไปวาดภาพไปก็จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น ยิ่งการทำแบบฝึกหัดถ้ามีรูปภาพประกอบด้วยแล้วจะยิ่งทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายและเพลิดเพลิน

3.2 การใช้ภาพสำเร็จรูปประกอบการสอนผู้สอนบางคน ไม่สามารถวาดภาพลายเส้นได้ก็อาจใช้ภาพสำเร็จรูปที่ตัดมาจาก หนังสือพิมพ์ วารสาร การเตรียมภาพประกอบการสอนล่วงหน้า จะทำให้ประหยัดเวลาในการอธิบาย

4. เทคนิคในด้านนันทนาการ

4.1 การใช้เพลงประกอบการสอน และการทำแบบฝึกหัดจะช่วยกล่อมเกลาคิดใจทำให้ผู้เรียนไม่เคร่งเครียดจนเกินไป และสามารถใช้เพลงที่ร้องนั้นมาตอบคำถามในแบบฝึกหัดได้

4.2 การใช้คำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการทำแบบฝึกหัดได้เช่นเดียวกัน กล่าวคือ สามารถนำมาตอบปัญหาต่าง ๆ ในการทำแบบฝึกหัดได้

4.3 การใช้เกมประกอบ ผู้ที่เป็นครูควรจะได้ศึกษาทั้งเกมที่ใช้ประกอบการสอนในห้องเรียน และเกมลับสมองโดยทั่วไป เกมที่ใช้ประกอบการสอนในห้องเรียนนั้น มักจะเป็นเกมที่สั้นและง่าย ใช้เวลาน้อย ผู้สอนอาจจะใช้เกมสรุปมโนคติ (Concept) หรือใช้ฝึกทักษะก็ได้

ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ (เอกสาร สน.84/2540 กระทรวงศึกษาธิการ (2540:146-147) ได้เสนอแนะไว้ดังนี้

1. สำรวจปัญหาและความต้องการ เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปแล้วครูผู้สอนย่อมทราบดีว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่รวบรวมปัญหาและความต้องการ ในการแก้ไขปัญหาหรือความต้องการที่จะพัฒนาการเรียนการสอนในแต่ละจุดประสงค์
2. กำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะให้ชัดเจนเพื่อตอบคำถามว่าสร้างแบบฝึกเพื่ออะไร ต้องการให้นักเรียนเป็นอย่างไร
3. วิเคราะห์คำที่เรียนในแต่ละจุดประสงค์ว่า ประกอบด้วยคำและความหมายอย่างไร คำใดที่มักจะมีปัญหาในการอ่านและเขียน รวบรวมคำเหล่านั้นไว้
4. ศึกษาจิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาการอ่านของนักเรียนในแต่ละชั้นว่าเด็กแต่ละวัยมีความสนใจเรื่องอะไร ตัวอย่างเช่น จิตวิทยาการอ่านที่นำมาใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านประกอบด้วย
  - 4.1 ความใกล้ชิด คือ ถ้าใช้สิ่งเร้าและการตอบสนองเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกัน จะสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียน
  - 4.2 การฝึกหัด คือ การให้ผู้เรียนได้ทำซ้ำๆ เพื่อช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจที่แม่นยำ
  - 4.3 กฎแห่งผล คือ การที่ผู้เรียนได้ทราบผลการทำงานของตนด้วยการเฉลยคำตอบจะช่วยให้ผู้เรียนทราบข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไขและเป็นการสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียน
  - 4.4 การจูงใจ คือ การจัดแบบฝึกหัดเรียงลำดับจากแบบฝึกง่ายและสั้น ไปเรื่องยาวและยาวขึ้นควรมีภาพประกอบและมีหลายรูปแบบ เป็นต้น
5. กำหนดกรอบการสร้างแบบฝึกว่า ควรประกอบด้วยเรื่องอะไรบ้างแต่ละเรื่องควรมีลักษณะอย่างไร มีกิจกรรมอะไรบ้าง มีความยาวเพียงไรจะนำเสนอโดยใช้รูปภาพประกอบหรือไม่
6. ลงมือเขียนแบบฝึกแต่ละชุด
7. นำแบบฝึกนั้นไปให้ผู้ชำนาญตรวจสอบความถูกต้อง ความตรงตามเนื้อหา เช่น ครูผู้สอนภาษาไทยที่มีประสบการณ์ ศึกษานิเทศน์ เป็นต้น หรือนำไปทดลองใช้กับนักเรียนจำนวน 0-5 คน เพื่อรวบรวมข้อมูลนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง
8. จัดพิมพ์หรืออัดสำเนาแบบฝึก เพื่อให้ให้นักเรียนนำไปใช้เสริมการเรียนการสอนภาษาไทย

หลักการฝึก

กมล ดิษฐ์กมล (2509 : 16) ได้กล่าวถึงกลวิธีการฝึกทักษะไว้ว่าหัวใจของการสอนวิชาทักษะ อยู่ที่การฝึก (Drill) การฝึกอย่างถูกต้องเท่านั้นจะทำให้เกิดความชำนาญ ทักษะทางด้านภาษาเป็นสิ่งจำเป็นจะต้องฝึกให้แก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารความหมายอันเป็นวัตถุประสงค์ของการสอนภาษา ลำดับขั้นตอนการฝึกทักษะมีดังนี้

1. ให้นักเรียนเข้าใจวิธีการเสียก่อน เช่น วิธีออกเสียง “ร” “ล” เป็นต้น
2. เมื่อแน่ใจว่านักเรียนเข้าใจวิธีการ แล้วจึงลงมือฝึกโดยการให้ทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะที่ต้องการ
3. ฝึกอย่างสม่ำเสมอไม่ทิ้งระยะจนนักเรียนลืม
4. แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมการฝึกทักษะจำเป็นจะต้องทำซ้ำ ๆ กันแต่ทั้งนี้ครูควรพลิกเพลงใช้แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ กันเพื่อให้นักเรียนจะได้ไม่เบื่อหน่ายต่อการฝึกนั้น ๆ
5. ติดตามผล เพื่อสังเกตความก้าวหน้าของนักเรียนภายหลังการฝึกไปแล้วในระยะเวลาหนึ่ง การติดตามผลจะช่วยให้ครูทราบว่านักเรียนคนไหนมีทักษะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนเป็นรายบุคคลซึ่งไม่เหมือนกันอย่าปล่อยให้ข้อบกพร่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ผ่านไปโดยถือว่าไม่สำคัญ เพราะนักเรียนจะคิดเป็นนิสัย นอกจากนั้นยังรวมถึงการเอาใจใส่ของครูในการฝึกอย่างใกล้ชิด ไม่ควรปล่อยให้เด็กไปฝึกกันเองโดยครูไม่ตรวจแบบฝึก

นอกจากนี้ ลอ อารุณชะวนิช และคนอื่น ๆ (2517 : 137-138) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. ใช้หลักการเรียนรู้ เช่น นักเรียนต้องเข้าใจเป้าหมายที่ฝึก นักเรียนฝึกด้วยความตั้งใจและสนใจอยากทำ
2. การฝึกหัดต้องทำโดยจำเพาะเจาะจงเฉพาะ ยิ่งถ้ามีแบบไว้จะทำได้ง่าย ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ถูกต้องเสมอ
3. ไม่ควรใช้เวลานานเกินไปจนนักเรียนเบื่อ ถ้าใช้เกมหรืออุปกรณ์ช่วย นักเรียนจะตั้งใจอยู่ได้นาน
4. วิธีที่ให้นักเรียนฝึกควรใช้วิธีที่เป็นระเบียบ รวดเร็ว ย่นย่อ ครูควรต้นตัว ฉับไว ให้นักเรียนพร้อมที่จะทำ ขจัดสิ่งทีล่าช้าต่าง ๆ
5. ระดับความยากง่ายของแบบฝึกต้องเหมาะสมกับนักเรียน
6. เวลาที่ใช้ในการฝึกครั้งแรก ๆ ควรสั้นก่อน แล้วจึงขยายเวลาให้มากขึ้น
7. ต้องมีการฝึกหัดเป็นรายบุคคล หรือเฉพาะกลุ่มด้วย เพราะแต่ละคนย่อมมีจุดอ่อนต่างกัน

8. ควรให้นักเรียนทราบผลความก้าวหน้า ของการทำแบบฝึกซึ่งจะเป็นการจูงใจที่ดียิ่ง

9. เมื่อเด็กฝึกหัด ไปแล้ว ต้องให้นำไปใช้และมีการติดตามผล

✓ นิภา เล็กบำรุง (2518 : 14-15) ได้กล่าวถึงหลักการให้แบบฝึกหัดแก่นักเรียนว่าครูควรมีหลักในการให้แบบฝึกหัด เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนดังนี้

1. แบบฝึกหัดต้องแจ่มแจ้งและแน่นอน ครูต้องอธิบายวิธีทำอย่างชัดเจนให้นักเรียนเข้าใจถูกต้อง และกำหนดขอบเขตไว้อย่างแน่นอน ไม่กว้างขวางจนเกินไป
2. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เหมาะกับวัย และพื้นฐานความรู้ของนักเรียน
3. แบบฝึกหัดควรเป็นเรื่องที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว เพราะความรู้หรือประสบการณ์เดิมย่อมเป็นรากฐาน หรือประสบการณ์ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจง่ายและสะดวกขึ้น
4. ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญของแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนมองเห็นคุณค่าอันเป็นเครื่องเร้าใจให้นักเรียนทำได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
5. ครูต้องเร้าความสนใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกหัด
6. ครูควรเป็นผู้ตั้งปัญหาขึ้น และปัญหานั้นไม่ยากเกินความสนใจของนักเรียน แต่เร้าใจให้อยากรู้อยากเห็น และยั่วให้นักเรียนแก้ปัญหา
7. การให้นักเรียนรู้เค้าโครงเสียก่อน จะเป็นเครื่องเร้าใจนักเรียนให้ทำต่อไปจนสำเร็จ
8. เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน แบบฝึกหัดที่กำหนดสำหรับนักเรียนเก่งปานกลางและนักเรียนอ่อนนั้น ควรยากง่ายต่างกันและถ้าให้แบบฝึกหัดอย่างเดียวกันควรพิจารณาด้านคุณภาพของแบบฝึกหัดให้แตกต่างกัน หรือให้เด็กที่เรียนอ่อนมีเวลาในการทำมากกว่า
9. ควรยั่วยุให้นักเรียนพยายามทำเพื่อผลงานมากกว่ารางวัล หรือเกรงกลัวการลงโทษ
10. ควรคำนึงถึงวัยของเด็ก สำหรับเด็กเล็กควรมุ่งให้เกิดความรู้ ความชำนาญสำหรับเด็กโตให้รู้จักคิดบ้าง และควรให้งานที่ส่งเสริมให้เด็กใช้ความคิดมากขึ้น
11. การให้แบบฝึกหัดควรเหมาะสมกับเวลาที่เด็กมีอยู่ ไม่ควรให้มากเกินไปจนนักเรียนไม่สามารถทำได้สำเร็จและไม่ควรให้น้อยเกินไปจนเด็กมีเวลาว่างมากเกินไป ควรให้นักเรียนได้ใช้เวลาทำแบบฝึกหัดจนเกิดความรู้อะไรและทักษะจริง
12. แบบฝึกหัดที่ให้ควรมีลักษณะแตกต่างกัน และเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อมิให้ซ้ำจนเกิดความเบื่อหน่าย

เอกสาร สน.84/2540 กระทรวงศึกษาธิการ (2540:40) ได้เสนอแนวคิดเพื่อกำหนดกิจกรรมในแบบฝึกทักษะเรื่องคำไว้ ดังนี้

1. นักเรียนรู้จากประสบการณ์เดิม ไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนด
2. นักเรียนอ่านคำและรู้ความหมายของคำไปพร้อมกัน

3. นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติ

4. นักเรียนตรวจสอบการปฏิบัติด้วยตนเอง

5. นักเรียนพบคำซ้ำ ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ

จากแนวคิดดังกล่าวจึงได้กำหนดกิจกรรมในรูปแบบฝึกดังนี้

1. เลือกคำจากประมวลคำ

2. เลือกคำที่นักเรียนพบและใช้ในชีวิตประจำวัน

3. เลือกฝึกอ่านคำง่ายก่อน

4. ใช้ภาพช่วยให้รู้ความหมายของคำ

5. นำความหมายของคำจากพจนานุกรมมาปรับเป็นภาษาง่าย ๆ เหมาะสมกับนักเรียนในระดับชั้นนั้น ๆ

6. ใช้คำคล้องจองฝึกการอ่านและบอกความหมายของคำ

7. ใช้ปริศนาคำทาย ปริศนาอักษรไขว้

8. ฝึกต่อคำ / เติมคำ เพื่อให้ได้คำใหม่

9. ให้อ่านคำ เขียนคำ ด้วยตนเอง

- อ่านคำได้ภาพ

- อ่านจากการโยงคำ

- อ่านจากการเลือกคำ

- อ่านจากการเติมคำ

- อ่านจากการต่อคำ

- อ่านจากคำคล้องจอง

- อ่านจากบทร้อยกรอง

- รู้ความหมายของคำ ด้วยตนเอง

- จากภาพ

- การจับคู่คำกับความหมาย

- ปริศนาอักษรไขว้

- ปริศนาคำทาย

10. มีเฉลยด้วยข้อความ / ภาพ

11. กิจกรรมเน้นจากรูปแบบง่ายไปหายากเร้าความสนใจ มีความหลากหลายไม่ใช้วิธีการเดิมในเรื่องเดียวกัน

ดังนั้นในการฝึกนอกจากจะมีแบบฝึกหัดที่ดีแล้วครูยังจำเป็นที่จะต้องศึกษาเทคนิควิธีการขั้นตอนในการฝึก เพื่อให้การใช้แบบฝึกหัดในการฝึกทักษะต่าง ๆ มีประสิทธิภาพที่สุดอันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกหัดและการเขียนสะกดคำ

งานวิจัยในประเทศ

สมศรี เพ็ชรยิ้ม (2520 : บทคัดย่อ) ได้สร้างแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่องตัวสะกดมาตราแม่กด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนทดสอบภายหลังจากการทำแบบฝึกหัดมากกว่าคะแนนก่อนทำแบบฝึกหัด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น .01 แสดงว่านักเรียนทำแบบฝึกหัดนี้แล้วมีความรู้เพิ่มขึ้น

แก้วตา ไทรงาม (2520 : 43-46) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความยากง่ายในการเขียนสะกดคำภาษาไทยพื้นฐานของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 96 คน จากโรงเรียนสังกัดเทศบาลกรมสามัญศึกษาและองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในเขตอำเภอเมืองระนอง โดยใช้คำพื้นฐานที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ตามหลักสูตรประถมศึกษาจำนวน 450 คำ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

1. คำที่ง่ายมากมี 7 คำ เป็นคำที่มีลักษณะมีพยางค์เดียว ไม่มีตัวสะกด และวรรณยุกต์
2. คำที่ง่ายมี 26 คำ เป็นคำพยางค์เดียวมีตัวสะกดตรงตามมาตราตัวสะกด ไม่มีตัวควบกล้ำ
3. คำที่ยากง่ายปานกลางมี 72 คำ เป็นคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราตัวสะกด ไม่มีตัวควบกล้ำ
4. คำที่ยาก มี 197 คำ เป็นคำที่มีพยางค์เดียวและหลายพยางค์ มีวรรณยุกต์กำกับ เป็นคำที่ลดรูป หรือเปลี่ยนรูปเมื่อมีตัวสะกด
5. คำที่ยากมาก มี 148 คำ เป็นคำที่มีหลายพยางค์ มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา ตัวสะกดมี “อ” “ห” นำเป็นคำพ้องเสียง คำที่มีความหมายเป็นนามธรรม และเด็กไม่ค่อยมีประสบการณ์

ดวงเดือน สุภักดิ์ (2522 : 112) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเขียนสะกดคำกับการรู้ความหมายของคำกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง จำนวน 134 คน จากโรงเรียนสังกัดเทศบาล กรมสามัญศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด และสังกัดกองการศึกษาเอกชนในเขตอำเภอเมืองพระนครศรีอยุธยา โดยใช้แบบทดสอบการเรียนรู้ความหมายของคำแบบปรนัยชนิดเลือกตอบมีตัวเลือกเป็นรูปภาพ ช้อละสามตัวเลือกพบว่าความสามารถในการเขียน

สะกดคำกับการรับรู้ความหมายของคำมีความสัมพันธ์กันอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งตรงกับผลวิจัยของบุปผา ชังพุก (2524 : 100) ที่ได้ศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำ กับความเข้าใจความหมายของคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สอง ในจังหวัดราชบุรี จำนวน 120 คน พบว่าความสามารถในการสะกดคำกับความเข้าใจความหมายของคำมีความสัมพันธ์กันอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

บุญมา สังข์โพธิ์ (2523 : บทคัดย่อ) ศึกษาการสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำยากสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านกาสมณ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการใช้แบบฝึก และหลังการใช้แบบฝึก นักเรียนมีความสามารถในการเขียนสะกดคำยากแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และแบบฝึกนี้มีประสิทธิภาพ 98.75/84.20 แสดงว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นนี้ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนสะกดคำยากได้ดีขึ้น

ไชศรี วรธกวิธา (2524 : 83-86) ได้ศึกษาการสอนอ่านไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้หลักการจัดลำดับขั้นการเรียนรู้ พบว่าในการสอนอ่านนั้น ถ้าสอนแบบอ่านแจกลูกสะกดคำไปพร้อมกับการอ่านและซ่อมเสริมข้อบกพร่องในการอ่านจะทำให้เด็กมีความสามารถในการอ่านทางด้านการจับคู่กับรูปภาพ การเติมคำและการสะกดคำดีกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติ และทำให้นักเรียนจำคำสะกดได้แม่นยำ เขียนหนังสือคล่องมากขึ้นกว่าเดิมมาก

ยุพดี พูลเวชประชาสุข (2525 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเขียนสะกดคำและมีทัศนคติต่อการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการใช้นแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำกับการเขียนตามคำบอก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำมีผลการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยเขียนตามคำบอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ มีทัศนคติต่อการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยเขียนตามคำบอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มาสวิมล รักบ้านเกิด (2526 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทดลองสอน โดยใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำยากในวิชาภาษาไทยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยเปรียบเทียบกับการสอนตามกิจกรรมในแผนการสอน โดยนำไปทดลองกับนักเรียน โรงเรียนบ้านบางสะแก กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยาก มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่าก่อนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามกิจกรรมในแผนการสอน มีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รุจี สุขเสมอ (2526 : 93) ได้ศึกษาระดับความยากง่ายของคำลักษณะคำยาก และการใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียน ในอำเภอปากเกร็ด

จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า หลังการใช้แบบฝึก การเขียนสะกดคำ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการทดลองพบว่า นักเรียนในกลุ่มที่ใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความคงทนในการจำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรรณิการ์ ศุภรเวทย์ศิริ (2533 : บทคัดย่อ) ได้สร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำยากสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 91.11/88.31 และนักเรียนสามารถทำแบบทดสอบหลังทำแบบฝึกได้สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

อมรรัตน์ คงสมบูรณ์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถและความสนใจในการเขียนสะกดคำยาก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้เกมและแบบฝึก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนการเขียนสะกดคำโดยใช้เกมและแบบฝึก มีความสามารถและความสนใจในการเขียนสะกดคำยาก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยในต่างประเทศ

ชเวนคินเกอร์ (Schwandinger. 1977 : 51) ได้ศึกษาผลการเขียนสะกดคำของนักเรียนในระดับ 6 จำนวน 503 คน โดยใช้แบบฝึกหัดที่มีรูปภาพของจริงและแบบเขียนตามคำบอก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกหัดที่มีรูปภาพของจริงมีผลการเรียนการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบเขียนตามคำบอก

แคลนตัน (Clanton. 1977 : 2690-2691-A) ได้ศึกษาถึงผลของวิธีการตัดอักษรตามวิธีการสอนสะกดคำ โดยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดชนิดที่ลบอักษรออกจากคำ แล้วให้นักเรียนเติมอักษรที่หายไปทำการทดลอง 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 แบบฝึกหัด โดยทดลองกับนักเรียนระดับ 6 และ 7 จำนวน 194 คน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการทดสอบของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน แต่คะแนนกลุ่มทดลองหลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึก

ชวอร์ต และ โคห์ริง (Schwartz and Doehring. 1977 : 55) ได้ศึกษาถึงความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับ 2-6 จำนวน 160 คน โดยใช้รูปภาพที่มีความหมายแบบทดสอบการเขียนสะกดคำแบบเลือกตอบและแบบทดสอบการเขียนสะกดคำยาก พบว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้รูปภาพที่มีความหมาย มีแนวโน้มของการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนการเขียนสะกดคำแบบธรรมดา

ลอเรย์ (Lawrey. 1987 : 817-A) ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะกับนักเรียนระดับ 1-3 จำนวน 87 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนการทดสอบ

หลังทำแบบฝึกมากกว่าคะแนนก่อนทำแบบฝึก และนักเรียนทำข้อสอบหลังจากฝึกทักษะแล้วได้ถูกต้องเฉลี่ยถึงร้อยละ 89.8 นั่นคือ แบบฝึกทักษะนี้จึงเป็นเครื่องช่วยให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียนสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกหัดทำให้ทราบว่าแบบฝึกหัดนั้น สามารถพัฒนาทักษะในการเขียนสะกดคำของนักเรียนให้ดีขึ้น จึงควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทยได้สร้างแบบฝึกหัดเพื่อพัฒนาปรับปรุงแบบที่เหมาะสมและน่าสนใจในเนื้อหาหรือทักษะอื่นๆ โดยเฉพาะควรสร้างแบบฝึกหัดทักษะในด้านต่าง ๆ ให้มากขึ้น เพราะวิชาทักษะจำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เป็นประจำ จึงจะเกิดทักษะหรือความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ โดยเฉพาะทักษะการเขียนสะกดคำ ซึ่งนักเรียนมีปัญหาในเรื่องนี้ จึงสมควรที่จะสร้างแบบฝึกหัดเพื่อนำมาช่วยแก้ปัญหาเป็นอย่างยิ่ง

กรอบความคิดในการวิจัย

จากการศึกษาปัญหาในการเรียนการสอน กลุ่มทักษะภาษาไทย พบว่านักเรียนยังมีปัญหาในการเขียนสะกดคำผิดอยู่มาก ซึ่งพบได้จากการตรวจแบบฝึกหัด การให้เขียนตามคำบอก และจากผลการสอบตามรายจุดประสงค์ ปัญหานี้จึงควรได้รับการศึกษาและหาทางแก้ไข ซึ่งสาเหตุอาจเนื่องมาจาก นักเรียนเรียนคำโดยไม่เข้าใจความหมายของคำ ขาดแบบฝึกหัด หรือขาดการฝึกฝนอย่างเพียงพอ เพราะการเขียนสะกดคำเป็นทักษะทางภาษาที่ต้องการการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมออยู่บ่อย ๆ จึงจะเกิดการเรียนรู้ จำได้ และนำไปใช้ได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว

โดยควรแก้ไขเมื่อเด็กเริ่มเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นพื้นฐานในการเขียนสะกดคำอย่างถูกต้องในชั้นสูงต่อไปและวิธีแก้ไขปัญหาการเขียนสะกดคำผิดของนักเรียนคือ การสร้างแบบฝึกหัดเพื่อฝึกทักษะการเขียนสะกดคำโดยเฉพาะ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำโดยนำคำใหม่จากหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ มาสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของเมกุยกาน (Mcguigans) โดยยึดหลักการสร้างแบบฝึกหัดตามแนวคิดของนักการศึกษาและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกหัดดังต่อไปนี้

1. หลักการสร้างแบบฝึกหัดตามแนวคิดของนักการศึกษาต่าง ๆ เช่น ทักเกอร์ (Tucker. 1969 : 10) ได้กล่าวว่า การสร้างแบบฝึกหัดควรมีรูปแบบและโครงสร้างอย่างเพียงพอ เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย มีจำนวนข้อไม่มากจนเกินไป และใช้แบบฝึกหัดสั้น ๆ แต่หลายแบบ เพื่อฝึกทักษะนั้น ๆ จนเกิดความแม่นยำ (ก่อ สวัสดิพาณิชย์. 2514 : 1-2) เป็นต้น

2. สร้างโดยยึดหลักพัฒนาการทางภาษาด้านการเขียน คือ นักเรียนจะเขียนคำได้ถูกต้อง นักเรียนจะต้องสามารถฟังเข้าใจ พูดตามได้ และอ่านออกเสียงได้ เพราะการเขียนเป็นทักษะขั้นสูงในการฝึกเขียนต้องเริ่มไปตามลำดับขั้น คือ จากคำง่ายที่นักเรียนเคยมีประสบการณ์มาแล้ว ไปสู่คำที่พบใหม่ แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำจึงเป็นแบบฝึกหัดให้นักเรียนรู้จักคำ โดยเข้าใจความหมายของคำ ฝึกให้เติมส่วนต่าง ๆ ของคำ เช่น พยัญชนะ สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์ของคำนั้น ๆ เป็นการฝึกเขียนคำหลาย ๆ ครั้ง โดยมีรูปแบบการฝึกแตกต่างกันและค่อย ๆ ยากขึ้น โดยการให้รู้จักคำต่าง ๆ เพิ่มเติม โดยการประสมคำ เป็นพัฒนาการสร้างคำใหม่และหาคำใหม่ การประสมคำเป็นวิธีการสร้างทักษะการประมวลคำอย่างหนึ่ง โดยนำคำประสมกันให้เกิดคำใหม่ เช่น ข้าว กับ ผัด เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนฝึกเขียนคำนั้น ๆ และให้รู้จักคำได้กว้างขวางขึ้น

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Meaningful Learning) ของ ออสซูเบล (Ausubel) โดยลักษณะของแบบฝึกหัดที่ใช้ทฤษฎีนี้ จะเป็นแบบฝึกหัดให้นักเรียนเรียนรู้คำ และเขียนสะกดคำด้วยความเข้าใจ และรู้ความหมายของคำนั้น ๆ

4. ทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญา (Cognitive Development) ของเพียเจต์ (Piaget) ตามทฤษฎีนี้ได้กล่าวถึง พัฒนาการของเด็กระดับก่อนที่จะสามารถคิดหาเหตุผล (Pre - Operational Stage) มีอายุระหว่าง 2-7 ปี และระดับสามารถคิดหาเหตุผลเชิงรูปธรรม (Concrete Operation Stage) มีอายุระหว่าง 7-11 ปี ซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ช่วงอายุอยู่ระหว่างพัฒนาการทางปัญญา 2 ระดับนี้ นั่นคือ บางคนสามารถเรียนรู้และเข้าใจได้โดยต้องอาศัยของจริงเป็นสื่อแต่บางคนสามารถเข้าใจเชิงเหตุผลได้บ้าง แต่ต้องอ้างอิงสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือสิ่งที่สังเกตได้ก่อนที่จะเบนไปหาสิ่งที่เป็นนามธรรม ฉะนั้น แบบฝึกหัดจึงสร้างโดยใช้รูปภาพสื่อความหมายของคำ เพื่อให้เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางปัญญาในขั้นดังกล่าวเกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้

5. กฎแห่งการฝึกฝน (Law of Exercise) ของธอร์นไดค์ (Thorndike) ผู้วิจัยสร้างแบบฝึกหัดเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนคำหนึ่ง ๆ ซ้ำ ๆ กันหลายครั้งโดย มีลักษณะหลากหลายรูปแบบ เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย

6. กฎแห่งผล (Law of Effect) ในแบบฝึกหัดแต่ละชุดจะมีคำเฉลยทุกชุด ซึ่งเตรียมพร้อมไว้หลังจากที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรียบร้อยแล้ว จึงให้นักเรียนตรวจจากคำเฉลยเพื่อให้นักเรียนทราบผลโดยเร็ว

7. แรงจูงใจ (Motivation) แบบฝึกหัดจะเรียงจากง่ายไปหายาก แบบฝึกหัดแต่ละแบบจะเป็นแบบสั้นๆ ฝึกครั้งละ 5-6 คำมีภาพประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะทำ

ดังนั้นแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจึงมีลักษณะ เป็นแบบฝึกหัดที่หลากหลาย เพื่อใช้ฝึกคำในชุดเดียวกันให้เกิดความแม่นยำ เช่น การโยงคำที่มีความหมายตรงกับภาพแบบฝึกหัดให้เต็มสระ พยัญชนะ ตัวสะกด วรรณยุกต์ ให้เป็นคำที่มีความหมาย เป็นต้น โดยเรียงจากง่ายไปยาก มีรูปภาพประกอบเพื่อสร้างความสนใจ ในแต่ละแบบฝึกหัดมีจำนวนคำที่ฝึกไม่มากจนเกินไป และมีคำเฉลยที่จัดเตรียมไว้สำหรับแบบฝึกหัดทุกชุด

ภายใต้กรอบความคิดในการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1 / E_2 และเกณฑ์มาตรฐานของเมกยูแกน (Meguigans) ดังนี้

$$E_1 = \frac{\left(\frac{\sum X}{N}\right)}{A} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\left(\frac{\sum F}{N}\right)}{B} \times 100$$

E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในบทเรียน คิดเป็นร้อยละจากการตอบคำถามในทุกกรอบ (แบบฝึกหัด) ของบทเรียนได้ถูกต้อง

E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน บทเรียนนั้นได้ถูกต้อง

$\sum X$ คือ คะแนนรวมของผู้เรียนจากแบบฝึกหัด

$\sum F$ คือ คะแนนรวมของการทดสอบหลังเรียน

N คือ จำนวนผู้เรียน

A คือ คะแนนเต็มของแบบฝึกหัด

B คือ คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

$$\text{และ Meguigans ratio} = \frac{M_2 - M_1}{P - M_1}$$

เมื่อ M_1 คือ ผลของคะแนนเฉลี่ยจากการสอบก่อนการเรียน (Pretest)

M_2 คือ ผลของคะแนนเฉลี่ยจากการสอบหลังการเรียน (Posttest)

P คือ คะแนนเต็มของแบบทดสอบ

2. นักเรียนที่ใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ มีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำสูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. แบบแผนการทดลองและวิธีดำเนินการทดลอง
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ของโรงเรียนวัดคณาบุญ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 90 คน

เหตุผลในการเลือกโรงเรียน

1. เป็นโรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 ห้องเรียน ซึ่งจำนวนห้องเรียนมากพอที่จะเป็นกลุ่มทดลอง
2. การจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถทางการเรียน แต่ละห้องมีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ทั้งสูง กลาง ต่ำ คละกัน และทั้ง 3 ห้องมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 ใกล้เคียงกัน
3. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2540 เมื่อเทียบโรงเรียนอื่นในอำเภอธัญบุรี แล้วจะอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน
4. เป็นโรงเรียนที่มีผู้บริหารและคณะครูให้ความร่วมมือ และเห็นความสำคัญในการวิจัย
5. เป็นโรงเรียนที่มีการคมนาคมสะดวก เหมาะกับการประสานงาน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ของโรงเรียนวัดนาบุญ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอชัยบุรี จังหวัดปทุมธานีซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กลุ่มทดลองจำนวน 30 คน ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 3 คาบ (คาบละ 20 นาที) ทำการสอนในเวลาเรียนปกติ โดยจัดเวลาในการสอนทุกวัน ตั้งแต่วันจันทร์ ถึงวันศุกร์ เวลา 9.30-10.30 น.

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แผนการสอนเขียนสะกดคำ
2. แบบฝึกหัดเขียนสะกดคำ
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการสอนเขียนสะกดคำขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้
  - 1.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)
  - 1.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการสอนและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการสอน
  - 1.3 เลือกคำจากประมวลคำในหนังสือประกอบการเรียนเรื่องไปทะเล และเรื่องบ้านของผม จำนวน 109 คำ

เรื่องบ้านของผม

บัญชีคำ : อาทิตย์ อนงค์ ครอบครัว ผม เล็ก อยู่ ด้วย กัน คน สะอาด ร่มรื่น บริเวณ
 ประดับ ต้น ใหญ่ ช่วย ได้ เกิด ร่ม เย็น สบาย ความสุข ใคร เกียงงอน ซักผ้า กวาด ไหน กับ อาหาร
 ผู้หญิง อย่าง โกรธ เรือย หนึ่ง เยี่ยม คุณยาย จังหวัด หลาย กลับ ไหม หรือ อด สมัยก่อน หน้า
 ที่เดียว เลี้ยง เหนื่อย เหลือ ตั้งแต่ เต็มใจ ความ สนุกสนาน บึง เพื่อน เหมือน ครับ ขยัน

เรื่องไปทะเล

บัญชีคำ : นกนางแอ่น ครอบครัว หนึ่ง พ่อคน แม่นก ลูกนก สาม ตัว ใน ฤดูร้อน ชอบ
 ทุ่ง หล้า ครั้ง ขวน เกาะ เป็น ไฟ ตั้ง หัด เตรียม สำหรับ กัน เต็ม ระหว่าง ข้าม เห็น เด็ก อย่าง สนุก
 สนาน ทะเล สีคราม หาดทราย สวย กว้าง ใหญ่ คลื่น กระทบ ฝั่ง ดั่ง ช่า กำลั้ง โนน ตก กลางคืน
 หลัง ความสุข สถานที่ กลับ อยู่ เดิม

คำแยกตามลักษณะการประสมคำได้ดังนี้

1. อ่าน ผันวรรณยุกต์และเขียนคำที่มีตัวสระ อะ เอะ โอะ เออ อัว มีตัวสะกดครบ และเปลี่ยนรูป เช่น

สระ อะ ได้แก่ กั้น ตั่ง หัด ผั่ง ดั่ง

สระ เอะ ได้แก่ เต็ม เห็น เด็ก เล็ก เจ็ม

สระ โอะ ได้แก่ นก ร่ม ผม คน รถ

สระ เออ ได้แก่ เกิด เริ่ม เดิน เต็ม เพิ่ม

สระ อัว ได้แก่ ขวน สวดย ด้วย ช่วย ขวด

2. อ่านและเขียนคำที่ประสมด้วย ไ (ไม้มีว่น) ไอ (ไม้มีลาย) เช่น ใน ไฟ ใหญ่ ได้ ใคร เต็มใจ ได้ ใคร ไกล ไช้

3. อ่านสะกดคำ ผันวรรณยุกต์ และเขียนคำในมาตราแม่ กง กน กม เกย เกอว เช่น ร่มริน เกียงงอน เขี่ยม เรือย เดี่ยว เลี้ยง บั้ง เพื่อน ทุง ของ บ้าน ช้าม นางแอน โนน

4. อ่าน ผันวรรณยุกต์ และเขียนคำที่มี คร ตร คล กร กว ควบกล้ำ เช่น ครับ ไทร ประดับ โกรธ ความ กว่ กว้าง กวาด ครอบครว้ ครั้ง เตรียม พร้อม สี่คราม คลื่น กระทบ กลางคืน กลับ ไกล

5. อ่าน ผันวรรณยุกต์ และเขียนคำที่มี ห เป็นอักษรนำ เช่น หนึ่ง ใหม่ สำหรับ ระหว่าง หลับ หล้า ไหม ไหน ผู้หญิง ทลาย จังหวัด หรือ หน้าที เหนื่อย เหลือ เหมือน

6. อ่านและเขียนคำที่มี อ นำ เช่น อยู่อย่าง

7. อ่าน สะกดคำ ผันวรรณยุกต์ และเขียนคำที่มี ส เป็นอักษรนำ เช่น สนุกสนาน สถานที่ สบาย สมัย

8. อ่าน และเขียนคำที่มีการ์นต์ เช่น อาทิตย์ อนาคต

9. คำในมาตราสะกดอื่น ๆ เช่น ความสุข ซักผ้า ตก สนุกสนาน เล็ก

1.4 จัดทำแผนการสอนเพื่อใช้สอนกลุ่มทดลอง โดยกำหนดความคิดรวบยอด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล จัดทำแผนการสอน 20 แผน แผนละ 60 นาที โดยมีส่วนประกอบดังนี้

1. ความคิดรวบยอด

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3. เนื้อหา

4. กิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบที่ 1

ขั้นที่ 5 นักเรียนฝึกทักษะทางภาษาโดยใช้แบบฝึกหัดเขียนสะกดคำ

5. สื่อการเรียนการสอน

6. การประเมินผล

1.5 นำแผนการสอนไปเสนอประธานผู้ควบคุมปริญญาโท ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วแก้ไขหลังจากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทยตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง นำแผนการสอนที่ผ่านการตรวจและแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัฐสิทธิศิลป์ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วจึงนำผลการสอนมาปรับปรุงและนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง

การสร้างและการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัด

ขั้นสร้าง ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) หนังสือประกอบการเรียนเรื่องไปทะเล และเรื่องบ้านของผม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการและนำบัญชีคำ จำนวน 109 คำ จากหนังสือเรียนมาแบ่ง เนื้อหาออกเป็น 8 ตอน จำนวน 20 ชุด ในแต่ละชุดให้คำประมาณ 5-6 คำดังนี้

1. คำที่มีสระ อะ เอะ โอะ เออ อัว มีตัวสะกดและเปลี่ยนรูป จำนวน 5 ชุด
2. คำที่ประสมด้วย ไ-(ไม้้วน) ไ-(ไม้ลย) จำนวน 2 ชุด
3. คำในมาตราแม่ กง กน กม เกย เกอว จำนวน 5 ชุด
4. คำที่มี ว ร ล ควบกล้ำ จำนวน 1 ชุด
5. คำที่มี ห เป็นอักษรนำ จำนวน 2 ชุด
6. คำที่มี อ นำ ย จำนวน 1 ชุด
7. คำที่มี ส เป็นอักษรนำ จำนวน 1 ชุด
8. คำที่มีการ์นต์ จำนวน 1 ชุด
9. คำในมาตราสะกดอื่น ๆ จำนวน 2 ชุด

2. ศึกษาเอกสารต่าง ๆ เช่น เทคนิควิธีการสอนการเขียนสะกดคำ หลักการสร้างแบบฝึกหัด ทฤษฎีการเรียนรู้ หลักจิตวิทยา แนวคิดในการสร้างสื่อหรืออุปกรณ์การสอน กิจกรรมการสอนเขียนสะกดคำ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกหัดเพื่อใช้ประกอบเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ได้แก่

2.1 คู่มือครูแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 (เอกสาร สน. 101/2540 กระทรวงศึกษาธิการ (2540:174)

2.2 วิธีสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษาของ ทรง จิตประสาธ (2526:130)

2.3 การสอนเขียนภาษาไทยสำหรับครูประถมศึกษาของ เพ็ญศรี กันกา (2536:212)

2.4 คู่มือการสอนภาษาไทย กิจกรรมการเล่นประกอบการสอนของ อัจฉรา ชิวพันธ์ (2534:115)

2.5 คู่มือครู แนะนำการทำ - ใช้อุปกรณ์การสอนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาของ จำรูญ คำเทศ (2519:143)

3. สร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ให้ตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามคู่มือครูภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของกรมวิชาการ โดยปรับปรุงและประยุกต์ จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ โดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- เหมาะสมกับวัย ความสนใจ และความต้องการของนักเรียน
- สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา
- มีลักษณะหลากหลายรูปแบบ

ซึ่งแบบฝึกในแต่ละชุดจะมีลักษณะต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบ เช่น การเขียนคำ เดิมสระพยัญชนะ ตัวสะกดให้เป็นคำที่มีความหมาย เรียงตัวอักษรให้เป็นคำที่มีความหมายเป็นต้น รูปภาพประกอบเพื่อสร้างความสนใจ

การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัด

ผู้วิจัยนำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำที่สร้างขึ้นไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญา นิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสม ของแบบฝึกหัดเกี่ยวกับคำสั่ง กิจกรรมและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขจากนั้นนำไปทดลองหาประสิทธิภาพตามลำดับขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 การหาประสิทธิภาพเป็นรายบุคคล (1 : 1)

ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำทั้ง 20 ชุด ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัฐสิทธิศิลป์ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 1 คน เพื่อค้นหาข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เช่น ความยากง่ายของภาษา คำสั่ง ความเหมาะสมของรูปภาพ และเวลาที่ใช้ในการทำแบบฝึกหัดแต่ละชุดของนักเรียน แล้วนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 2 การหาประสิทธิภาพเป็นกลุ่ม (1 : 10)

นำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัฐสิทธิศิลป์ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี เป็นกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน โดยดำเนินกิจกรรมครบทุกส่วนของการสอนและการทำแบบฝึกหัด จนครบทุกแบบฝึกหัด และ

รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การตรวจผลงาน การสัมภาษณ์ เพื่อหาข้อบกพร่อง และดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 3 การหาประสิทธิภาพภาคสนาม (1 : 30)

ผู้วิจัยนำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัฐสิทธิศิลป์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัด โดยดำเนินกิจกรรมตามแผนการสอนโดยใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำในขั้นที่ 5 นักเรียนฝึกทักษะทางภาษา และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดตามเกณฑ์มาตรฐานของเมกยูแกน (Meguigans) โดยใช้สูตร และเนื่องจากสูตรการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดตามเกณฑ์มาตรฐานของเมกยูแกน (Meguigans) คำนึงถึงคะแนนการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วย ในขั้นนี้จึงต้องทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 30 ข้อ กับนักเรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดตามสูตร

$$E_1 (\text{Efficiency}_1) = \frac{\left(\frac{\sum X}{N}\right)}{A} \times 100$$

$$E_2 (\text{Efficiency}_2) = \frac{\left(\frac{\sum F}{N}\right)}{B} \times 100$$

- E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในบทเรียน คิดเป็นร้อยละจากการตอบคำถามในทุกกรอบ (แบบฝึกหัด) ของบทเรียน ได้ถูกต้อง
- E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน บทเรียนนั้น ได้ถูกต้อง
- $\sum X$ คือ คะแนนรวมของผู้เรียนจากแบบฝึกหัด
- $\sum F$ คือ คะแนนรวมของการทดสอบหลังเรียน
- N คือ จำนวนผู้เรียน
- A คือ คะแนนเต็มของแบบฝึกหัด
- B คือ คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

$$\text{Meguigans ratio} = \frac{M_2 - M_1}{P - M_1} + \frac{M_2 - M_1}{P}$$

เมื่อ M_1 คือ ผลของคะแนนเฉลี่ยจากการสอบก่อนการเรียน (Pretest)

M_2 คือ ผลของคะแนนเฉลี่ยจากการสอบหลังการเรียน (Posttest)

P คือ คะแนนเต็มของแบบทดสอบ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้วัดความสามารถของนักเรียนในการเขียนสะกดคำ ก่อนและหลังการสอนด้วยตนเอง ซึ่งเป็นแบบทดสอบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบของ ชวาล แพร์ตกุล (2522 : 1 - 402) หนังสือการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย ของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2529 : 176)

2. กำหนดจุดประสงค์ของแบบทดสอบโดยใช้จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จาก ป.02 และศึกษาเนื้อหาจากหนังสือคู่มือ คงเนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เรื่อง ไปทะเล และเรื่องบ้านของผม จำนวน 109 คำ

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ

4. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 3 ท่านตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาได้แก่

อาจารย์สิริ พิงจิตต์ตน ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ผู้รับผิดชอบกลุ่มทักษะภาษาไทย

อาจารย์ฉันทิภา รอดมีบุญ ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดกล้าช่อม อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีประสบการณ์ในด้านการสอนภาษาไทยเป็นเวลานาน เป็นผู้ชนะการประกวดครูดีเด่นระดับจังหวัดด้านการสอนภาษาไทย

อาจารย์ลักขณา อ่ำรอด ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดนาคู อำเภอนครบุรี จังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นเวลานานมากกว่า 15 ปี

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IC) ของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านที่ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการหรือไม่ โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์, 2526 : 90)

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อนั้น
  - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้นหรือไม่
  - 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นไม่วัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อนั้น
- จากนั้น คำนวณค่า (IC) เป็นรายข้อ โดยใช้สูตร

$$IC = \frac{R}{N}$$

เมื่อ IC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

R หมายถึง ผลของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธัญสิทธินิสิลป์ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและนำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน ถ้าตอบถูกต้องให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

6. นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่ละข้อ โดยใช้เทคนิค 27 % ของจุง เดห์ ฟาน (Fan, 1952 : 16 - 30) ได้ค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 และมีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ

7. นำแบบทดสอบที่คัดเลือกแล้ว มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 198) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8972

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำ จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และบันทึกผลการสอบไว้เป็นคะแนนสอบก่อนเรียนสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

2. ดำเนินการทดลอง ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยตนเอง โดยใช้แผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและสอนตามขั้นตอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามี 5 ขั้นตอนตามลำดับ 1. ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง 2. นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับ 3. ครูและนักเรียนเขียนเรื่องร่วมกัน 4. นักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่ 5. นักเรียนฝึกทักษะทางภาษา โดยเน้นการฝึกทักษะในขั้นที่ 5 (นักเรียนฝึกทักษะด้านภาษา กลุ่มทดลองใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1 , E_2 และเกณฑ์มาตรฐานของ เมกยูแกน (Meguigans) ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 3 คาบ (คาบละ 20 นาที โดยทำการสอนในเวลาเรียนปกติ)

3. หลังจากทำการทดลองเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำฉบับเดิม ไปทำการทดสอบกับนักเรียนกลุ่มทดลอง แล้วบันทึกผลการสอบไว้เป็นคะแนนสอบหลังเรียน (Posttest)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1 , E_2 และเกณฑ์มาตรฐานของเมกยูแกน (Meguigans)” ดังนี้

$$E_1 = \frac{\left(\frac{\sum X}{N} \right)}{A} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\left(\frac{\sum F}{N} \right)}{B} \times 100$$

E_1	คือ	ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในบทเรียน คิดเป็นร้อยละจากการตอบคำถามในทุกกรอบ (แบบฝึกหัด) ของบทเรียนได้ถูกต้อง
E_2	คือ	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน บทเรียนนั้นได้ถูกต้อง
$\sum X$	คือ	คะแนนรวมของผู้เรียนจากแบบฝึกหัด
$\sum F$	คือ	คะแนนรวมของการทดสอบหลังเรียน
N	คือ	จำนวนผู้เรียน
A	คือ	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัด
B	คือ	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

$$\text{Maguigans ratio} = \frac{M_2 - M_1}{P - M_1}$$

เมื่อ M_1 แทน ผลของคะแนนเฉลี่ยจากการสอบก่อนเรียน (Pretest)

M_2 แทน ผลของคะแนนเฉลี่ยจากการสอบหลังเรียน (Posttest)

P แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบ

ค่าของอัตราส่วนที่ได้จากสูตรนี้ จะมีช่วงอยู่ระหว่าง 0-1 ถ้าค่าที่ออกมาได้ มีค่ามากกว่า .5 ถือว่า แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำได้เกณฑ์มาตรฐาน (เสาวณีชัย สิกขาบัณฑิต. 2528 : 284-285) ซึ่งที่ผู้วิจัยตั้งไว้ 80 / 80

2. ผู้วิจัยดำเนินการสอน ตามกิจกรรมในการเรียนการสอนในแผนการสอน โดยการใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำตามขั้นตอนคือ

1. ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง
2. นักเรียนอ่านเรื่องย้อนกลับ
3. ครูและนักเรียนเขียนเรื่องร่วมกัน
4. นักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่
5. นักเรียนฝึกทักษะทางภาษา

แบบฝึกหัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้เป็นสื่อฝึกในชั้นที่ 5 นักเรียนฝึกทักษะทางภาษาโดยทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อกับนักเรียน และใช้ชุดเดียวกันทดสอบหลังเรียน (Posttest) แล้วบันทึกผลการทดสอบเพื่อนำผลไปเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำก่อนและหลังการใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำของกลุ่มตัวอย่าง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) จำนวนจากสูตร (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าความแปรปรวนของคะแนน (Variance) กำหนดจากสูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 77)

$$S^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3. หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทย กำหนดจากสูตร KR-20 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 198)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับนั้น

p แทน สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$

q แทน สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ คือ $1 - P$

4. ทดสอบสมมติฐานทางการวิจัยข้อ 2 เปรียบเทียบการเขียนสะกดคำก่อนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 104)

$$t = \frac{\Sigma D}{\frac{\sqrt{N\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}}{N-1}}$$

เมื่อ D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
 N แทน จำนวนคู่

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการทดลอง และแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ดังนี้

N	แทน จำนวนนักเรียน
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนสะกดคำ
S.D	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสะกดคำ
E_1	แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในแบบฝึกหัด การเขียนสะกดคำ คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบฝึกหัด หรือประกอบกิจกรรมการเรียน
E_2	แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียนหลังจากเรียนแบบฝึกหัดแล้ว)
t	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเสนอตามลำดับดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานของเมกยูแกน (Meguigans)
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำ ก่อนและหลังการสอนโดยใช้แบบฝึกหัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ E_1 / E_2 และเกณฑ์มาตรฐาน ของเมกยูแกน (Meguigans) ซึ่งมีสูตรการหาประสิทธิภาพ ดังนี้

$$E_1 = \left(\frac{\frac{\sum x}{N}}{A} \right) \times 100$$

$$E_2 = \left(\frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \right) \times 100$$

E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในบทเรียน คิดเป็นร้อยละ จากการตอบคำถามในทุกกรอบ (แบบฝึกหัด) ของบทเรียนได้ถูกต้อง

E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบฝึกหัดหลังเรียน บทเรียนนั้นได้ถูกต้อง

$\sum x$ คือ คะแนนรวมของผู้เรียนจากแบบฝึกหัด

$\sum F$ คือ คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน

N คือ จำนวนผู้เรียน

A คือ คะแนนเต็มของแบบฝึกหัด

B คือ คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

ตาราง 1 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ตามเกณฑ์ E_1 / E_2 และ เกณฑ์มาตรฐานของ (Meguigans)

แบบฝึกหัดชุดที่	N	คะแนนเต็ม	คะแนนรวมที่ได้	$\bar{X}$	
1	30	25	653	21.77	
2	30	25	587	19.57	
3	30	25	651	21.70	
4	30	25	577	19.23	
5	30	25	620	20.67	
6	30	25	656	21.87	
7	30	25	696	23.20	
8	30	25	691	23.03	
9	30	25	635	21.17	
10	30	25	645	21.50	$E_1 = 85.74$
11	30	25	649	21.63	
12	30	25	626	20.87	
13	30	25	620	20.67	
14	30	25	647	21.57	
15	30	25	669	22.30	
16	30	25	637	21.23	
17	30	25	546	18.20	
18	30	25	632	21.07	
19	30	25	637	21.23	
20	30	25	658	21.93	
รวม	-	495	12,732	-	
แบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำ	30	30	739	24.63	$E_2 = 82.11$

ตาราง 1 พบว่าแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำที่ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ความสัมพัทธ์ระหว่างกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) โดยเฉลี่ยเท่ากับ 85.74 / 82.11 สูงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

$$\text{สูตร Meguigans ration} = \frac{M_2 - M_1}{P - M_1}$$

เมื่อ M_1 แทน ผลของคะแนนเฉลี่ยสอบก่อน (Pretest)
 M_2 แทน ผลของคะแนนเฉลี่ยสอบหลัง (Posttest)
 P แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบ

ค่าของอัตราส่วนจะมีช่วงอยู่ระหว่าง 0 - 1 ถ้าอัตราส่วนที่หาออกมาได้มีค่ามากกว่า .5 ถือว่าแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของเมกุแกน

จากการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ โดยใช้สูตรปรากฏผลดังนี้

คะแนนเฉลี่ยจากการสอบก่อน (M_1) เท่ากับ 12.47

คะแนนเฉลี่ยจากการสอบหลัง (M_2) เท่ากับ 24.63

คะแนนเต็มของแบบทดสอบ (P) เท่ากับ 30

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าจากสูตร Meguigans ratio} &= \frac{24.63 - 12.47}{30 - 12.47} \\ &= \frac{12.16}{17.53} \\ &= 0.70 \end{aligned}$$

จากการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ได้ค่าอัตราส่วน .70 แสดงว่าแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำนี้ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของเมกุแกน (Meguigans) สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำก่อนและหลังการใช้แบบฝึกหัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ตาราง 2 แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำ ก่อนและหลังได้รับการสอนด้วยแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำของนักเรียนกลุ่มทดลอง

	กลุ่มทดลอง (N = 30)		
	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	12.47	1.11	22.51 **
หลังเรียน	24.63	2.71	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 $t(\alpha = 0.01, df = 29) = 2.462$

จากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำ หลังได้รับการสอนด้วยแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำสูงกว่าก่อนได้รับการสอนด้วยแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงทดลอง โดยการสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แล้วนำไปทดลองสอนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำก่อนและหลังการเรียน โดยการใช้แบบฝึกหัด ซึ่งมีลำดับขั้นตอนและผลการศึกษาวิจัยโดยสรุปดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำของนักเรียนก่อน และหลังใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ

สมมติฐานในการศึกษาวิจัย

1. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของเมกูแกน (Meguigans)
2. นักเรียนที่ใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำสูงขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ของโรงเรียนวัดนาบุญ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 3 ห้องเรียนรวม 90 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เป็นกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 3 คาบ (คาบละ 20 นาที) ทำการสอนในเวลาเรียนปกติทุกวัน ตั้งแต่วันจันทร์ ถึงวันศุกร์ เวลา 09.30 - 10.30 น.

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับใช้ทดสอบก่อนและหลังการใช้แบบฝึกหัด เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .8972
2. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 ชุด

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

1. หาประสิทธิภาพของฝึกหัดการเขียนสะกดคำทั้ง 20 ชุด ทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัฐสิทธิศิลป์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 1 คน เพื่อค้นหาข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เช่น ความยากง่ายของภาษา คำสั่ง ความเหมาะสมของรูปภาพและเวลาที่ใช้ในการทำแบบฝึกหัดแต่ละชุดของนักเรียน แล้วนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข
2. ทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัฐสิทธิศิลป์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี เป็นกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน โดยดำเนินกิจกรรมครบทุกส่วนของการสอนและการทำแบบฝึกหัดจนครบทุกแบบฝึกหัดจนครบ และรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การตรวจงาน การสัมภาษณ์ เพื่อหาข้อบกพร่องและดำเนินการปรับปรุงแก้ไข
3. นำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัฐสิทธิศิลป์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัด โดยดำเนินกิจกรรมตามแผนการสอน โดยใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำในชั้นที่ 5 นักเรียนฝึกทักษะทางภาษา และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หา ประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดตามเกณฑ์ E_1/E_2 และเกณฑ์มาตรฐานของเมกยูแกน (Meguigans) โดยใช้สูตรและเนื่องจากสูตรการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดตามเกณฑ์มาตรฐานของเมกยูแกน (Meguigans) คำนึงถึงคะแนนการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ กับนักเรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัด การเขียนสะกดคำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
4. ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มทดลอง ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำ จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและบันทึกผลการทดสอบไว้เป็นคะแนนสอบก่อนเรียน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

5. ดำเนินการทดลอง ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยตนเอง โดยใช้แผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามี 5 ขั้นตอน ตามลำดับ

1. ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง
2. นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับ
3. ครูและนักเรียนเขียนเรื่องร่วมกัน
4. นักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่
5. นักเรียนฝึกทักษะทางภาษา โดยเน้นการฝึกทักษะทางภาษาให้กลุ่มทดลองใช้

แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 และเกณฑ์มาตรฐานของเมกยูแกน (Meguigans) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 3 คาบ (คาบละ 20 นาที) ทำการสอนในเวลาเรียนปกติ

6. หลังทำการทดลองเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำฉบับเดิม ไปทำการทดสอบกับนักเรียนกลุ่มทดลอง แล้วบันทึกผลการสอบไว้เป็นคะแนนสอบหลังเรียน (Posttest)

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

1. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่าง กระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $85.74 / 82.11$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้เท่ากับ $80 / 80$ แต่การหาประสิทธิภาพโดยไม่ได้คำนึงถึงว่าผู้เรียนที่ทำได้นั้นมีความรู้เดิมอยู่เท่าใด มาก่อนยังมีจุดอ่อนอยู่ เพื่อแก้จุดอ่อนนี้จึงหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานเมกยูแกน (Meguigans) ซึ่งคำนึงถึงคะแนนทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วย (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต, 2528 : 284) โดยผลของอัตราส่วนจากสูตรนี้มีค่าอยู่ระหว่าง $0 - 1$ ถ้าค่าที่หาออกมาได้มีค่ามากกว่า $.5$ ถือว่าแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำนั้นได้เกณฑ์มาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของเมกยูแกน (Meguigans) มีค่าเท่ากับ $.7$ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำนี้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานเหมาะสมแก่การนำไปฝึกทักษะทางภาษาในการเขียนสะกดคำ

ทั้งนี้เนื่องจากแบบฝึกหัดเริ่มจากง่ายไปหายาก มีจุดมุ่งหมายในการฝึกหัดการเขียนสะกดคำถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก มีคำชี้แจงง่าย และชัดเจน การทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำแต่ละครั้งเหมาะสมกับเวลาและความสนใจ และเด็กสามารถศึกษาด้วยตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักในการทำแบบฝึก ของ รัชณี ศรีไพรวรรณ (2517 : 412 - 413) ที่ได้เสนอแนะไว้ดังนี้ คือ แบบฝึกต้องเป็นไปตามลำดับความยากง่ายมีจุดมุ่งหมายว่ามุ่งจะฝึกในด้านใด คำนึงถึงความแตกต่างของเด็กในแบบฝึกต้องมีคำชี้แจงง่าย ๆ สั้น ๆ เพื่อให้เด็กเข้าใจ การให้เด็กทำแบบฝึกแต่ละครั้งให้เหมาะสมกับเวลาและความสนใจของเด็ก ควรสร้างแบบฝึกหลาย ๆ แบบ เพื่อให้เด็กเรียนรู้ได้กว้างขวางและส่งเสริมให้เกิดความคิด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร สุทธิแพทย์ (2517 : 72) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะแบบฝึกหัดที่ดีต้องมีสำนวนภาษาง่าย คิดได้เร็วและสนุก ได้รับความสนใจ เหมาะกับวัยและความสามารถ สามารถศึกษาด้วยตนเองได้ และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของลอว์รี่ (Lowrey . 1977 : 817 - A) ที่พบว่า ภายหลังจากนักเรียนได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกหัดทักษะแล้วนักเรียนมีคะแนนการทดสอบมากกว่าคะแนนก่อนการทำแบบฝึกหัดและแบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือที่ช่วยนักเรียนในการเรียนรู้ และช่วยสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีความสามารถทางด้านภาษาแตกต่างกัน การนำแบบฝึกหัดนี้มาใช้จึงเป็นการช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย ของสมศรี เพ็ชรยิ้ม (2520 : 137 -138) ที่ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่องตัวสะกดมาตราแม่กตที่สร้างขึ้น นำไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนทดสอบภายหลังการทำแบบฝึกหัดมากกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทำแบบฝึกหัดอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ ยูพา ยิมพงษ์ (2522 : 40 - 42) ที่ศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดการเขียนคำที่ใช้อักษร “ ร ” “ ล ” “ ว ” ที่สร้างขึ้น นำไปฝึกกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนจังหวัดทหารบกชลบุรี จำนวน 70 คน พบว่า ผลการทดสอบภายหลังการทำแบบฝึกหัดและก่อนการทำแบบฝึกหัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ สราวดี เฟ็งศรีโคตร (2529 : บทคัดย่อ) การสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของเมกูแกน(Meguigans) โดยมีค่าเท่ากับ 1.02 นักเรียนที่ใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ มีความสามารถในการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่ใช้แบบฝึกหัดภาษาไทยของกรมวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำสร้างขึ้นสำหรับใช้ฝึกทักษะภาษาในการเขียนสะกดคำแก่นักเรียนนั้นช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกดคำก่อนและหลังการใช้แบบฝึกหัดเขียนสะกดคำ พบว่าผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำหลังได้รับการสอนด้วยแบบฝึกหัดการเขียนคำสูงกว่าก่อนได้รับการสอนด้วยแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าการสอนการเขียนสะกดคำโดยใช้แบบฝึกหัดมีผลการต่อการพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำได้สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลอเรย์ (Lowrey. 1978 : 817 – A) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกหัดทักษะมีคะแนนการทดสอบหลังการทำแบบฝึกหัดมากกว่าคะแนนก่อนทำแบบฝึกหัด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชเวน ดินเกอร์ (Schwendinger . 1977 : 55) ที่พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกหัดที่มีรูปภาพของจริงมีผลการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ได้ใช้แบบฝึกหัดที่มีรูปภาพของจริงมีผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับของ ชวอรัท (Schwartz. 1977 : 155) ที่พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการใช้รูปภาพที่มีความหมายมีแนวโน้มของผลการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนการเขียนสะกดคำแบบธรรมดา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุจี สุขเสมอ (2526 : บทคัดย่อ) การศึกษาความยากง่ายของคำลักษณะคำยากและการใช้แบบฝึกสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่าการใช้แบบฝึกสะกดคำยากทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำภายหลังการทดลองสูงกว่าการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และ อรทัย นุตรศิษฏ์(2540 : บทคัดย่อ)ได้ทำการศึกษาวิจัยการสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของการเขียนสะกดคำของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนการสอนโดยการใช้แบบฝึกหัดและการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ วรรณฯ แซ่ตั้ง (2541 : บทคัดย่อ) การสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 80 /80 ตามที่ตั้งไว้และนักเรียนที่ได้รับการฝึกหัดการเขียนสะกดคำมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกดคำสูงกว่าสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากรายงานการวิจัยแสดงให้เห็นว่าแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถนำมาใช้ฝึกทักษะทางภาษาในการเขียนสะกดคำได้ดี ซึ่งจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการสอนแล้ว พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นทั้งสิ้น โดยเฉพาะแบบฝึกหัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ได้ศึกษาหลักการและทฤษฎีทางการศึกษา เช่น การสร้างแบบฝึกหัดโดยเรียงลำดับความรู้จากง่ายไปยาก มีรูปภาพประกอบ เพื่อสร้างความสนใจของนักเรียนและช่วยสร้างความเข้าใจจากสิ่งที่เป็นรูปธรรมไปสู่นามธรรม ตามทฤษฎีพัฒนาการของเพียร์เจต์ (Piaget) นอกจากนี้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเป็นการฝึกทักษะการเขียนสะกดคำโดยเฉพาะ เพื่อให้ นักเรียนเขียนคำได้ถูกต้องและแม่นยำได้ดียิ่งขึ้น จึงได้นำคำมาฝึกซ้ำ ๆ โดยใช้กิจกรรมหลากหลายไม่ซ้ำเกินไป เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ทำให้เกิดกำลังใจเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนพบกับความสำเร็จเป็นแรงจูงใจ (Motivation) ให้นักเรียนสนใจทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำมากขึ้น

นอกจากนี้ยังมีคำเฉลยเพื่อให้นักเรียนทราบผลโดยเร็วหรือนักเรียนสามารถตรวจคำตอบด้วยตนเองตามหลักกฎแห่งผล (Law of Effect) และยึดหลักการเรียนรู้โดยการฝึกฝน (Law of Exercise) ของธอร์นไดค์ (Thorndike) ซึ่งพรเวณี ชูทัย (2528 : 168) ได้สรุปว่า การให้นักเรียนทราบผลการทำงานของคนได้แก่การเฉลยคำตอบให้ทราบอย่างรวดเร็ว เป็นการสร้างความพอใจแก่นักเรียนและทำให้นักเรียนทราบความก้าวหน้าหรือผลสำเร็จของตนเองทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะฝึกฝนต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ห้องเรียนเป็นสถานที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่คับแคบเกินไป ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การแข่งขัน เกม ครูจะต้องเสียเวลาจัดสถานที่ ดังนั้นในการฝึกทักษะทางภาษาในการเขียนสะกดคำที่ทดลองสอน ผู้สอนจึงนำนักเรียนไปจัดกิจกรรมบริเวณรอบๆ อาคารเรียนที่ร่มรื่นและกว้างพอที่จะจัดกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

1.2 สื่อที่ใช้ประเภทรูปภาพต้องชัดเจน สามารถใช้สื่อความหมายให้นักเรียนเข้าใจได้

1.3 การสอนที่มีกิจกรรมที่เป็นเกม ครูควรดูแลและให้คำแนะนำชี้แนะเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ จากการสังเกตพบว่านักเรียนสนใจกิจกรรมที่เป็นเกมและนักเรียนส่วนใหญ่จะมีความ

กระตือรือร้น สนุกสนาน เพราะเป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตนเอง เด็กจึงเกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ต่างๆพร้อมกับสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

1.4 การฝึกทักษะการเขียนสะกดคำเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ โดยการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการเขียนสะกดคำอย่างกว้างขวาง

1.5 ครูควรแนะนำวิธีทำแบบฝึกหัดและเฉลยให้หลังจากที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรียบร้อยแล้ว เพราะนักเรียนจะได้ทราบความก้าวหน้าของตนเองอยู่เสมอต่อจากนั้นครูตรวจอีกครั้งหนึ่ง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความคงทนในการเรียนรู้จากการทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำที่สร้างขึ้นกับแบบฝึกหัดของกรมวิชาการ

2.2 ควรศึกษาการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดในการเขียนสะกดคำของนักเรียนในหนังสือประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่องอื่นๆ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อนำมารวบรวมเป็นแบบฝึกหัดแล้วนำไปใช้ในการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนสะกดคำ โดยการสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำกับการสอนด้วยวิธีสอนอื่นๆ กับนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน เพื่อจะได้ปรับปรุงวิธีสอนด้านการเขียนสะกดคำ ให้เหมาะสมกับลักษณะตามความสามารถและความสนใจของนักเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ดิษฐ์กมล. “กลวิธีการสอนวิชาทักษะ,” ศูนย์การศึกษา. 1(13) : 14-17 : มกราคม 2509.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2535.
- กรรณิการ์ สุกรเวทย์ศิริ. การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำยากสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 ในจังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2533.
อัสสำเนา.
- ก่อ สวัสดิพานิชย์. “แนวการสอนภาษาไทย,” คู่มือครูภาษาไทย. เอกสารนิเทศการศึกษา
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2514.
- แก้วตา ไทรงาม. ความยากง่ายในการเขียนสะกดคำพื้นฐานภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1. ปรินญาณีพนธ์ คสม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
อัสสำเนา.
- กำชัย ทองหล่อ. หลักภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, 2537. 604 หน้า
- ขจีรัตน์ หงษ์ประสงค์. การสร้างแบบฝึกการเขียนคำพ้องเสียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัสสำเนา.
- ไขศรี วรรณกวีชา. การสอนอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยให้หลักการจัดลำดับขั้นการเรียนรู้.
ปรินญาณีพนธ์ กศ.ค. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
อัสสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงาน. เอกสารเสริมความรู้สำหรับครูการสอน
ภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 เอกสาร สน. ลำดับที่
84/2540. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.
- จันทิมา พรหมโชติกุล. การเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2529.
- ชวาล แพรัตกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2522.
- ชิน โพธิ์อ่อน. การศึกษาความยากง่ายของคำ ลักษณะคำยากและเหตุผลในการเขียนสะกดคำผิด
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดอุดรธานี. ปรินญาณีพนธ์ กสม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัสสำเนา.

- ดวงเดือน สุภิกิตย์. ความยากง่ายในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- ดวงเดือน อ่อนน่วม และคนอื่น ๆ. เรื่องน่ารู้สำหรับครูคณิตศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2536.
- คุณฤพร ชำนิโรคนาคติ. "ปัญหาการใช้ภาษาไทย," วิทยุศึกษา. สิงหาคม-กันยายน, 2516. ทรง จิตประสาท. วิธีสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. ฉะเชิงเทรา : คณะวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา, 2526.
- ทวีศรี จันทร์เอี่ยม. การศึกษาผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการสอนซ่อมเสริมด้วยแบบฝึกโรงเรียนสุธีวิทยา จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532. อัดสำเนา.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี . วิธีสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ชนะการพิมพ์, 2537.
- นพดล จันทร์เพ็ญ . การใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ดิโนอกรแกรมมี, 2539.
- นวลใย หนูมี. การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำยากเพื่อใช้ในการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนช่องพระนาวิทยา จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.
- นิภา เล็กบำรุง. พฤติกรรมการสอนของครูระดับประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร เกี่ยวกับการกำหนดงานให้นักเรียนและการทบทวนเมื่อจบบทเรียน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.
- บันลือ พดกษะวัน. อุปเทศการสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษาแนวบูรณาการการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ . พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- บุญมา สังข์โพธิ์. การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำยาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523. อัดสำเนา.
- บุบผา ชังพุก. การศึกษาความยากง่ายในการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมปีที่ 2 ในจังหวัดราชบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

- ประดิษฐ์ อูปรมย์. การสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย). พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529.
- ประภาศรี สีหอำไพ. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ประสาธ อิศรปริดา. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กราฟิเคอาร์ท, 2522.
- ผะอบ โปษะกฤษณะ. ลักษณะสำคัญของภาษาไทย การเขียน-การอ่าน การพูด-การฟัง. 2538.
เอกสารประกอบการศึกษาภาษาไทย. พระนคร: โรงพิมพ์สำนักงานเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี, 2508.
- ผะอบ โปษะกฤษณะ. ลักษณะสำคัญของภาษาไทย การเขียน-การอ่าน-การพูด-การฟัง. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น, 2532.
- เพยาวี ศรีบัว. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยวิธีเขียนสะกดคำแบบแจกลูกกับใช้เขียนสะกดคำแบบตามตัวอักษร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- พรรณี ชูทัย. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อัมรินทร์การพิมพ์, 2528.
- ไพฑูรย์ ธรรมแสง. คำบรรยายวิชาชุดक्रमมัธยมศึกษาภาษาไทย สาขาวิธีสอน. เขตการศึกษา 9 3 : 23-24 ; พฤศจิกายน 2519.
- มาสวิมล รักบ้านเกิด. การทดลองสอนโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากในวิชาภาษาไทยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- ยุพา ยิ้มพงษ์. การสร้างแบบฝึกการเขียนคำที่ใช้อักษรควบ “ร” “ล” “ว” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมศาสตร์ 2522. อัดสำเนา.
- ยุพดี พลเวชประชาสุข. การเปรียบเทียบผลการเขียนสะกดคำและทัศนคติต่อการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำกับการเขียนตามคำบอก. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

- รองรัตน์ อิศรภักดี และเทือก กุสุมา ณ อยุรยา. ตำราวิชาชุดครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิชาภาษาไทย ตอน 1 วิธีสอนภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2516.
- รุจี สุขเสมอ. การศึกษาความยากง่ายของคำลักษณะคำยากและการใช้แบบฝึกสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- รัชณี ศรีไพรวรรณ. แบบฝึกหัดวิชาภาษาไทยสำหรับเด็กแรกเรียน คู่มือครูแนวความคิดและทรรสนะบางประการเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนเด็กเริ่มเรียนที่พูดสองภาษา. สำนักงานศึกษาธิการเขต 11, 2508. อัดสำเนา
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2538.
- ละออ การุญชะวนิช และคนอื่น ๆ. วิธีสอนทั่วไป. โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2517.
- วรรณาด พ่วงสุวรรณ. การสร้างแบบฝึกการผันวรรณยุกต์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518. อัดสำเนา.
- วรรณณา แซ่ตั้ง. การสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2541. อัดสำเนา.
- วรรณิ โสมประยูร. การสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2539.
- วรินทรา วัชรสิงห์. หลักและเทคนิคการสร้างแบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- วาสนา สุพัฒน์. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนตามคู่มือครู โดยการทำแบบฝึกหัดแบบปรนัยชนิดเลือกตอบแบบฝึกหัดแบบอัดนัย กับการทำแบบฝึกหัดในหนังสือแบบเรียน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- วิมลศิริ ร่วมสุข. การสอนภาษาไทย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางเขน, 2522. 128 หน้า.
- วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือครูสำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1. กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2535.
- หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533).
กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2535.

วิชาการ, กอง, ฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี
เอกสารสพจ.ที่ 14/2540.

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม. การซ่อมเสริม (การสอนเพื่อบรรดิการ).

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.

ศศิธร สุทธิแพทย์. แบบฝึกหัดสำหรับสอนเรื่องลีในภาษาไทยระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. อัดสำเนา.

ศึกษาศิการ, กระทรวง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. คู่มือครูแนวการจัด

----- กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้น ป.1-2. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2541.

----- หนังสือประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้น ป. 2
เรื่องบ้านของผม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2540.

----- หนังสือประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้น ป.2
เรื่อง ไปทะเล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2540.

สนิท สัตโยภาส. การสอนภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทิพย์อักษร, 2526.

การสอนภาษาไทยแก่เด็กประถมศึกษา. กรุงเทพฯ:บรรณกิจเทรตติ้ง, 2532.

สมบูรณ์ สุภจรรย์วัตร. การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดการันต์สำหรับระดับประกาศนียบัตร

วิชาการศึกษาชั้นสูงปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2523. อัดสำเนา.

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. การประเมินผล 750 คำถาม. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.

สมศรี เพ็ชรยิ้ม. การสร้างแบบฝึกหัดทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องตัวสะกดมาตราแม่กด สำหรับ

นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2520. อัดสำเนา.

สรวาดิ เพ็งศรีโคตร. การสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.

ปริญญาานิพนธ์ กสม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2539.

อัดสำเนา.

สามารถ ศักดิ์เจริญ. ปัญหาการเขียนสะกดการันต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัด

ภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. อัดสำเนา.

สาลินี ภูติกนิษฐ์. การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช่เกมและไม่ใช้เกม. ปริญญาานิพนธ์ กสม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

- สุจริต เพียรชอบ. การพัฒนาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย. วิธีสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษา
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- สุปรียา มาลากาญจน์. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. นครศรีธรรมราช :
วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช, 2527.
- สุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. หลักภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.
- สุภาพ ดวงเพชร. การเปรียบเทียบความสามารถและความคงทนในการเขียนสะกดคำภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยการใช้แบบฝึกทักษะการเขียน
สะกดคำกับการใช้แบบฝึกหัดตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- เสาวลักษณ์ รัตนาวิชช์, ดร. การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เล่ม 1
เชิงสะพานชนบุรี. กรุงเทพฯ:บริษัทประยูรวงศ์จำกัด, 2532.
- โสภา พรหมรักษ์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของเรื่องจำนวนเชิง
ซ้อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียน โดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึก.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อัดสำเนา.
- อดุลย์ ไทรเล็กทิม. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกดคำยากแบบทักษะสัมพันธ์ของ
นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านซึกป่าหวาย จังหวัดราชบุรี.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528. อัดสำเนา.
- อมรรัตน์ คงสมบูรณ์. การเปรียบเทียบความสามารถและความสนใจในการเขียนสะกดคำยาก
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้เกมและแบบฝึก.
ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2536. อัดสำเนา.
- อรทัย นุตรดิษฐ. การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.
ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2540.
อัดสำเนา.
- อรพรรณ ภิญ โยภภาพ. การศึกษาผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำยากแบบทักษะสัมพันธ์ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในแหล่งเสื่อมโทรมคลองเตย. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.

- อัจฉรา ชิวพันธ์. คู่มือการสอนภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- อัจฉรา ชิวพันธ์ และคณะ. หลักภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ:บรรณกิจการพิมพ์, 2532.
- เอกนัท จารุเมธีชน. ภาษาไทยสำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนส โตร์, 2537.
- Billow, F.D. “Wessential Qualities of an Exercise,” in The Technique of Language Teaching. p. 87. London:Longmans Green and Co.Ltd., 1962.
- Clanton, Patricin Brantley. “The Effectiveness of the Letter Close Procedure as a Method of Teaching Spelling,” Dissertation Abstracts International. 38 : 7226-A ; February, 1977.
- Emerald, V.D. “Learning to Read Picture,” in Improving the Teaching and Reading. p. 133-135. New York : Prentice-Hall, 1964.
- Fitzgerald, James Augustine. The Teaching of Spelling. Milwaukee, Bruce Publishing Company, 1967. 201 p.
- Gray ,William S. “A Summary of Reading Investigation on July 1, 1974. To June 30,1948 ,” Journal of Education Research . 42 : 403 ,
- Hanna, Paul R. and Others. Spelling : structure and strategies. Boston: Houghton Mifflin Company, 1971.
- Horn, Earnest. Spelling. Encyclopedia of Educational Research. New York :Macmillan Company ,1960.
- Hymer ,Robert Gharles “An Anlysis of Spelling Errors Found in the writing Composition of Fourth Fifth and Sixth Grade Children” , Dissertation Abstracts . 24 : 573-A ; August , 1963 .
- Johnson ,Imogene Temple. “A Description of Language Processing Characteristics of Selected Secondary Students With Reading and Spelling Difficulties ,” Dissertation Abstracts. 40 : 6217- A ; June , 1980 .

- Lawrence, E. Hafner and Hayden B. Lolly. "Association of the Printed Word with a Picture," in Pattern of Teaching Reading the Elementary School. p. 62-77. New York : The Macmillan Company, 1972.
- Lowrey, Eleanor Blodwyn Lane. "The Effects of Four Drills and Practices Times Unit on the Decoding Performances of Students with Specific Learning Disabilities," Dissertation Abstracts International." 39 : 817-A ; August, 1978.
- Schwartz, Sybiland Doehring Donald. "A Developmental Study of Children's Ability to Abstract Spelling Patterns," Research in Education. 12 : 55 ; September, 1977.
- Schwendinger, James Rea. "A Study of Modality of Inferences and Their Relationship to Spelling Achievement of Sixth Grade Students," Research in Education. 12 : 51; December, 1977.
- Webster, N. Webster's Third New International Dictionary. Springfield, Massachusetts: G & C Merriam Company, 1966.
- Tucker, Allen C. "Evaluating Beginning Textbooks," in English Teaching Forum. 6:10 ; September-October, 1968.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตารางวิเคราะห์ค่าที่ใช้สอน

ตารางวิเคราะห์คำที่ใช้สอน

ชุดที่	เรื่อง	คำที่ใช้สอน
1	สระอะ	กัน ตั้ง หัด ฟัง ดัง
2	สระเอะ	เล็ก เด็ก เข้ม เห็น เต็ม
3	สระโอะ	นก ร่ม ผม คน รถ
4	สระเออ	เกิด เดิน เต็ม เพิ่ม เริ่ม
5	สระอัว	ขวน สวย คัวย ช่วย ขวด
6	สระไอ	ใน ไหญ่ ใ้ ใคร เต็มใจ
7	สระไอ	ไฟ ไหม ไข่ ไคร้ ไกล
8	มาตราแม่ กง	เลี้ยง วึ่ง หนึ่ง หึ่งฟ้า หึ่งหญ้า
9	มาตราแม่ กน	เพื่อน บ้าน ฤดูร้อน เย็น นางแอ่น
10	มาตราแม่ กม	เตรียม ข้าม สีคราม เข็ม พร้อม
11	มาตราแม่ เกย	ชมเชย ช่วย กลัวย อร่อย คุณยาย
12	มาตราแม่ เกอว	เปรี้ยว ดาว ว่าว ข้าว แก้ว
13	ควบกล้า	สีคราม เตรียม ครอบ กลับ กลางคืน
14	ควบกล้า	ใคร ครอบคร้ว คลื่น ไกล กว้าง
15	อักษร ห นำ	หญิง หนึ่ง หญ้า หลับ หนอน
16	อักษร ส นำ	สบาย สนุกสนาม สมุด สนาม สถานที่
17	อักษร อ นำ	อย่า อยู่ อย่าง อยาก
18	ตัวการ์นต์	สัปดาห์ สมบูรณ์ อาทิตย์ ประดิษฐ์ รถยนต์
19	มาตราแม่ กบ	เรียม ชอบ เล็บ ขับ
20	มาตราแม่ กก	ซัก ดอก ตก สุข นก

ภาคผนวก ข

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 1
(กลุ่มทดลอง)

เรื่อง สระ -ะ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การสะกดคำที่ใช้สระอะเมื่อมีสระกดสระอะ จะเปลี่ยนรูปเป็น ั (ไม้หันอากาศ)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ประสมตามสระ -ะ เมื่อมีตัวสะกดจากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างตัวประสมจากคำที่ใช้สระ -ะ ที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำที่ใช้สระ -ะ เมื่อมีตัวสะกด สระ -ะ จะเปลี่ยนรูปเป็น ั (ไม้หันอากาศ) เมื่อมีตัวสะกด ได้แก่ กั้น ตั้ง หัด ฟัง ดั่ง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนอ่านแผนภูมิเพลง 1 เทียบ ครูร้องให้ฟังและให้นักเรียนร้องตามครูพร้อมกัน 1 เทียบ พร้อมทั้งปรบมือให้เข้าจังหวะ

เพลงสระเปลี่ยนรูป

(เพลงประกอบบทเรียนภาษาไทย

ชุดพื้นฐานภาษา ป.2 เล่ม 1)

อะ เอะ โอะ เออ อัว สระห้าตัวจะเปลี่ยนทันที เมื่อสระห้าตัวนี้มีตัวสะกดจี้ตามหลังมา จะ-จับ เตะ-เต็ม โปะ-ปด เลอ-เลิศ บัว-บวก หมดห้ากู่หนูจ่า ตัวสะกดติดตามมาสระทั้งห้าจะเปลี่ยนรูปไป อะ เอะ โอะ เออ อัว สระห้าตัวนี้ไง

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเนื้อหาของเพลงสระเปลี่ยนรูป

- สระ 5 ตัว ในเพลง คือ สระอะไร (อะ เอะ โอะ เออ อัว)
- ให้นักเรียนช่วยกันหาคำที่ใช้สระอะจากในเนื้อเพลง

3. ประสมคำในหนังสือโดยแยกออกเป็นสองพยางค์แล้วนำไปใส่ในกระเป่าผนัง

ชว^น + กั^น = ชว^นกั^น

ที่[่] + คั[้]ง = ที่[่]คั[้]ง

ฝั[่]ง + หั[้]ด = ฝั[่]งหั[้]ด

ช^ย + ฝั[่]ง = ช^ยฝั[่]ง

เสี^ยง + คั[้]ง = เสี^ยงคั[้]ง

4. ให้นักเรียนจับคู่คำใหม่ที่ละคำจนครบทุกคำและฝึกอ่านคำประสมคำใหม่

5. ให้นักเรียนฝึกอ่านสะกดคำในหนังสือใหญ่ เช่น

ก^อ - อ^ะ - น^อ = กั^น

ค^อ - อ^ะ - ง^อ = คั[้]ง

ห^อ - อ^ะ - ค^อ = หั[้]ด

ฝ^อ - อ^ะ - ง^อ - ฝั[่]ง - เอก = ฝั[่]ง

ต^อ - อ^ะ - ง^อ - โท = คั[้]ง

- ให้นักเรียนสังเกตรูปสระอะ เมื่อมีตัวสะกดจะเปลี่ยนรูปเป็นไม้หันอากาศ (ˆ) เมื่อมีตัวสะกด

- ให้นักเรียนสรุปหลักเกณฑ์ของคำที่ประสมสระอะพร้อมทั้งบอกความหมายของคำประสม เช่น ชว^นกั^น = นักเรียนชว^นกั^นไปทะเล

6. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 คน ออกมาแข่งขันเขียนสะกดคำ โดยใช้พยัญชนะต้น ก , ต , ห , ฝ , ค ประสมด้วยสระอะ

7. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 1

สื่อการสอน

1. บัตรคำ
2. หนังสือ เรื่องไปทะเล
3. กระเป่าผนัง
4. แผนภูมิเพลงเปลี่ยนรูป
5. แบบฝึกหัด การเขียนสะกดคำ ชุดที่ 1

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
    - อ่านแจกลูก
    - การอ่านและเขียนสะกดคำ
    - การสร้างคำใหม่ จากคำที่กำหนดไว้
    - ความสนใจในการร่วมกิจกรรม
  2. ตรวจผลงานจากแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 1
-

แผนการสอนที่ 2 (กลุ่มทดลอง)

เรื่อง สระอะ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การสะกดคำที่ประสมตามสระ อะ เมื่อมีตัวสะกดสระ อะ จะเปลี่ยนรูป

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ประสมตามสระ อะ เมื่อมีตัวสะกดจากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างตัวประสมจากคำที่ใช้สระ อะ ที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำที่ประสมสระ อะ เมื่อมีตัวสะกดได้แก่ คำว่า เด็ก เล็ก เข้ม เห็น เต็ม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูนำแผนภูมิเพลง สระ อะ คำร้อง อาจารย์อร่ามศรี สุขะทัต
เมื่อตัวเอ เดินไปกับอะ ทำนอง มันทบแน่นหรอกนาย
จะเกิดเป็นเสียงสระใหม่
เด็ก ๆ จำจงจำใส่ใจ
เป็นสระไทยเรียกว่า สระอะ

ปะ + น = มี น สะกด

ตะ + ม = เต็ม มี ม สะกด

อะ ละลดแผลงฤทธิ์ทันที

เป็นอะไรหนูลองทายดู

ดูไม้ได้คู้มันเอง

ให้นักเรียนอ่านตามที่สระรวมพร้อมกัน หลังจากนั้นครูร้องเพลงให้นักเรียนฟัง 1 จบแล้วให้นักเรียนร้องตาม

2. ให้นักเรียนสังเกตคำที่ใช้สระ -ะ จากในแผนภูมิเพลงว่ามีคำใดบ้างแล้ว ให้นักเรียนแสดงคำเหล่านั้นบนกระดาน

3. นักเรียนอ่านสะกดคำทีละคนพร้อมทั้งยกตัวอย่างคำประสมสระ -ะ

เช่น เต็ม + เต็ม	=	เต็มเต็ม
มอง + เห็น	=	มองเห็น
เข้ม + ชัด	=	เข้มชัด
เล็ก + น้อย	=	เล็กน้อย
เด็ก + คื้อ	=	เด็กคื้อ

4. ให้นักเรียนออกมาเขียนรูปสระ -ะ และสังเกตการวางตำแหน่งสระ -ะ ว่าอยู่ตำแหน่งใด (-ะ เมื่อมีตัวสะกด -ะ จะเปลี่ยนรูปเป็น ^๔ (ไม่ได้คู่))

ตะ	=	ตอ - ะ
หะ	=	หอ - ะ
เขะ	=	ขอ - ะ
เะ	=	ลอ - ะ
เคะ	=	คอ - ะ

เมื่อมีตัวสะกด

เต็ม	=	คอ-ะ-มอ
เห็น	=	หอ-ะ-นอ
เข้ม	=	ขอ-ะ-มอ
เล็ก	=	ลอ-ะ-กอ
เด็ก	=	คอ-ะ-กอ

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักเกณฑ์ของคำประสมสระ -ะ เมื่อมีตัวสะกด -ะ จะเปลี่ยนรูปเป็น ^๔ (ไม่ได้คู่)

6. ครูให้นักเรียนร้องเพลงสระเอพร้อมกันอีกครั้ง

7. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 2

สื่อและอุปกรณ์

1. แผนภูมิเพลงสระเอ
2. บัตรคำ
3. กระดาษแผ่น
4. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่สอง

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
  - การอ่านและเขียนสะกดคำ
  - การสร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้
2. ตรวจผลงานแบบฝึกหัดการเรียนรู้สะกดคำชุดที่ 2

แผนการสอนที่ 3 (กลุ่มทดลอง)

เรื่อง สระโอะ

เวลา 3 คาบ

การสะกดคำที่ประสมด้วยสระ โอะ เมื่อมีตัวสะกดเป็นพื้นฐานในการอ่านและเขียนคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ประสมสระ โอะ เมื่อมีตัวสะกดจากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างคำประสมจากคำที่ใช้สระ โอะ ที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำที่ประสม โอะ เมื่อมีตัวสะกด ได้แก่ นก ร่ม ผม คน รถ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูให้นักเรียนเล่นเกม “คู่ฉันอยู่ไหน” โดยแจกบัตรคำที่มีสระ อะ , เอะ , โอะ , เออ , อัว ให้นักเรียนคนละ 1 ใบ แล้วให้นักเรียนจับคู่แล้วอ่านคำที่จับคู่ได้
2. นักเรียนส่งให้ตัวแทนกลุ่มละ 1 คน มารับบัตรคำที่มีคำประสมสระ โอะ คนละ 1 คน คือ นก ร่ม ผม คน รถ แล้วให้นักเรียนออกมาใบ้คำโดยใช้ท่าทางหรือคำพูดให้เพื่อน ๆ ทาย เมื่อทายถูกแล้วให้คนทายออกมาเขียนคำบนกระดาน
3. นักเรียนยกตัวอย่างคำประสม เช่น

คน	+	เดิน	=	คนเดิน
รถ	+	บรรทุก	=	รถบรรทุก
ผม	+	หยุกศก	=	ผมหยุกศก
นก	+	นางแอ่น	=	นกนางแอ่น
ร่ม	+	เงา	=	ร่มเงา

4. ให้นักเรียนสังเกตส่วนต่าง ๆ ของคำสะกด โดยครูกระจายคำออกเป็นพยัญชนะ + สระ + ตัวสะกด

นอ	+	โอะ	+	กอ	=	นก
รอ	+	โอะ	+	มอ + รม + เอก	=	ร่ม
ผอ	+	โอะ	+	มอ	=	ผม
คอ	+	โอะ	+	นอ	=	คน
รอ	+	โอะ	+	ถอ	=	รถ

5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปและอ่านคำประสมพร้อมกันอีกครั้ง

6. ครูและนักเรียนสรุปถึงการเขียนคำประสมที่มีการเปลี่ยนรูปเมื่อมีตัวสะกด เช่น นอ + โอะ + กอ = นก อีกครั้ง

7. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 3

สื่อและอุปกรณ์

- บัตรคำและบัตรภาพที่ประสมสระโอะ
- แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 3

การประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
  - การอ่านสะกดคำและเขียนคำ
  - การสร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้
  - ความสนใจในการร่วมกิจกรรม
- ตรวจผลงานจากแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 3

แผนการสอนที่ 4
(กลุ่มทดลอง)

เรื่อง สระเออ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การสะกดคำที่ประสมสระเออเมื่อ มีตัวสะกด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ประสมตามสระเออเมื่อมีตัวสะกดจากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างคำประสมจากคำที่ใช้สระเออที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำที่ประสม สระเออ เมื่อมีตัวสะกด เอ-อ จะเปลี่ยนรูปเป็นสระ เ-ิ ได้แก่คำ เกิด เต็ม เเดิน เพิ่ม เริ่ม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูสนทนากับนักเรียนทบทวนความรู้เดิมในเรื่องสระเออ
2. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลงสระเออ พร้อมทั้งแสดงแผนภูมิเพลง

เพลงสระเออ

คำร้อง ผศ. ศิริวรรณ กาญจนสาลักษณ์

ทำนอง The Farmer in the dell

เอ เเดินมาข้างหน้า   อ่างตามมาข้างหลัง

เราจะมาฟังว่าคำนั้นคือสระเออ เอ้อเฮอมีสระเออ

เก้อ เจอ มีสระเออ เกิด เต็ม เเดิน เพิ่ม เริ่ม มีสระเออ

3. ให้นักเรียนพิจารณาว่าเพลงสระเออ มีคำที่มีสระเอออยู่ที่ไหนบ้าง แล้วให้นักเรียน 2-3 คนออกมาเขียนคำโดยให้ครูเป็นผู้คอยแนะนำ

4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 ฝ่าย ออกมาแข่งขันกันเขียนคำประสม สระเออจากบัตรทำที่กำหนดให้ บนกระดานใช้เวลา 5 นาที ฝ่ายใดเขียนได้ถูกต้องและมากกว่าชนะได้แก่

วัน	+	เกิด	=	วันเกิด
เดิน	+	เล่น	=	เดินเล่น
เต็ม	+	เต็ม	=	เต็มเต็ม
เริ่ม	+	ต้น	=	เริ่มต้น

5. ให้นักเรียนอ่านสะกดคำและสังเกตส่วนต่าง ๆ ของคำประสม

เช่น	กอ	+	เออ	+	คอ	=	เกิด
	คอ	+	เออ	+	มอ	=	เต็ม
	คอ	+	เออ	+	นอ	=	เดิน
	พอ	+	เออ	+	มอ + เฝิม + เอก	=	เพิ่ม
	รอ	+	เออ	+	มอ + เริ่ม + เอก	=	เริ่ม

6. ให้นักเรียนสะกดคำสระเออบนกระดานพร้อมกัน
7. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปคำที่ประสมด้วยสระเออ
8. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่

สื่อและอุปกรณ์

1. เพลงสระเออ
2. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 4
3. บัตรคำ

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
  - การอ่านสะกดคำและเขียนคำ
  - สร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้
  - ความสนใจในการเริ่มกิจกรรม
2. ตรวจสอบผลงานจากแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 4

แผนการสอนที่ 5
(กลุ่มทดลอง)

เรื่อง สระอัว

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การสะกดคำที่ประสมด้วยสระ ัว ที่มีตัวสะกด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ประสมตามสระ ัว เมื่อมีตัวสะกดจากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างคำประสมจากคำที่ใช้สระ ัว ที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

คำที่ประสมด้วยสระ ัว เมื่อมีตัวสะกด ัว จะลดรูปไปเหลือ สระ ัว ให้แก่ ขวน สวย ด้วย ช่วย ขวด

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลงสระเปลี่ยนรูป

เพลงสระเปลี่ยนรูป

เพลงประกอบบทเรียนภาษาไทยชั้น ป.2

ศูนย์พัฒนาหนังสือ กระทรวงศึกษาธิการ

อะ เอะ โอะ เออ อัว สระห้าตัวจะเปลี่ยนทันที
เมื่อสระ ห้าตัวนี้มีตัวสะกดจี้ตามหลังมา
จะ-จับ เตะ-เต็ม โปะ-ปด เลอ-เลิศ บัว-บวก
หมดห้าคู่หนูจำ ตัวสะกดติดตามมา สระทั้งห้าจะเปลี่ยนรูปไป
อะ เอะ โอะ เออ อัว สระห้าตัวนี้ไง

ครูและนักเรียนทบทวนรูปสระ ัว เช่น บัว, มัว

2. ครูติดบัตรคำ ซึ่งเว้นคำที่จะเติมไว้ให้นักเรียนออกมาเติมคำหน้าหรือหลังในช่องว่าง
ให้ถูกต้องตามความหมาย

ชวน...(ขวย) = ขวนขวย

สวย...(งาม) = สวยงาม

ร่วม...(ด้วย) = ร่วมด้วย

ช่วย...(กัน) = ช่วยกัน

ขวค...(แก้ว) = ขวคแก้ว

3. ให้นักเรียนสังเกตการวางตำแหน่งของสระ ัว ที่ถูกต้องตามอักขระวิธีบนกระดาน
ให้นักเรียนออกเสียงสระ ัว

4. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของคำที่ประสมด้วย สระ ัว

5. ให้นักเรียนอ่านและเขียนสะกดคำที่เขียนไว้บนกระดานคำพร้อมกัน

6. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 คน ออกมาแข่งขันเขียนสะกดคำประสมสระ ัว
และหาความหมายคำบนกระดาน กำหนดเวลาให้ 5 นาที ฝ่ายใดเขียนได้ถูกต้องและมากที่สุดเป็น
ฝ่ายชนะ

7. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 5

สื่อและอุปกรณ์

1. บัตรคำ
2. แผนภูมิเพลง
3. กระเป๋าน้ำ
4. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่
5. หนังสือเล่มใหญ่

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
  - การสร้างสะกดคำและเขียนคำ
  - สร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้
  - สนใจร่วมกิจกรรม
2. ตรวจสอบผลงานแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 5

แผนการสอนที่ 6
(กลุ่มทดลอง)

เรื่อง สระใ- (ไม้มีว่น)

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การสะกดคำสระ ใ- (ไม้มีว่น) เป็นสระเสียงสั้นเขียนไว้หน้าพยัญชนะต้น เป็นพื้นฐานสำคัญในการเขียนคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ประสมด้วยสระ ใ- (ไม้มีว่น) จากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างคำประสมจากคำที่ใช้สระ ใ- (ไม้มีว่น) ที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

ใ- เป็นสระเสียงสั้น เขียนไว้หน้าพยัญชนะต้นคำในหนังสือ ได้แก่ โน โหญ่ ใต้ โกร เต็มใจ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูคิดแผนภูมิกลอน สระ ใ- ไม้มีว่น ให้นักเรียนอ่านคำใดที่ประสมด้วยสระ ใ- (ไม้มีว่น) ให้ปรบมือหนึ่งครั้ง

ผู้ใหญ่หาผ้าใหม่	ให้สะใภ้ใช้คล้องคอ
ใส่ใจเอาใส่ห่อ	มิหลงไหลใครขอ
จะใคร่ลงเรือใบ	คูน้ำใสและปลาปู
สิ่งใดอยู่ในตู้	มิใช่อยู่ใต้เตียง
บ้ำไบ้ถือโยบัว	หูดามัวมาใกล้เตียง
เล่าท่องอย่าละเลียง	ยี่สิบมีว่นจำจงดี

2. ให้นักเรียนคิดคำประสมจากคำที่ครูกำหนดมา เช่น ครูกำหนดคำว่า ใน นักเรียนจะคิดคำว่าในห้องในครัว..... ประสมคำในหนังสือคำว่า ใน ใหญ่ ได้ ใคร เต็มใจ

ใน	+	ห้อง	=	ในห้อง
ใหญ่	+	กว่า	=	ใหญ่กว่า
ได้	+	ต้นไม้	=	ได้ต้นไม้
ใคร	+	มา	=	ใครมา
เต็ม	+	ใจ	=	เต็มใจ

3. ให้นักเรียนอ่านสะกดคำ และเขียนคำที่มีสระ ใ - บนกระดาน

นอ	+	อ	=	ใน				
หญอ	+	อ	+	ใหญ่	+	เอก	=	ใหญ่
ตอ	+	อ	+	ไค	+	โท	=	ได้
ครอ	+	อ	=	ใคร				
จอ	+	อ	=	ใจ				

4. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 คน ออกมาแบ่งกันเขียนคำที่ประสมสระ ใ- (ใไม่มีวรรณ) บนกระดาน กำหนดเวลาให้ 5 นาที ฝ่ายใดเขียนคำได้มากกว่าและถูกต้องจะเป็นฝ่ายชนะ

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึง ใ- (ใไม่มีวรรณ) เป็นสระเสียงสั้น เขียนไว้หน้าพยัญชนะต้น เช่น ใน ใหญ่ ได้ ใคร เต็มใจ

6. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 6

สื่อและอุปกรณ์

1. แผนภูมิคำกลอน ใ – (ไม้มีว่น)
2. กระดาษแผ่น
3. บัตรคำ
4. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 6

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
  - การอ่านสะกดคำและเขียนคำ
  - การสร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้
  - ความสนใจร่วมกิจกรรม
2. ตรวจสอบผลงานจากแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 6

แผนการสอนที่ 7
(กลุ่มทดลอง)

เรื่อง สระไ- (ไม่มลาย)

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การสะกดคำสระ ไ- (ไม่มลาย) เป็นสระเสียงสั้นเขียนไว้หน้าพยัญชนะต้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ประสมด้วยสระ ไ- (ไม่มลาย) จากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างคำประสมจากคำที่ใช้สระ ไ- (ไม่มลาย) ที่กำหนดให้ ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

ไ- เป็นสระเสียงสั้น เขียนไว้หน้าพยัญชนะต้นคำในหนังสือ ได้แก่ ไฟ ไหม้ ไข่ ไคร้ ไกล

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูแสดงแผนภูมิประโยคบนกระดาน และครูอ่านให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านทีละวรรค พร้อมกับปรบมือให้จังหวะ

ฉันชอบกินไข่	ต้มน้ำด้วยไฟ
มีคู่มือใหม่	ไปเจอดันตะไคร้
แอบกินลำไย	จุดใต้ทางไกล
หยิบไหมหนึ่งใจ	ไซโยได้เอ๋ย

2. ให้นักเรียนแข่งขันการเขียนคำที่มีสระไ- (ไม่มลาย) บนกระดานภายในเวลา 5 นาที ใครเขียนได้ถูกต้องและมากกว่าชนะ

3. ครูประสมคำในหนังสือคำว่า ไฟ ไหม้ ไข่ ไคร้ ไกล

ไฟ	+	ไหม้	=	ไฟไหม้
ผ้า	+	ไหม	=	ผ้าไหม
ไข่	+	ไก่	=	ไข่ไก่
ตะ	+	ไคร้	=	ตะไคร้
ไกล้	+	ไกล	=	ไกล้ไกล

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสระไ - (ไม้มีลาย) เป็นสระเสียงสั้นแล้วทบทวนการอ่านสะกดคำ

ขอ	+	ไอ	+	ไข่	+	เอก	=	ไข่
ฟอ	+	ไอ					=	ไฟ
หมอ	+	ไอ					=	ไหม
คอ	+	ไอ	+	ไค	+	โท	=	ไค้
กต	+	ไอ					=	ไกล

5. ครูแจกบัตรคำให้นักเรียน 5 คน ๆ ละ 1 ใบ (ไฟ ไหม ไค้ ไข่) ครูพูดประโยคนี้ ไม่สมบูรณ์ให้นักเรียนมีบัตรคำอยู่แล้วให้นำมาเติมจนได้ประโยคใหม่ที่มีความหมายครบ 5 ประโยค แล้วอ่านและเขียนประโยค

ฉันชอบกิน..... (ไข่)
 ดื่มน้ำด้วย.....(ไฟ)
 มือถือผ้า.....(ไหม)
 ไปเจอดันตะ.....(ไคร้)
 จุดใต้ทาง..... (ไกล)
 ไชโย..... (เอย)

6. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 7

สื่อและอุปกรณ์

1. บัตรคำ
2. แถบประโยค
3. แผนภูมิกลอน
4. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 7

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
  - อ่านเขียนสะกดคำ
  - สร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้
  - สนใจร่วมกิจกรรม
2. ตรวจสอบผลงานจากแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 7

แผนการสอนที่ 8
(กลุ่มทดลอง)

เรื่อง มาตราแม่ กง

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

คำที่อยู่ในมาตราแม่กง คือ คำที่มี ก เป็นตัวสะกดเป็นพื้นฐานการอ่านและการเขียนคำ

จุดประสงค์พฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ประสมด้วยมาตราแม่ กง จากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างคำประสมจากคำในมาตราแม่ กง ที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำที่อยู่ในหนังสือประกอบการเรียนซึ่งอยู่ในมาตราแม่ กง คือคำที่มี ก เป็นตัวสะกด ได้แก่ เลียง วิ่ง หนึ่ง ท้องฟ้า ทุ่งหญ้า

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. เล่นเกมต่อคำไม่รู้จบ จากคำที่กำหนดให้เช่น

นักเรียน	:	กาง
ครู	:	กางอะไร
นักเรียน	:	การร่ม
ครู	:	ร่มอะไร
นักเรียน	:	ร่มไม้
ครู	:	ไม้อะไร
นักเรียน	:	ไม้ดอก

เมื่อกิจกรรมนี้สิ้นสุดครูให้นักเรียนออกมาเขียนคำที่นักเรียนตอบคำถาม เช่น

กาง กางร่ม ร่มไม้ ไม้ดอก ดอกบานชื่น.....

2. ให้นักเรียนอ่านคำที่เขียนพร้อมกันสนทนาซักถามคำอะไรบ้างที่เป็นมาตราแม่ กง คือคำที่มี ง สะกด เช่น เลี้ยง วิ่ง หนึ่ง ท้อง ทุ่ง

3. ประสมคำในหนังสือครูใส่บัตรคำแยกออกเป็น 2 พยางค์

เลี้ยง + ดู = เลี้ยงดู

วี่ง + แข่ง = วี่งแข่ง

หนึ่ง + แข่ง = หนึ่งบาท

ท้อง + ฟ้า = ท้องฟ้า

ทุ่ง + หญ้า = ทุ่งหญ้า

4. นักเรียนอ่านสะกดคำพร้อมกัน

ลอ + เอีย + งอ + เลียง + โท = เลี้ยง

วอ + อี + งอ + วี่ง + เอก = วี่ง

หนอ + อี + งอ + หนึ่ง + เอก = หนึ่ง

ทอ + ออ + งอ + ทอง + โท = ท้อง

ทอ + อุ + งอ + ทุ่ง + เอก = ทุ่ง

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคำที่อยู่ในมาตราแม่ กง คือคำที่มี ง สะกด ได้แก่ เลี้ยง วี่ง หนึ่ง ท้องฟ้า ทุ่งหญ้า

6. นำบัตรคำพยางค์แรกที่กำหนดให้ติดบนกระดานแล้วให้นักเรียนออกมาเขียนเติมพยางค์หลังทีละคน โดยไม่ให้ซ้ำกัน ครูคอยแนะนำ

เลี้ยง..... หนึ่ง.....

วี่ง..... ท้อง.....

ทุ่ง.....

7. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 8

สื่อการสอน

1. แผนภูมิกลอน
2. บัตรคำ
3. กระดาษแผ่น

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจสอบผลงานจากแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 8

แผนการสอนที่ 9
(กลุ่มทดลอง)

เรื่อง **มาตราแม่ กน**

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

คำที่อยู่ในมาตราแม่ กน คือคำที่มี น เป็นตัวสะกด ได้แก่ ญ น ร ล พ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่อยู่ในมาตราแม่ กน จากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างคำประสมคำในมาตราในมาตราแม่ กน ที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำที่อยู่ในมาตราแม่ กน คือ คำที่มี น เป็นตัวสะกด ได้แก่ เพื่อน บ้าน ร้อน เย็น
นางแอ่น

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. เล่นเกมตกปลาชิงโชคซ่อนคำไว้ในตัวปลาตัวละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนอ่านคำที่นักเรียนตกมาได้มาก่อนนำไปติดที่กระเป่าพวง
2. ครูเลือกบัตรคำที่มีตัวสะกด น เป็นตัวสะกด (หนังสือเล่มใหญ่) ติดที่กระดาน
3. ครูติดบัตรคำบนกระดาน พร้อมทั้งอ่านให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง หลังจากนั้นให้นักเรียนอ่านให้สังเกตคำที่ครูแจกบัตรคำให้นักเรียนซักถามปัญหาข้อสงสัยและหาคำประสมมาเติม

เพื่อน.....(นัน)

บ้าน.....(เพื่อน)

(ฤดู).....ร้อน

(อากาศ).....เย็น

(นาง).....แอ่น

4. ให้นักเรียนอ่านและสะกดคำจากบัตรคำและให้สังเกตคำที่อ่านว่าออกเสียงเหมือนกันหรือไม่

พอ + เอื้อ + นอ + เพื่อน + เอก = เพื่อน

บอ + อา + นอ + บาน + โท = บ้าน

รอ + ออ + นอ + รอน + โท = ร้อน

ยอ + เอะ + นอ = เย็น

ออ + แอ + นอ + แอน + เอก = แอน

5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายคำในมาตราแม่ กน โดยช่วยกันบอกลักษณะของคำในมาตราแม่ กน พร้อมยกทั้งตัวอย่างประกอบ เพื่อน บ้าน ร้อน เย็น นางแอน

6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่าคำในมาตราแม่ กน มีลักษณะอย่างไร มีตัวสะกดใดบ้าง

7. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 9

สื่อการสอน

1. บัตรคำ
2. เกมตกปลาชิงโชค
3. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 9

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
  - การอ่านสะกดคำและเขียนคำ
  - สร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้
  - ความสนใจร่วมกิจกรรม
2. ตรวจสอบผลงานจากแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 9

แผนการสอนที่ 10 (กลุ่มทดลอง)

เรื่อง มาตราแม่ กน กม

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การสะกดคำที่อยู่ในมาตราแม่ กม คือ มีคำที่มี ม สะกด เป็นพื้นฐานในการเขียนและอ่าน คำได้ดียิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำประสมด้วยมาตราแม่ กม จากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างคำประสม จากคำที่ใช้มาตราแม่ กม เป็นตัวสะกดที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำที่มีอยู่ในมาตราแม่ กม คือคำที่มี ม เป็นตัวสะกด ได้แก่ เตรียม ข้าม สี่คราม เข็ม พร้อม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูติดตามแผนภูมิคำคล้องจอง “ หนูส้ม ” ให้นักเรียนอ่านตามครูพร้อมกัน และอ่านเองอีก 2 ครั้งพร้อมกับปรบมือให้เข้าจังหวะ ร่วมกันอภิปรายถึงเนื้อหาของบทกลอน

“ กลอนหนูส้ม ”

หนูส้มผมนุ่ม	จิ้มลิ้มยิ้มแย้ม
ไม่เคยอมแอม	แก้มแดงน่าชม
ก้มกราบงดงาม	ตามแบบเหมาะสม
ทุกคนชื่นชม	อารมณ์ส้มปอง

2. ให้นักเรียนสังเกตว่า คำในบทกลอนสะกดด้วยตัวพยัญชนะใดมากที่สุด (ม) ให้นักเรียนออกมาขีดเส้นใต้คำที่สะกดด้วย “ม”

3. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า คำที่มี “ม” เป็นตัวสะกด คือคำที่อยู่ในมาตราแม่ กม ให้นักเรียนสะกดคำที่สะกดด้วย “ม” ได้ขีดเส้นใต้ไว้พร้อมกัน

ตร + เ็ย + มอ	=	เตรียม
ขอ + อา + มอ + ขาม + โท	=	ข้าม
คร + อา + มอ	=	คราม
यो + เอ็ย + มอ + เย็ยม + เอก	=	เยี่ยม
พร + ออ + มอ + พรอม + โท	=	พร้อม

4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 ฝ่าย ให้ส่งตัวแทนออกมาฝ่ายละ 1 คนต่อครั้ง แข่งขันเขียนคำซึ่งมีตัวสะกดอยู่ในมาตราแม่ กม โดยครูจะอ่านข้อความปริศนาให้ฟังหากนักเรียนเขียนได้ถูกต้องจะได้คำละ 1 คะแนน เมื่อครบคำถามทั้งหมดรวมคะแนนฝ่ายใดได้คะแนนมากเป็นฝ่ายชนะ

ข้อความปริศนามีดังนี้

1. อาหารที่มีประโยชน์สำหรับเด็ก โดยเฉพาะทารก (นม)
2. ผลไม้ชนิดหนึ่งมี 2 พยางค์ ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ม” มีรสเปรี้ยวผลเล็ก ๆ (มะยม)
3. ผู้มีอาชีพตรวจตราและรักษาความปลอดภัยตามหมู่บ้านในเวลากลางคืน (ยาม)
4. สิ่งของที่ต้องใช้คู่กันกับช้อน (ส้อม)
5. คำตรงข้ามกับคำว่า “ช้วน” (หอม)
6. อากาศที่เคลื่อนที่ เมื่อพัดผ่านตัวเราจะรู้สึกเย็น (ลม)
7. สีหน้าที่คนแสดงเมื่อเวลาพอใจ ดีใจ หรือรู้สึกเป็นมิตร (ยิ้ม)
8. สิ่งที่คุณแม่ใช้เย็บผ้า (เข็ม)
9. ชื่อสีหนึ่งใน 7 สี “รุ้งกินน้ำ” (คราม)
10. ผลไม้ที่มีวิตามินซีมาก (ส้ม)

5. ให้นักเรียนสะกดคำที่เพื่อนเขียนบนกระดานพร้อมกัน และสรุปหลักเกณฑ์ของคำที่อยู่ในมาตราแม่ กม

6. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 10

สื่อการสอน

1. แผนภูมิกลอน “ หนูส้ม ”
2. เกมแข่งขันปริศนาคำทาย
3. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 10

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
  - การอ่านเขียนสะกดคำ
  - การสร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้
  - ความสนใจร่วมกิจกรรม
2. ตรวจผลงานจากแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 10

แผนการสอนที่ 11
(กลุ่มทดลอง)

เรื่อง มาตราแม่ เกย

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การสะกดคำที่อยู่ในมาตราแม่ เกย คือคำที่มี ย เป็นตัวสะกด

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่อยู่ในมาตราแม่เกย จากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างคำประสมจากคำที่อยู่ในมาตราแม่เกย ซึ่งกำหนดให้ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำที่อยู่ในมาตราแม่ เกย คือคำที่มี ย เป็นตัวสะกด ได้แก่ ขนแจข ช่วย กล้วย อร้อย คุณยาย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูคิดแผนภูมิเพลงมาตราแม่ เกย แล้วให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน แล้วครูร้องให้ฟัง 1 ครั้ง ให้นักเรียนร้องเพลงพร้อมกับปรบมือให้เข้ากับจังหวะ

เพลงมาตรา เกย

คำร้อง ผศ. ศิริวรรณ กาญจาสัตถิษณ์

ทำนอง พม่าเขว

ยักษ์ ยักษ์ ยักษ์ หนู้รู้จักยักษ์หรือไม่

เห็น ย. ยักษ์ อยู่หลังใคร

เป็นมาตราไทย เรียกแม่เกย (ช้า)

เช่น สาย ช่วย สบาย เรื่อย ยาย เอย

2. ครูคิดแถบประโยคต่อไปนี้เป็นกระดานแล้วให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน “ คุณยายไม่สบาย อยู่เรื่อย จึงไม่ได้ไปช่วยลูกชายขายขนม ”

3. ให้นักเรียนสังเกตว่าคำในประโยคที่อ่านมีพยัญชนะตัวใดที่ใช้เป็นตัวสะกดมากที่สุด (ตัว ย)

4. ให้นักเรียนออกมาขีดเส้นใต้คำในประโยคที่ใช้ ย เป็นตัวสะกด (ยาย สบาย ขาย กลัวย เรื่อย ชาย)

5. ครูทายนักเรียนว่าคำที่มี ย สะกดนั้นอยู่ในมาตราแม่อะไร (แม่ เกย)

6. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของคำในมาตราแม่เกย

7. ครูติดบัตรคำมาตราแม่ เกย บนกระดาน ได้แก่ ชมเชย ช่วย กลัวย อร่อย ยาย

ชอ + เออ + ยอ = เชย

ชอ + อ้ว + ยอ + ขวย + เอก = ช่วย

อะ + หรอ + ออ + ยอ + อรอย + เอก = อร่อย

ยอ + อา + ยอ = ยาย

8. คิดบัตรทำให้นักเรียนประสมคำในมาตราแม่เกย

ชม + เชย = ชมเชย

ช่วย + เหลือ = ช่วยเหลือ

กลัวย + ใจ = กลัวยใจ

รส + อร่อย = รสอร่อย

คุณ + ยาย = คุณยาย

9. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 3-4 กลุ่ม ช่วยกันแต่งเรื่องสั้นโดยคำนำในมาตราแม่ เกย มาใช้ให้มากที่สุด ให้ความยาวประมาณ 5-10 นาที จากนั้นให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาอ่าน กลุ่มใดใช้คำในมาตราแม่ เกย มาแต่งมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

10. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 11

สื่อการสอน

1. แถบประโยค
2. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 11
3. เพลงมาตราเกย

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
  - อ่านและเขียนสะกดคำ
  - สร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้
  - สนใจร่วมกิจกรรม
2. ตรวจผลงานจากแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 11

แผนการสอนที่ 12 (กลุ่มทดลอง)

เรื่อง **มาตราแม่เกอว**

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การสะกดคำที่อยู่ในมาตราแม่ เกอว คือคำที่มี ว เป็นตัวสะกด

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ประสมด้วยมาตรา แม่เกอว ซึ่งกำหนดให้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างคำประสมที่อยู่ในมาตรา แม่เกอว จากหนังสือได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำที่อยู่ในมาตราแม่ เกอว คือคำที่มี ว เป็นตัวสะกด ได้แก่ เปรี๊ยว ดาว ว่าว ข้าว แก้ว

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูทาบปัญหา “ อะไรเอ่ย ” เกี่ยวกับอวัยวะของร่างกายให้นักเรียนช่วยกันหาคำตอบ
 “ อะไรเอ่ย อยู่กับมือและเท้าสั้นยาวไม่เท่ากัน ” (นิ้ว)
 “ อะไรเอ่ย อยู่เหนือคางก็ไปชักมาคูดูเข้าที่ ” (คิ้ว)
 “ อะไรเอ่ย ถ้าคอดกิวแล้วคูดูสวยดี ” (เอว)
2. ให้นักเรียนสังเกตว่าคำเหล่านี้มีอะไรบ้างที่เหมือนกัน (มี ว สะกด)
3. ครูคิดคำตอบทั้งสามบนกระดาน แล้วให้นักเรียนอ่านและสะกดคำที่มี ว สะกด ได้แก่ เปรี๊ยว ดาว ว่าว ข้าว แก้ว

ปร + เอีย + วอ + เปรี๊ยว + โท	=	เปรี๊ยว
ดอ + อา + วอ	=	ดาว
วอ + อา + วอ + วาว + เอก	=	ว่าว
ขอ + อา + วอ + ชาว + โท	=	ข้าว
กอ + แอ + วอ + แก้ว + โท	=	แก้ว

4. ครูถามนักเรียนว่า คำที่มี ว สะกด อยู่ในมาตราแม่อะไร แม่ เกอว
5. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของคำในมาตราแม่ เกอว (หมายถึงคำที่มีตัว ว เป็นตัวสะกด)

6. ครูติดบัตรคำประสมให้นักเรียนหาคำมาเติมให้ได้ความหมาย

รส	+	เปรี้ยว	=	รสเปรี้ยว
ดวง	+	ดาว	=	ดวงดาว
ว่าว	+	ปีกเป่า	=	ว่าวปีกเป่า
ข้าว	+	เหนียว	=	ข้าวเหนียว
แก้ว	+	น้ำ	=	แก้วน้ำ

7. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2-3 กลุ่ม ให้ออกมาแข่งขันเขียนคำที่เป็นชื่ออาหาร หรือ ชื่อสัตว์ที่อยู่ในมาตราแม่ เกอว บนกระดานโดยกำหนดเวลาให้ 5 นาที กลุ่มใดเขียนคำได้มากและถูกต้อง จะเป็นฝ่ายชนะ

8. ครูเขียนคำมี ว เป็นตัวสะกด และคำที่ประสมด้วยสระ ัว บนกระดาน ให้นักเรียนเปรียบเทียบหาข้อแตกต่างเช่น คาว , คริว , เหว , หัว ฯลฯ

9. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปถึงคำในมาตราแม่ เกอว อีกครั้ง พร้อมทั้งร้องเพลง “มาตราเกอว” อีกครั้ง

เพลงมาตรา เกอว

คำร้อง รศ. ปิตินันท์ สุทธิสาร

ทำนอง พม่าเขว

แหวน แหวน แหวน แหวนงามชอบตามหลังใคร

แหวนงามเดินตามหลังใคร

เรียกค่านัน ไชรีว่า แม่เกอว (ข้า)

เปรี้ยว ขาว ว่าว ข้าว แล้วย เอย

10. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดชุดที่ 12

สื่อการสอน

1. เพลงมาตราเกอว
2. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 12
3. บัตรคำ เปรี๊ยว ดาว ว่าว ข้าว แก้ว นี๊ว คี๊ว เอว

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะเข้าร่วมกิจกรรม
  - การอ่านและเขียนสะกดคำ
  - การสร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้
  - ความสนใจร่วมกิจกรรม
2. ตรวจสอบผลงานจากแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 12

แผนการสอนที่ 13
(กลุ่มทดลอง)

เรื่อง คำควบกล้ำ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การสะกดคำควบกล้ำ คือคำที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัว อ่านออกเสียงพยัญชนะทั้ง 2 ตัว
พร้อมกัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ประสมด้วยคำควบกล้ำจากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างคำประสมจากคำควบกล้ำที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลงอักษรควบกล้ำและสนทนาเนื้อหาจากบทเพลง
2. ให้นักเรียนแข่งขันกันเขียนให้บางส่วนของคำและให้นักเรียนเขียนคำควบกล้ำเดิมให้
สมบูรณ์และเป็นคำใหม่ที่มีความหมาย

เช่น   ลี.....(คราม)
                          (เตรียม).....ใจ
                          (ครอบ).....ครัว
                          (กลาง).....กิน
                          กัดบ.....(บ้าน)

3. ให้นักเรียนออกมาเติมและอ่านออกเสียงคำประสมที่นักเรียนเติม ถ้าอ่านและเขียนถูกต้องให้คะแนน 1 คะแนน

4. ให้นักเรียนอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ พร้อมกัน

คร + อ + มอ = คราม

ต + ร + เอีย + มอ = เตரியม

ค + ร + ออ + นอ = ครอบ

ก + ล + อ + บอ = กลับ

ก + ล + อ + งอ = กลาง

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของคำควบกล้ำเป็นการนำคำที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัว อ่านออกเสียงพยัญชนะต้นพร้อมกัน 2 ตัว

6. ให้นักเรียนรู้จักการสังเกตข้อแตกต่างอักษรควบกล้ำกับสระอัว

เช่น ขวด คำเหล่านี้ ว เป็นสระ

กวาน

7. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 13

สื่อการสอน

1. บัตรคำ
2. แผนภูมิการควบกล้ำ
3. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 13

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
  - การอ่านเขียนสะกดคำ
  - สร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้
  - ความสนใจร่วมกิจกรรม
2. ตรวจสอบผลงานจากแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำที่ชุดที่ 13

แผนการสอนที่ 14
(กลุ่มทดลอง)

เรื่อง **ควบกล้า**

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การสะกดคำควบกล้า คือ คำที่พยัญชนะต้น 2 ตัว อ่านออกเสียงพยัญชนะต้นทั้งสองตัวพร้อมกัน พยัญชนะที่นำมาควบกล้า คือ ร ล ว

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำประสมคำควบกล้าจากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างคำประสมควบกล้าที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำควบกล้า คือ คำที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัวอ่านออกเสียงพยัญชนะต้นทั้ง 2 ตัวพร้อมกัน พยัญชนะที่นำมาควบกล้า คือ ร ล และ ว ได้แก่ ไกร ครอบครว คลื่น ไกล กว้าง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง คำควบกล้า พร้อมกันแล้วสนทนาเนื้อหาของเพลง และหาคำควบกล้าในเพลง ภายในเวลา 5 นาที

เพลงควบกล้า

คำร้อง อติภรณ์ ลิขสิทธิ์

ทำนอง ตลุสสากล

โนงเน้ง โนงแกละ เขียวแวงมาฟังใกล้ใกล้ เสียงเพลงตลุสเพลินใจ
เสียงกลองก้องทั่วทั้งกรุง เพลงตลุสควบกล้า จงจำเสียง ร ล ว มีอชวา ขลุ่ยใคร
เกล้าคลอ ร้องเพลง เพลินเพราะพริ้งจริงเอย

2. นำเสนอผลงานบนกระดานคำที่ละคนใครเขียนได้และถูกต้องมากกว่าชนะ
3. สรุปลงและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงความหมายและลักษณะของคำควบกล้ำ คือ คำที่มีพยัญชนะต้น 2 อ่านออกเสียงพยัญชนะต้นทั้ง 2 ตัวพร้อมกัน พยัญชนะที่นำมาควบกล้ำ คือ ร ล และ ว เช่น ไคร ครอบครั้ว คลื่น ไกล กว้าง
4. ครูนำบัตรคำในหนังสือที่เป็นคำควบกล้ำติดบนกระเป่าผนัง แล้วให้นักเรียนกระจายคำควบกล้ำโดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ออกมาแข่งกันเขียนบนกระดานโดยมีครูคอยให้คำแนะนำแล้วอ่านออกเสียงคำควบกล้ำพร้อมกัน

คร + ไอ + คร	=	ไคร
คร + อ้ว	=	ครั้ว
คล + อื้อ + นอ + คลื่น + เอก	=	คลื่น
กล + ไอ	=	ไกล
กว + อา + งอ + กวาง + โท	=	กว้าง

5. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจความถูกต้องและเขียนได้มากกว่ากลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ
6. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 14

สื่อการสอน

1. บัตรคำ
2. กระเป่าผนัง
3. แผนภูมิเพลง คำควบกล้ำ
4. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 14

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจผลงานจากแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 14

แผนการสอนที่ 15
(กลุ่มทดลอง)

เรื่อง ห นำ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

คำที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัว ประสมและตัวสะกดเดียวกัน คืออักษรนำ มีหลายชนิด เช่น คำที่มีพยัญชนะ ต้น 2 ตัว มี ห นำออกเสียงเป็น 1 พยางค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่มี ห นำ จากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างคำประสมจากคำที่มี ห นำ ที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัว ประสมสระและตัวสะกดเดียวกัน คืออักษรนำมีหลายชนิด เช่น คำที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัว มี ห นำออกเสียงเป็น 1 พยางค์ ได้แก่ หลิง หล้า หลับ หนอน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ทบทวนเรื่องอักษรนำโดยแสดงแผนภูมิข้อความแล้วครูอ่านให้ฟังทีละวรรคจนจบและให้นักเรียนอ่านเอง 2 ครั้ง

แมวหง่าว	แก่ง่อม	ครงหงิง
ผู้ใหญ่	ชายหญิง	ถางหญ้า
หน้าหนาว	ข้าเหนียว	โนนา
ลูกหมา	มองเหมียว	หมายใจ
อย่าหยิบ	หุดเห่	เข้าหยอก
หรรษา	ไม้หลอก	เหลวไหล
นกหวีด	ใส่แหวน	แว่วไว
เอ๊ะ มีคำไหนให้ ห นำ		

ผศ. ศิริวรรณ กาญจนสาลักษณ์

2. แบ่งกลุ่ม 4-5 คน ให้ออกมาแข่งขันกันหาคำที่มีอักษรนำจากข้อความ
3. ครูนำบัตรในหนังสือเล่มใหญ่ที่มี ห นำ พยัญชนะต่าง ๆ มาติดให้นักเรียนดูและสะกดคำ

ห นำ ญ เช่น หญิง หล้า

ห นำ น เช่น หนึ่ง นอน

ห นำ ล เช่น หลับ

4. ให้นักเรียนช่วยกันสังเกตคำ ห นำ พยัญชนะตัวใดบ้าง พร้อมทั้งหาคำใหม่มาเติมหน้าหรือหลังพยางค์

ผู้ + หญิง = ผู้หญิง

หนึ่ง + บาท = หนึ่งบาท

ทุ่ง + หล้า = ทุ่งหล้า

นอน + หลับ = นอนหลับ

ตัว + นอน = ตัวนอน

5. ให้นักเรียนอ่านและเขียนสะกดคำ

หญ + อี + งอ = หญิง

หย + อี + งอ + หนึ่ง + เอก = หนึ่ง

หญ + อา + หล้า + โท = หล้า

หลา + อะ + บอ = หลับ

หน + ออ + นอ = นอน

6. ครูให้นักเรียนออกมาเขียนคำที่มี ห นำ แข่งขันกันภายในเวลา 5 นาที ใครเขียนได้มากและถูกต้องเป็นคนชนะ

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของอักษรนำคือ คำที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัว ประสมด้วยสระ และตัวสะกดเดียวกัน มีหลายชนิดได้แก่ ห นำ ญ เช่น หญิง

8. ให้นักเรียนอ่านสะกดคำจากบัตรคำในหนังสือเล่มใหญ่อีกครั้งเพื่อทบทวน

9. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 15

สื่อการสอน

1. บัตรคำ ห น้ํา
2. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 15

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
  - การเขียนและอ่านสะกดคำ
  - สร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้
  - สนใจร่วมกิจกรรม
2. ตรวจงานจากแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 15

แผนการสอนที่ 16
(กลุ่มทดลอง)

เรื่อง ส เป็นอักษรนำ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การสะกดคำ ส เป็นอักษรนำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่มี ส เป็นอักษรนำจากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างคำประสมคำที่มี ส
3. เป็นตัวอักษรนำได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำที่มี ส เป็นอักษรนำ สน - สม - สด - สบ ได้แก่ สบาย สนุก สนาน สมุด สนาม สถานที่

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูทบทวนเพลงอักษรนำและให้นักเรียนร้องเพลงพร้อมกัน 2 ครั้ง
2. ครูติดภาพ และบัตรภาพ เป็นแนวตั้ง โดยให้บัตรภาพอยู่ด้านขวามือ

สบาย

สนุกสนาน

สมุด

สนาม

สถานที่

3. ให้นักเรียนออกมาขีดเส้นโยงคำ โดยเลือกออกมาขีดทีละคน เมื่อนักเรียนขีดได้ถูกต้องให้ทั้งชั้นสะกดคำพร้อม ๆ กัน ทำเช่นนี้จนครบ 5 คำ

สะ + บอ + ออ + ยอ = สบาย

สะ + หนอ + อุ + กอ = สนุก

สะ + หนอ + ออ + มอ = สนาม

สะ + หมอ + อุ + คอ = สมุด

สะ + หลอ + ออ + นอ = สถานที่

5. นักเรียนแบ่งกลุ่มสนทนาคำที่มี ส เป็นอักษรนำ โดยใช้เวลา 5 นาที จากหนังสือพิมพ์ที่ครูแจกให้ ส เป็นอักษรนำได้มากและเขียนและอ่านได้ถูกต้องมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ
6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปอักษรนำ สม – สน – สด เรียกว่า ส เป็นอักษรนำ บ น ถ
7. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 16

สื่อการสอน

1. บัตรคำ
2. บัตรภาพ
3. กระเป๋าหนังสือ
4. บัตรอักษร ก- ฮ
5. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 16

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
  - อ่านและเขียนสะกดคำ
  - สร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้
  - สนใจร่วมกิจกรรม
2. ตรวจสอบผลงานจากแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 16

แผนการสอนที่ 17
(กลุ่มทดลอง)

เรื่อง **อ เป็นอักษรนำ**

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การสะกดคำ **อ** เป็นอักษรนำ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่มี **อ** เป็นอักษรนำ จากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างคำประสมที่มี **อ** เป็นอักษรนำได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำที่มีอักษร **อ** เป็นอักษร นำมีอยู่ ได้แก่ **อย่า อยู่ อย่าง อยาก**

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ให้นักเรียนร้องเพลง **อ นำ ย**

คำร้อง รศ. ปิตินันท์ สุทธิสาร
ทำนอง จีนใจย่อ

มาพวกเรา เร็วไว ไม่ชักช้า

สี่คำนี้หนา **อ** นำจำให้ดี **อย่า อยู่** ต้องสนใจ

อ นั้นไซ้ไรไม่พาที **อย่าง อยาก** คำนี้มี

คิดดูให้ดี **อ นำ ย นำ ย.**

2. ครูและนักเรียนสนทนาเนื้อหาเพลงและสรุปอักษร

นำ **อ นำ ย มี อยู่ อย่า อย่าง อยาก**

3. ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายความหมายของคำ เปรียบเทียบความแตกต่างของคำ อ นำ ย และการนำไปใช้เช่น

อย่าเล่นในสนาม (อย่า เป็นคำห้าม)

เด็กหญิงอยากได้ตุ๊กตา (อยาก แสดงความต้องการ)

นายแดงอยู่ในบ้าน (อยู่ พักอาศัย)

มีอาหารให้เลือกหลายอย่า(อย่าง หรือ ชนิด)

4. ให้นักเรียนอ่านและเขียนสะกดคำพร้อมกัน

อย + อ + อยา + เอก = อย่า

อย + ู + อยู + เอก = อยู่

อย + อ + งอ + อยาง + เอก = อย่าง

อย + อ + กอ + อยาก = อยาก

5. ให้นักเรียนเล่นเกมปริศนา โดยครูเขียนบัตรคำอักษรให้นักเรียนนำมาเรียงใหม่เป็นคำที่มีความหมาย เช่น

ย - ำ - ' - อ = อย่า

อ - ' - ย - ู = อยู่

' - ำ - ' - ง - ย - อ = อย่าง

ย - ำ - อ - ก = อยาก

6. ให้นักเรียนอ่านสะกดคำพร้อมกันและร่วมกันสรุปความหมายของคำ อย่า อยู่ อย่าง อยาก ทบทวนอีกครั้ง

7. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 17

สื่อการสอน

1. เพลง อ นำ ย
2. บัตรคำ อ นำ ย
3. กระเป๋าผนัง
4. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 17

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
  - อ่านและเขียนสะกดคำ
  - สร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้
  - สนใจร่วมกิจกรรม
2. ตรวจสอบผลงานจากแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 17

แผนการสอนที่ 18 (กลุ่มทดลอง)

เรื่อง ตัวการ์ตูน

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

ตัวการ์ตูนหมายถึงพยัญชนะที่มีเครื่องหมาย ๘ (ทศมาส) กำกับข้างบนและทำให้พยัญชนะตัวนั้นไม่ออกเสียง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ประสมการณตัวการ์ตูนที่กำหนดให้จากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างคำประสมคำจากคำสั่งใช้ตัวการ์ตูนที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

ตัวการ์ตูนหมายถึง พยัญชนะที่มีเครื่องหมาย ๘ (ทศมาส) กำกับอยู่ข้างบน และทำให้พยัญชนะตัวนี้ไม่ออกเสียง ได้แก่ ประดิษฐ์ สมบูรณ์ รถยนต์ สัปดาห์ อาทิตย์

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูให้นักเรียนเล่นเกม “ เธออยู่ไหน ” โดยการแจกบัตรคำรูปผลไม้ ให้นักเรียนคนละ 1 ใบ แล้วให้นักเรียนจับกลุ่มผลไม้ชนิดเดียวกัน กลุ่มที่มีจำนวนครบ 4 ใบ จะนั่งลงและเป็นฝ่ายชนะ
2. นักเรียนเลือกผลไม้ที่มีตัวการ์ตูนมาแสดงที่กระเป่าผนัง และอ่านให้เพื่อนฟัง ครูและนักเรียนสนทนาแนะนำให้นักเรียนรู้เรื่องเครื่องหมาย ๘ (ทศมาส)
3. ครูนำบัตรคำที่มีตัวการ์ตูนติดที่กระเป่าผนัง และอ่านสะกดคำ

สัปดาห์	=	สอ + อะ + ปอ + คอ + อา + ห้อ
อาทิตย์	=	ออ + อา + ทอ + อิ + คอ + ย้อ
ประดิษฐ์	=	ปอ + อะ + คอ + อิ + ษอ + ฐ้อ
สมบูรณ์	=	สอ + โอะ + มอ + บอ + อู + รอ + ณ์
รถยนต์	=	รอ + โอะ + ถอ + ขอ + โอะ + นอ + ต์

4. ครูเขียนคำที่มีตัวการ์นต์บนกระดานและอธิบายลักษณะของทัศนมาศ ที่กำหนดอยู่ข้างบนและทำให้พยัญชนะตัวนั้นไม่ออกเสียง

5. แจกบัตรคำให้นักเรียนนำมาประสมกัน ได้แก่

สับ + ดาห์ = สับดาห์

อา + ทิตย์ = อาทิตย์

ประ + ดิชฐ์ = ประดิษฐ์

สม + บุรณ์ = สมบูรณ์

รถ + ยนต์ = รถยนต์

6. ให้นักเรียนจับกลุ่มประมาณ 3 – 5 คน ช่วยกันหาคำตอบที่มีตัวการ์นต์จากหนังสือเรียนให้มากที่สุดในเวลากำหนดให้เขียนที่กระดาน กลุ่มใดเขียนได้ถูกต้องและมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

7. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงตัวการ์นต์อีกครั้ง

8. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 18

สื่อและอุปกรณ์

1. บัตรคำ
2. กระดาษหนังสือ
3. เกมเธออยู่ไหน

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
  - การอ่านและเขียนสะกดคำ
  - การสร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้
2. ตรวจสอบผลงานการทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 18

แผนการสอนที่ 19
(กลุ่มทดลอง)

เรื่อง มาตราแม่ กบ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การสะกดคำในมาตราแม่ กบ เป็นคำพื้นฐานในการอ่านและเขียนคำได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำประสมมาตราแม่ กบ จากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างคำประสมจากคำที่มีมาตราแม่ กบ ที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำที่อยู่ในมาตราแม่กบเป็นตัวสะกดคือ บ ได้แก่ เรียบ ชอบ เล็บ อบอุ่น ขับ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลงมาตราแม่กบ พร้อมกัน

เพลงมาตราแม่กบ

คำร้อง ผศ. ศิริวรรณ กาญจาสวัสดิ์

ทำนอง ตบแผละ

จับกบ ตะปบ ประจบ	เสียงดัง อบ อบ อบ
เห็น บ สะกดที่ใด	ไม่ต้องสงสัย นั่นคือ แม่กบ
ประสพ ถูกสาป ก่อบาป	มีลาภ แม่กบ อบ อบ
คูชี ยีราฟ นั่นไง	คำเหล่านี้ไซ้รู้ ก็เป็น แม่กบ

2. ครุ นำบัตรคำและบัตรภาพมาแสดงให้นักเรียนดูที่กระเป่าผั่ง อธิบายความหมายของคำแล้วให้นักเรียนสร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้คนละ 1 คำ

เรียบ	รื้อย	=	เรียบรื้อย
เล็บ	มือ	=	เล็บมือ
ชอบ	ขนม	=	ชอบขนม
อบ	อุ่น	=	อบอุ่น
ขับ	รถ	=	ขับรถ

3. ให้นักเรียนอ่านและเขียนสะกดคำในหนังสือได้ แก่ หลับ ครอบคร้ว ชอบ อบอุ่น ขับ ดังนี้

ร	อ	+	เ	ย	+	บ	อ	=	ร	เ	ย
ล	อ	+	เ	ะ	+	บ	อ	=	ล	เ	ย
ช	อ	+	อ	อ	+	บ	อ	=	ช	อ	บ
อ	อ	+	โ	อะ	+	บ	อ	=	อ	บ	
ข	อ	+	อะ	+	บ	อ	=	ข	บ		

4. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4-6 คน หาคำในมาตราสะกด แม่กบ จากหนังสือเล่มใหญ่ เรื่องบ้านของผม กำหนดเวลา 5 นาที

5. ให้นักเรียนนำเสนอผลงานและช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

6. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปหลักเกณฑ์คำในมาตราสะกดในแม่กบ และให้นักเรียนช่วยยกตัวอย่างคำที่มี บ สะกดโดยให้ครูเขียนคำบนกระดานดำ นักเรียนอ่านคำบนกระดานพร้อมกับแจกลูกสะกดคำอีกครั้ง

7. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 19

สื่อการสอน

1. บัตรคำมาตราแม่กบ
2. กระเป่าผั่ง
3. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 19

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะเข้าร่วมกิจกรรม
  - การอ่านและเขียนสะกดคำ
  - สร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้
  - สนใจร่วมกิจกรรม
2. ตรวจสอบผลงานจากแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 19

แผนการสอนที่ 20
(กลุ่มทดลอง)

เรื่อง **มาตราแม่ กก**

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การสะกดคำที่อยู่ในแม่ กก คือคำที่มี ก เป็นตัวสะกด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ประสมตามมาตรา กก จากที่กำหนดให้จากหนังสือได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสร้างคำประสมคำประสมตามมาตรา กก ที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

คำที่อยู่ในมาตราแม่ กก คือคำที่มี ก เป็นตัวสะกด หรือคำที่มีตัวสะกดที่อ่านออกเสียงเหมือน ก สะกด คือ ข , ค และ ฃ ได้แก่ความสุข ชักผ้า ตก เล็ก นก

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. เล่นเกมประหารชีวิต (Hang Man) ซึ่งใช้บัตรคำ 5 คำ ไปเติม ให้นักเรียนออกมาเติมประโยคให้สมบูรณ์ เช่น

1. มานีช่วยแม่แล้วไป.....	(ชักผ้า)
2. สนใจอวยพรให้เพื่อน ๆ มีแต่.....	(ความสุข)
3. อารีย์อุทานด้วยความ.....	(ตกใจ)
4. ฉันวิ่งหกล้มบาดเจ็บ.....	(เล็กน้อย)
5. ....บินออกไปหาอาหาร	(แม่นก)
2. ครูติดบัตรคำอีกครั้ง แล้วให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่มีตัวสะกดมาตราแม่ กก พร้อมทั้งอธิบายความหมายของคำ และให้นักเรียนยกตัวอย่างคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กก เช่น

ซัก ผ่า

ความ สุข

ตก ใจ

แม่ นก

เล็ก น้อย

3. นักเรียนออกมาเขียนคำจากบัตรคำ และสะกดคำบนกระดานพร้อมกัน เช่น

ซอ + อะ + กอ = ซัก , สอ + อุ + ขอ = สุข , ดอ + โอะ + กอ = ตก ,

ลอ + เอะ + กอ = เล็ก , นอ + โอะ + กอ = นก

4. ให้นักเรียนสังเกตคำต่างๆ ที่เขียนบนกระดาน มีคำไหนที่สะกดด้วย ก

5. ครูถามนักเรียนว่า ก สะกดอยู่ในมาตราอะไร (แม่กก)

6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของคำในมาตราแม่ กก อีกครั้ง พร้อมทั้งอธิบาย

คำอ่านออกเสียง ก สะกด ได้แก่ ความสุข อ่านความ ความ - สุข

7. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 20

สื่อการสอน

1. บัตรคำ
2. แผนภูมิประโยค
3. กระเป๋าผืนนี้
4. เกมประหารชีวิต

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
  - การอ่านและเขียนสะกดคำ
  - สร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้
  - ความสนใจในการเล่นกิจกรรม
2. ตรวจผลงานการทำแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำชุดที่ 20

ภาคผนวก ก

ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำทั้งหมด ผู้ใดสนใจจะศึกษา
ให้ติดต่อประธานควบคุมปริญญาโทหรือบัณฑิตผู้ทำการวิจัย

ภาคผนวก ง

การวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

ตาราง 3 แสดงผลการสอบแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำของนักเรียนกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง คนที่	คะแนนแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ (495)	คะแนนแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำ (30)
1	382	21
2	387	26
3	388	23
4	378	22
5	419	22
6	361	21
7	427	29
8	387	23
9	422	28
10	485	29
11	478	27
12	492	28
13	493	26
14	388	25
15	482	26
16	456	26
17	473	25
18	312	21
19	487	27
20	405	29
21	414	21
22	396	25
23	451	26
24	448	21
25	458	23
26	406	25
27	399	24
29	425	26
30	424	20

ตาราง 4 แสดงผลการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำก่อนเรียนและ
หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียน คนที่	คะแนนเต็ม	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	ค่าร้อยละ คะแนนสอบ ก่อนเรียน	ค่าร้อยละ คะแนนสอบ หลังเรียน
1	30	12	21	40	70
2	30	13	26	43.33	86.67
3	30	13	23	43.33	76.67
4	30	10	22	33.33	73.33
5	30	12	22	33.33	73.33
6	30	11	21	36.67	70
7	30	11	21	36.67	96.67
8	30	13	23	43.33	76.67
9	30	13	28	43.33	93.33
10	30	12	29	40	96.67
11	30	12	27	40	90
12	30	13	28	40.33	93.33
13	30	12	26	40	86.67
14	30	13	25	43.33	83.33
15	30	12	26	40	86.67
16	30	13	26	43.33	86.67
17	30	11	25	36.67	83.33
18	30	14	21	46.67	70
19	30	13	27	43.33	90
20	30	14	29	46.67	96.67
21	30	14	21	46.67	70
22	30	13	25	43.33	83.33
23	30	12	26	40	86.67
24	30	14	21	46.67	70
25	30	12	23	40	86.67
26	30	14	25	46.67	83.33
27	30	13	24	43.33	80

ตาราง (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนเต็ม	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	ค่าร้อยละ คะแนนสอบ ก่อนเรียน	ค่าร้อยละ คะแนนสอบ หลังเรียน
28	30	12	26	40	86.67
29	30	10	24	33.33	80
30	30	13	20	43.33	66.67
คะแนน รวม $\bar{X}$		374 12.47	739 24.63		

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำก่อนและ
หลังเรียนด้วยแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ

ตาราง 5 แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำก่อนและหลังทดลองของนักเรียน
กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คนที่	คะแนนก่อนทดลอง	คะแนนหลังทดลอง	ค่าความแตกต่าง
1	12	21	9
2	13	26	13
3	13	23	10
4	10	22	12
5	12	21	10
7	11	29	18
8	13	23	10
9	13	28	15
10	12	29	17
11	12	27	15
12	13	28	15
13	12	26	14
14	13	25	12
15	12	26	14
16	13	26	13
17	11	25	14
18	14	21	7
19	13	27	14
20	14	29	15
21	14	21	7
22	13	25	12
23	12	26	14
24	14	21	7
25	12	23	11

ตาราง (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง คนที่	คะแนนก่อนทดลอง	คะแนนหลังทดลอง	ค่าความแตกต่าง
26	14	25	11
27	13	24	11
28	12	26	14
29	10	24	14
30	13	20	7

ภาคผนวก จ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำ

ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คะแนนเต็ม 30 คะแนน

เวลา 30 นาที

.....

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน ตอนละ 30 ข้อ ให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งในแต่ละตอนและทำให้ครบทุกข้อ

ตอนที่ 1 เขียนเครื่องหมาย (X) ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. คำว่า “ กวาด ” มีอะไรเป็นพยัญชนะต้น

- ก. ก
- ข. ว
- ค. ด

4. คำใดมีตัวสะกดอยู่ในแม่ “ กน ”

- ก. หนึ่ง
- ข. เพื่อน
- ค. สนาม

2. คำว่า “ ครอบครั ” มีอะไรเป็นตัวสะกด

- ก. ก
- ข. ร
- ค. บ

5. คำใดมีตัวสะกดอยู่ในแม่ “ เกย ”

- ก. อย่าง
- ข. สบาย
- ค. สยาม

3. คำว่า “ สนุกสนาน ” มีอะไรเป็นอักษรนำ

- ก. น
- ข. ส
- ค. ก

6. คำที่ใช้สระ “ ไ ” ถูกต้องอยู่ในข้อใด

- ก. ไฟ
- ข. ใจ
- ค. ใน

7. คำว่ามี “บ” เป็นตัวสะกดอยู่ในข้อใด
- กระทบ
  - กลางคืน
  - นางแอ่น
8. คำที่มีตัวสะกดอยู่ในแม่ “กม” คือข้อใด
- สมัย
  - สนาม
  - สมุด
9. “เลียง” คือคำที่ตัวสะกดอยู่ในมาตราใด
- กน
  - กม
  - กง
10. “สี่คราม” คือ คำที่ใช้ตัวสะกดมาตราใด
- กม
  - เกย
  - เกอว
11. “สบาย” คือคำที่ใช้ตัวสะกดมาตราใด
- กบ
  - เกย
  - เกอว
12. คำว่า “ไกล” อักษรอะไรควบกล้ำ
- อัย
  - กต
  - ก
13. “_ คน” ต้องเติมสระอะไร
- ว
  - โ-ะ
  - เ-อ
14. คำที่สะกดไม่ถูกต้องอยู่ในข้อใด
- คลอบครัว
  - ทางไกล
  - กระท่อม
15. “ชวน” คือคำที่ใช้ตัวสะกดมาตราแม่อะไร
- กน
  - กง
  - กม

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย (X) ทับอักษรหน้าคำที่มีความหมายตรงกับภาพแล้วนำคำนั้นมาเติมในช่องว่าง

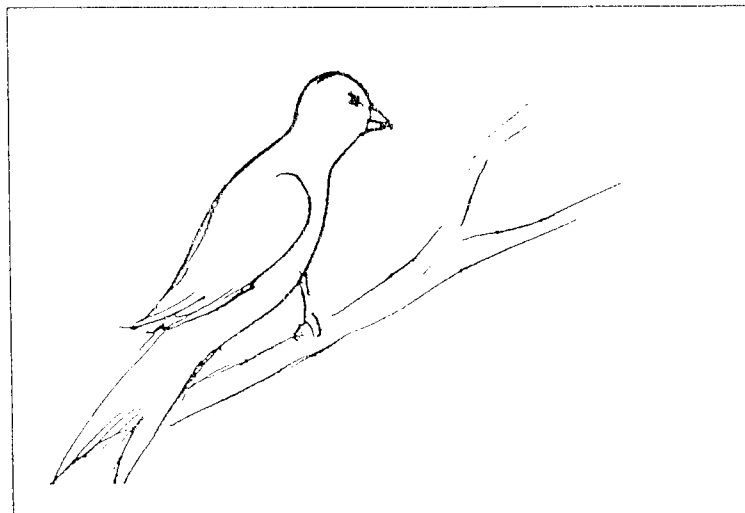
ตัวอย่าง แม่กับพี่ของอาทิตย์ไปเยี่ยม.....ที่ต่างจังหวัด

.....
ยาย
.....

ก. คุณป้า   ~~ข. คุณยาย~~   ค. คุณปู่

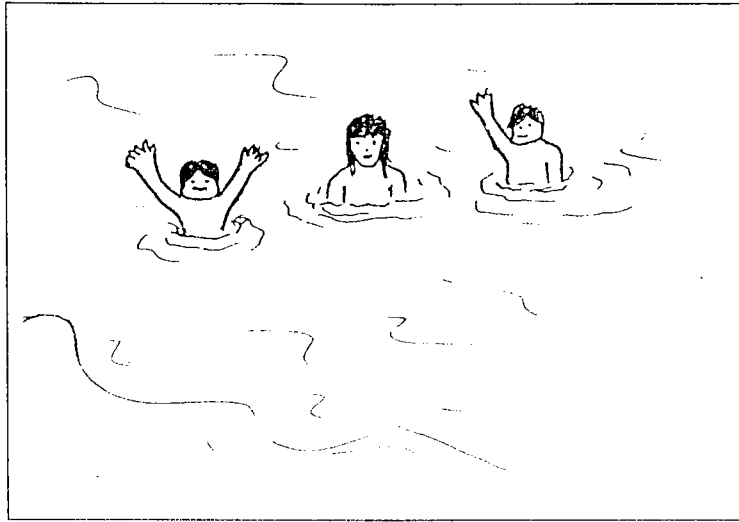
16. กางเขนเป็นชื่อ.....ชนิดหนึ่ง

.....
.....

ก. นก   ข. คน   ค. กบ

17. ....เล่นน้ำอย่างสนุกสนานที่ทะเล

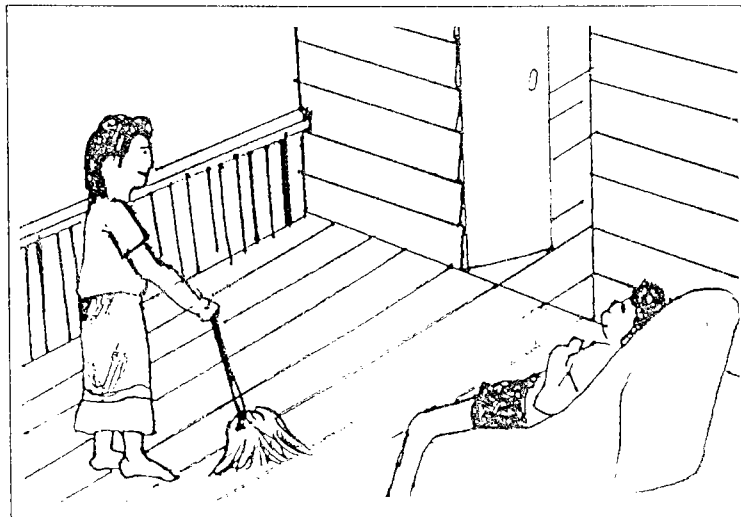
.....
.....

ก. เด็ก

ข. เด็ก

ค. เด็ก

18. ผมมักจะ.....พี่ๆ

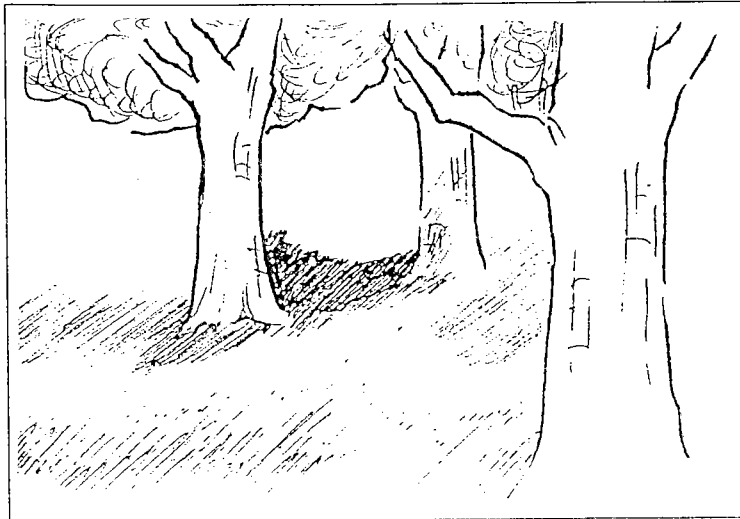
.....
.....

ก. ทำความสะอาด

ข. เกียงงาน

ค. ช่วยทำงาน

19. ไม้ยืนต้นช่วยให้เกิด..... เย็นสบาย

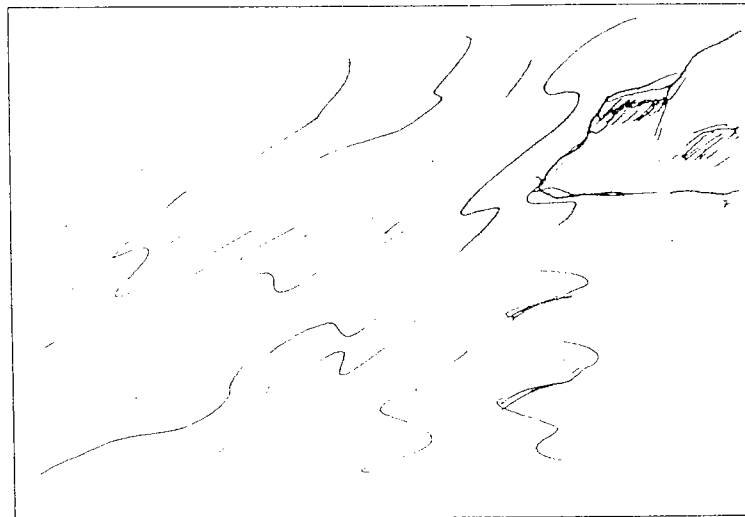
.....
.....

ก. แสงแดด

ข. ร่มเงา

ค. อากาศเป็นพิษ

20. น้ำทะเล.....

.....
.....

ก. สึคราม

ข. สึเขียว

ค. สึขาว

21. ผม..... เห็นเพื่อนมีความสุข

.....
.....

- ก. อยู่
- ข. อย่าง
- ค. อยาก

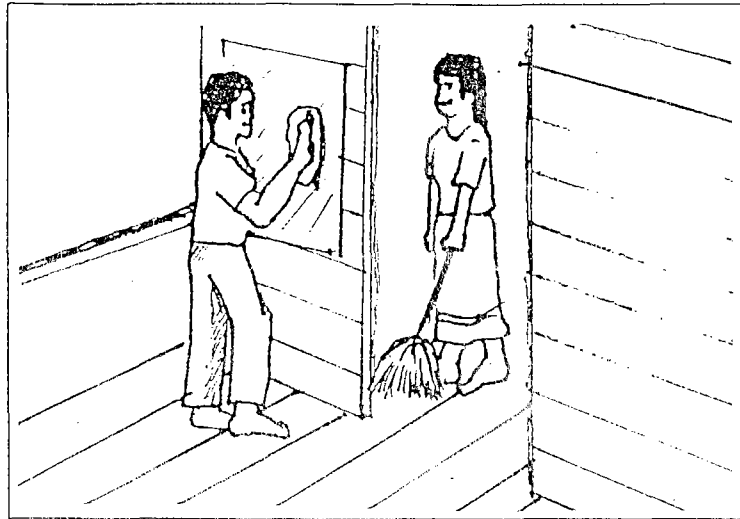
22. ผมช่วยพี่ซักผ้า.....ล้างจาน หุงข้าว

.....
.....

- ก. ทำกับข้าว
- ข. กวาดบ้าน
- ค. ตัดต้นไม้

23. เราทำงานบ้านร่วมกันอย่าง.....

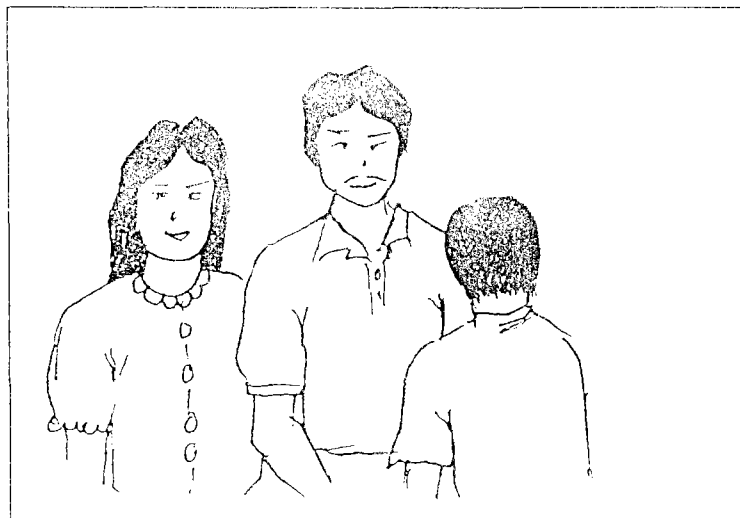
.....
.....

ก. เบื่อหน่าย

ข. สนุกสนาน

ค. เหน็ดเหนื่อย

24. พ่อ แม่ .....ผมและพี่ว่าเป็นลูกที่ดี

.....
.....

ก. คู่ค้า

ข. จมเชย

ค. คำหับ

25. พ่อสอนว่า “เราอยู่..... ต้องช่วยเหลือกัน ”

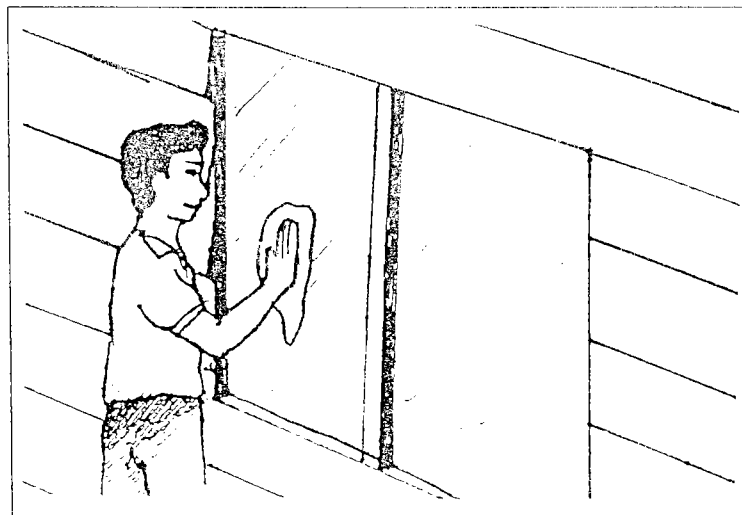
.....
.....

ก. แยกกัน

ข. ช่วยกัน

ค. ร่วมกัน

26. เด็กชายอาทิตย์ทำงานด้วยความ.....

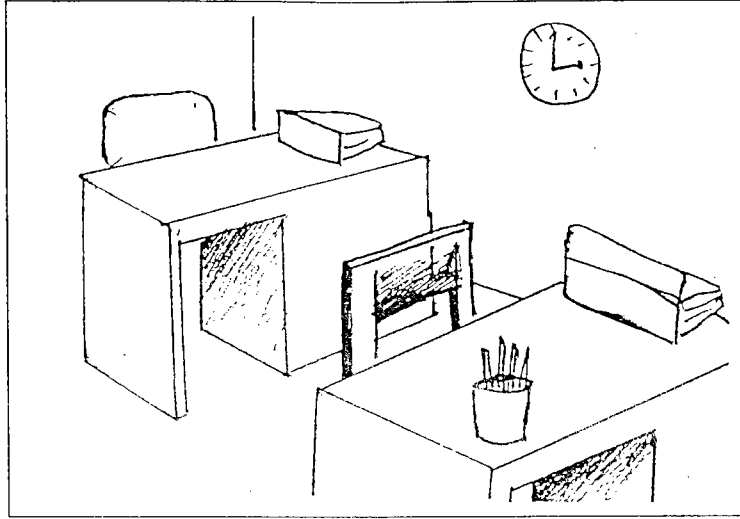
.....
.....

ก. เต็มใจ

ข. เสียใจ

ค. เบื่อหน่าย

27. พ่อบอกผมว่า..... ก่อนผู้ชายทำงานนอกบ้าน”

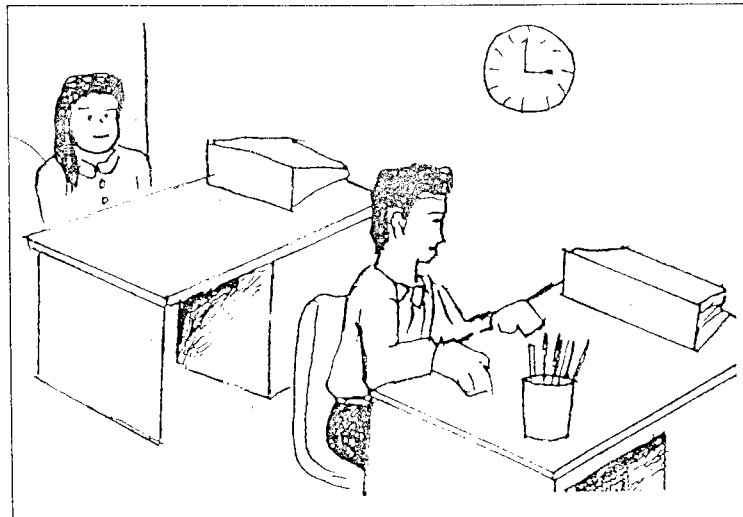
.....
 .....

ก. สมัย

ข. ชาติ

ค. เดียวนี้

28. ทุกคนต้องทำงานหา.....ครอบครัว

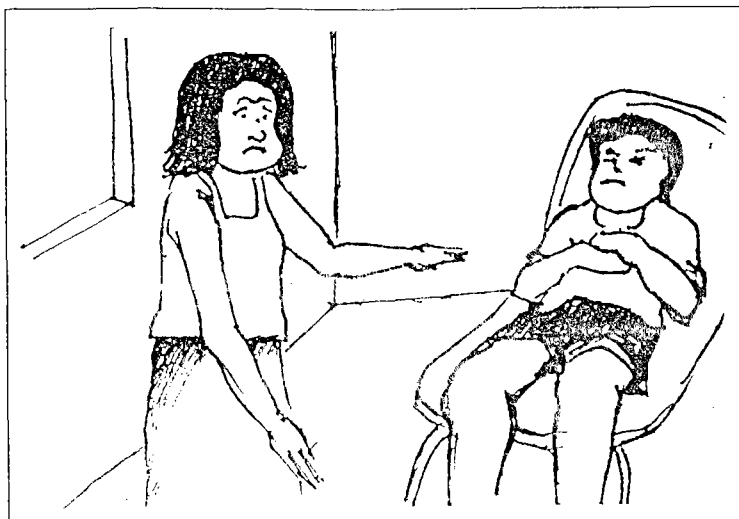
.....
 .....

ก. คู่ได้

ข. รักษา

ค. เดียง

29. แม่..... เพราะผมไม่ยอมช่วยทำงาน

ก. โกรธ

ข. ตีใจ

ค. เต็มใจ

30. ทุกคนในบ้าน.....ทำงาน

ก. ไม่ชอบ

ข. เกียจงาน

ค. ช่วยกัน

เฉลยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์

ตอนที่ 1

1. ก	6. ค	11. ข
2. ค	7. ก	12. ข
3. ค	8. ข	13. ค
4. ข	9. ค	14. ก
5. ข	10. ก	15. ค
-

ตอนที่ 2

16. ก	21. ค	26. ก
17. ก	22. ข	27. ก
18. ข	23. ข	28. ค
19. ข	24. ข	29. ก
20. ก	25. ค	30. ค
-

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	นางพนมวัน วรรณชัย
วัน เดือน ปี เกิด	9 มกราคม พ.ศ. 2508
สถานที่เกิด	จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	39/197 หมู่บ้านพรพิสาร 4 ตำบลคลองเจ็ด อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดนาบุญ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2525	มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2527	ปศ.ศ สูง (เอกภาษาอังกฤษ) จากวิทยาลัยครูนครราชสีมา
พ.ศ. 2529	ศศ.บ. (เอกสุขศึกษา) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2542	กศ.ม. (เอกการประถมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

บทคัดย่อ

ของ

พนมวัน วรรณชัย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

เมษายน 2542

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของเมกยูแกน (Meguigans) และเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำของนักเรียนที่ใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำหลังการเรียนด้วยแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดนาบุญ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย จากนักเรียนทั้งหมด 3 ห้องเรียน ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

1. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ตามเกณฑ์ 80/80 แล้วจึงหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของเมกยูแกน (Meguigans)
2. นักเรียนที่ใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำสูงขึ้น โดยการทดสอบค่า t (t - test แบบ Dependent)

ผลการทดลองพบว่า

1. แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) โดยเฉลี่ยเท่ากับ 85.74/82.11 และหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานเมกยูแกน (Meguigans) ค่าที่หาได้เท่ากับ .7 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้
2. นักเรียนที่ใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A DEVELOPMENT OF WORD SPELLING EXERCISES FOR
PRATHOM SUKSA 2 STUDENTS

AN ABSTRACT

BY

PHANOMWAN VORADON

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Elementary Education
at Srinakharinwirot University

April 1999

The purpose of this study was to develop the word spelling exercises and find out an efficiency based on E_1/E_2 and Meguigans ratio and writing achievement of Prathom Suksa 2 students .

One of the 3 classes of Prathom Suksa 2 students , Watnaboon School, Thanyaburi, Pathumthani in the 1st semester of the 1999 academic year was simple randomly assigned as the sample of this study which consisted of 30 students. The experiment lasted for 4 weeks. The data were analyzed by applying E_1/E_2 , Meguigans ratio and t – test . The research results revealed as follows :

1. The efficiency of word – spelling exercise book = $85.74 / 82.11$ which was higher than the setup standard (80/80) and Meguigans ratio = $.7$ which met the criteria .
2. The learning achievement of students was significant higher than the pre – test at $.01$ level.